

BBL

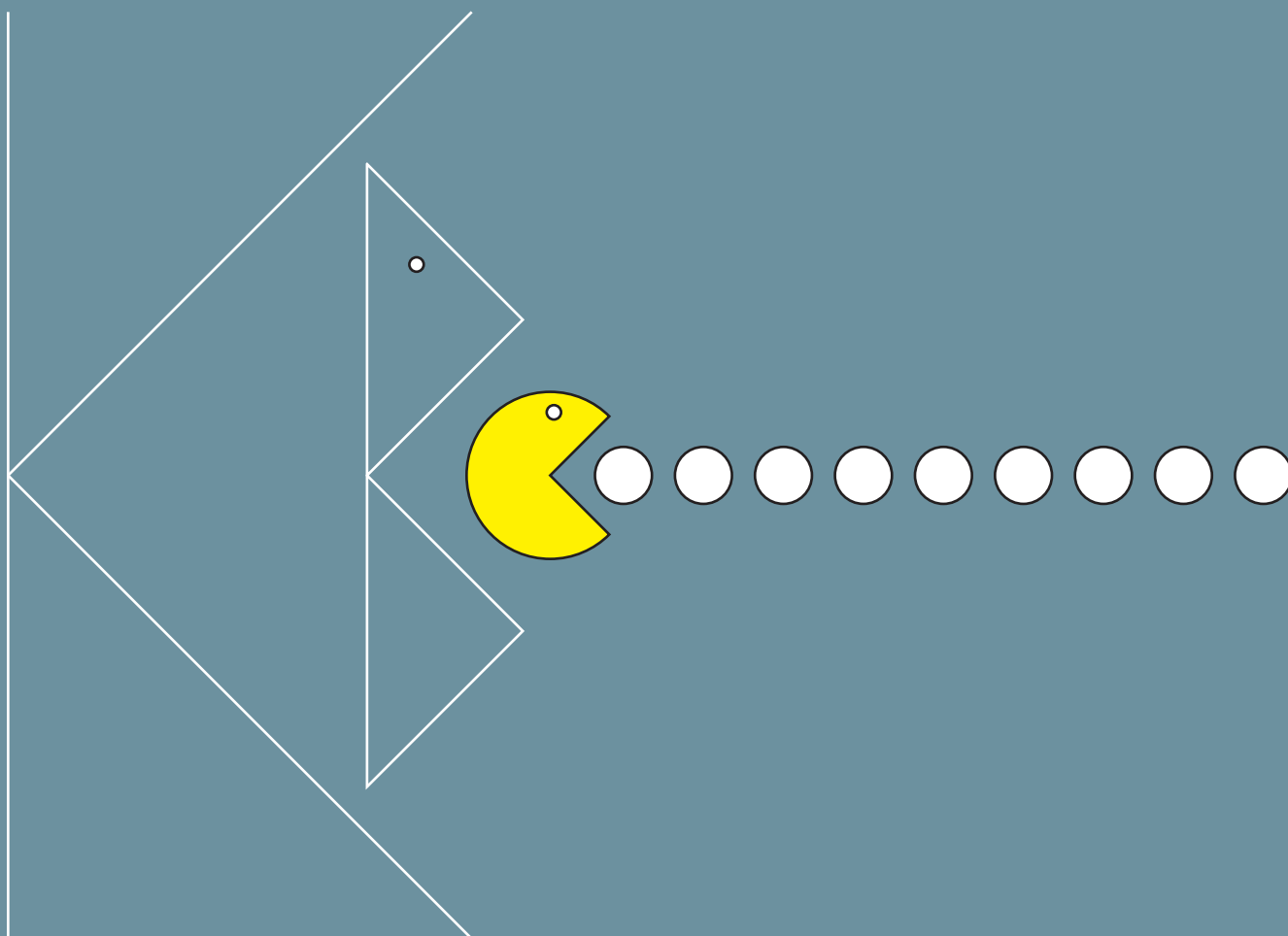
Biblioteksbladet

KONFERENS:
IFLA faller på plats

BIBLIOTEKSPOLITIK:
KBs plan/SKLs enkät

INTERVJU:
Ellen Tise/Tomas Lidman

04:2010

P. V. Supa erbjuder kompletta lösningar till bibliotek

Självbetjäningsautomater

Sorteringsanläggningar

RFID-teknik

Hybridlösningar

Konverteringsutrustning

Stöldskydd

Etiketter och förvaring

Huvudkontor

P. V. Supa Sweden AB

Jungmansgatan 16 A • 531 40 LIDKÖPING
Tel. 0510-608 00 • Fax. 0510-205 60

Försäljningsansvarig

Erling Magnusson

Mobil. 070-567 29 33

www.pv-sup.se • e-post: info@pv-sup.se

ÄRGÅNG 95

Postadress

Box 70380
107 24 Stockholm

Besöksadress

World Trade Center, D5, Klarabergs-
viadukten 70 eller Kungsbron 1,
Stockholm
Tel. 08-545 132 30
BBL Tel. 08-545 132 40
Fax 08-545 132 31

Svensk Biblioteksförnings hemsida

<http://www.biblioteksforeningen.org>

Prenumeration på BBL

För medlemmar i föreningen ingår
BBL i medlemsavgiften, 350:– för
enskild medlem (heltidsstuderande
och pensionärer 175:–). Övriga beta-
lar 500:– (Sverige), utanför Sverige,
600:–

Ansvarig utgivare

Chefredaktör

Henriette Zorn tel. 08-545 132 41
hz@bbl.biblioteksforeningen.org

I redaktionen

Åsa Ekström 08-545 132 43
asa@bbl.biblioteksforeningen.org

Recensionsansvarig

Johannes Rudberg
johannes.rudberg@kb.se

Grafisk form: Paolo Sangregorio

Omslag: Paolo Sangregorio.

Redaktionen förbehåller sig rätten
att korta och redigera manus. För
obeställt material ansvarar ej.

Annonser

Bo Eriksson
Knut Wallenbergs väg 35
133 34 Saltsjöbaden
tel. 08-717 43 55 eller
070-714 90 55
bo.erikssonmedia@telia.com
Moms/annonsskatt utgår ej!

Tryck

Norra Skåne Offset, Hässelholm
ISSN: 0006-1867

Svensk Biblioteksförning är en
ideell förening med uppgift att främja
svenskt biblioteksväsen.

Biblioteksbladet speglar föreningens
verksamhet, åsikter och ställnings-
tagande men har också till uppgift
att väcka egen debatt genom att ge
utrymme åt andra åsiktsyttringar.
Tidningen har en fri och självständig
roll och bedrivs med tryckfrihetsför-
ordningen som grund.

Denna tidning gick i
tryck den 7 maj.

Den här tidskriften är
TS-kontrollerad.

ATT DET finns barriärer kring
bokläsning och biblioteks-
besök är knappast någon ny-
het. Att kön, klass, utbild-
ning och geografi har med dessa barriä-
rer att göra är också belagt. Men vad ska
man göra för att de inte ska cementeras?

Jag har inget svar men siffrorna i årets
enkätundersökning från SOM-institutet i Göteborg
är rätt nedslående. Andelen som läst en bok minst
varje vecka minskar för fjärde året i rad och är nu
nere på 38 procent (2009). Däremot har under sam-
ma fyraårsperiod andelen som lyssnar på en ljudbok
ökat men är ändå bara sex procent. Det är alltså
stora könsskillnader i läsvanorna: 46 procent kvin-
nor mot 28 procent män och trenden är fallande i
lika utsträckning hos både män och kvinnor. Bok-
läsarna finns bland de högt utbildade och där kan
man se en liten ökning från 2008 till 2009, medan
andelen medel- och lågutbildade läsare fortsätter
att minska. Klass- och könsmönstret går igen i bib-
lioteksbesöken: Andelen högre tjänstemän som går
på bibliotek är väsentligt högre än andelen arbetare;
allra lägst är den i gruppen tjänstemän/arbetsledare
och småföretagare. Det är fortfarande fler kvinnor
(38 procent) än män (26 procent) som går på biblio-
teket och sammantaget har andelen som besökt ett
bibliotek minst en gång i kvartalet sjunkit drama-
tiskt mellan 2008 och 2009, från 40 till 33 procent.

Utbildning spelar en roll för kulturkonsumtion-
en, liksom klassresor, visar SOM-undersökningen.
Om man jämför dem som har vuxit upp i vad de
själva definierar som arbetarhem och fortfarande
idag karakteriserar sig som boende i ett arbetarhem
med dem som gjort någon typ av klassresa – från
tex arbetarhem till tjänstemannahem – kan man
se att andelen bokläsare växer väsentligt i klass-
resegruppen jämfört med de "beständiga". Det
gäller även tex teater, klassisk konsert, konstup-
ställning etc – allt ökar ordentligt. Det man vet om
klassresor är att utbildningen spelar stor roll. Och

i samband med utbildning byter man
miljö, får nya kontakter och möter nya
kulturformer.

Enligt en av föredragshållarna på se-
minariet där SOM-institutet presente-
rade valda delar av sin enkätundersök-
ning, kommer det inom kort en bok i
ämnet: *En fråga om klass* (Liber) där dessa

samband diskuteras. Den ser jag fram emot att läsa,
kanske kan den ge ingångar som även biblioteken
kan ha nytta av. För som jag sagt tidigare på denna
plats: det här är ju något som biblioteken på allvar
måste börja förhålla sig till. Bakom de nedslående
siffrorna ruvar ju världens utmaning...

En annan del av undersökningen som väcker en
del tankar är den om sociala medier. 41 procent av
befolkningen i åldern 16-85 år har använt sociala
medier någon gång under de senaste tolv månaderna
(höst 2009). 17 procent använder dagligen något
sk socialt media (inte fler?), främst 16-29-åringar
där över hälften loggar in sig varje dag. 90 procent av
de unga använder något socialt media varje vecka.

Pensionärerna deltar nästan inte alls. Lågutbil-
dade är också frånvarande.

Intressant är att mer än hälften av de som säger
sig ha använt sociala medier (41 procent) inte är sär-
skilt aktiva utan tycks mest glutta eller observera.
Om man gör något så är aktiviteten huvudsakligen
personligt inriktad, att kommunicera och förmedla
något personligt. Samhällsfrågor och politik är inte
stort i sociala medier, politisk aktivitet på nätet är
måttligt utbredd i formella och i sociala medier.
Det är inte därför de unga är där. Men politiker face-
bookar och twittrar och inför valet i höst kommer
de antagligen att svämma över i den sociala med-
iesfären. Ja, det talas t o m om att valet 2010 blir ett
internetval. Frågan är bara var och i vilka forum det
kommer att äga rum. Men framför allt: vilka kom-
mer att delta?

Stockholm 28 april 2010

Ur innehållet:

- 4 Ellen Tise – i bräschan för IFLA. *Henriette Zorn*
- 12 Agneta Olsson om IFLA-konferensen. *Henriette Zorn*
- 14 KBs plan/SKLs enkät. *Åsa Ekström*
- 18 Förslag till reviderad bibliotekslag. *Henriette Zorn*
- 20 Digitala klyftan måste bekämpas. *Åsa Ekström*
- 22 Skolbiblioteket som pedagogisk resurs. *Åsa Ekström*
- 24 En glad akademikers karriär. *MarieLouise Samuelsson*

Avdelningar

- 27 Recensioner
- 28 Debatt och kommentar
- 30 Utblick
- 33 Krönika
- 36 Besserswiser
- 37 Föreningsnytt
- 39 Kalendarium

I bräschen för IFLA och biblioteken

Hon är bokälskaren som drivs av ett starkt socialt och samhälleligt engagemang. Bibliotekarieyrket var inget förstahandsval för Ellen Tise, IFLAs ordförande 2009–2011. Upprepade gånger betonar hon att karriären och "vägen till framgång" i hög grad möjliggjordes genom stöd från de skandinaviska länderna.

AV **HENRIETTE ZORN**

FOTO: PETER AXELSSON

– Mina föräldrars generation var den första generationen i det svarta Sydafrika som fick möjlighet till utbildning, berättar Ellen Tise.

MARS BÖRJADE lida mot sitt slut men någon fullskalig vår kunde Sverige ännu inte bjuda på när Ellen Tise gästade Stockholm och Göteborg för att bland annat uppdatera sig kring förberedelserna av den stora konferensen i augusti. Schemat var späckat och det var många punkter som skulle prickas av

under den korta sejouren – däribland en liten pratstund med BBL. Den kom förstås att handla om IFLA och hennes tankar kring det tema som hon som ordförande valt att driva men också om hennes bakgrund – även om hon ogärna talar om sig själv. Om det är blyghet eller bara uttryck för ett slags integritet eller ovana får vara osagt. Under vårt samtal

tonar bilden fram av en varm och charmerande person som har nära till skratt, som väger sina ord och som tycks vara en uppmärksam lyssnare.

En del får jag i alla fall veta – som att hon föddes och växte upp i Karoo – en liten stad som ligger mittemellan Kapstaden och Johannesburg. När Ellen Tise skulle börja i gymnasiet

flyttade familjen till Johannesburgregionen, stannade där i två år för att sedan åter flytta, då till Västra Kapprovinsen där Ellen Tise avslutade gymnasiet.

– Även om jag växte upp i en småstad så fanns det ett litet bibliotek och en gång i månaden kom det mobila biblioteket från storstaden för att hämta och lämna böcker. Jag hängde på biblioteket mest hela tiden och lånade böcker för jämnan, även för min mammas räkning. Dessutom brukade jag läsa högt för min mormor. Hur som helst: Tidigt kom jag att älska böcker, berättar Ellen Tise.

Ändå: bibliotekarie hade hon inte en tanke på att bli. Hon säger själv att hon nog tog intryck av den klichébild som finns kring bibliotekarier som tysta, lite gråa förmedlare av dammiga böcker... Hennes mamma, som själv var lärare, tyckte att också dottern borde satsa på läraryrket.

– Mina föräldrars generation var den första generationen i det svarta Sydafrika som fick möjlighet till utbildning. Och om man skulle bli något var det antingen lärare eller socialarbetare.

Ellen Tise egen håg stod till studier i juridik eller företagsekonomi. Beträffande juridikstudierna insåg hon snabbt att hon saknade det nödvändiga ämnet latin. Och ekonomi och bokföring, kom hon så småningom fram till, låg nog inte för henne.

– Jag var tvungen att hitta på något annat och när jag insåg att man på bibliotekarieutbildningen också kunde studera klassisk litteratur, bestämde jag mig.

Ellen Tise tog en grundläggande bibliotekarieexamen, började jobba på ett universitet i Västra Kapprovinsen och fortsatte samtidigt att studera deltid med sikte på en högre examen. Hon beskriver de här åren som mycket utvecklande, inte minst för att hon successivt fick syn på alla möjligheter som fanns att eventuellt kunna bidra och göra skillnad inom ramen för bibliotekarieryrket. Deltidsstudierna uppmuntrades och stöddes av både lärare och kollegor.

Större delen av sitt yrkesverksamma liv har Ellen Tise tillbringat inom forsknings- och universitetsbiblioteksvärlden. 1983 fick hon

"Jag undervisade faktiskt på en skola i tre månader och varje dag önskade jag bara att dagen skulle vara över så att barnen kunde gå hem och jag också..."

sitt första jobb som biblioteksassistent på ett universitet i Free State-provinsen. Året efter jobbade hon i ett år på ett folkbibliotek i Johannesburg men från 1985 har hon varit verksam på universitets- och forskningsbibliotek.

– Anledningen till att jag föredragit att jobba på universitetsbibliotek har nog att göra med att jag fick ett jobb på universitetsbiblioteket som gick att kombinera med akademiska deltidstudier. Eftersom jag varken hade stipendier eller bidrag gav jobbet mig möjlighet att själv kunna finansiera mina studier, säger Ellen Tise.

Ytterligare en anledning till att hon valde den akademiska världen framför folkbibliotekssfären kan sägas vara densamma som gjorde att hon inte blev lärare.

– Jag tycker inte att jag passar för att jobba med barn. Jag har alltid föredragit att arbeta med vuxna. För mig var därför den akademiska forskningsmiljön det logiska. Jag undervisade faktiskt på en skola i tre månader och varje dag önskade jag bara att dagen skulle vara över så att barnen kunde gå hem och jag också...

Engagemanget i IFLA är tätt sammankopplat med dels yrkeskarriären i Sydafrika, dels med de förändringar som landet genomgick på 1990-talet. De första allmänna valen hölls i Sydafrika 1994. Tre år senare, i postapartheidens första skede, grundades Library and Information Association of South Africa, (LIASA). Och Ellen Tise valdes till ordförande i denna första postapartheidbiblioteksförening.

Intresset för IFLA väcktes på allvar 1997 när

hon deltog i konferensen som då var förlagd till Köpenhamn i Danmark.

– Det var min första IFLA-konferens och mitt deltagande möjliggjordes av ett stipendium från DANIDA, berättar Ellen Tise.

DANIDA, Danish International Development Agency, är en organisation inom det danska utrikesdepartementet som bla bistår med humanitär hjälp i utvecklingsländer. Enligt Ellen Tise var DANIDAS stipendieverksamhet delvis organiserat och administrerat genom ALP i Uppsala.

– So my road to fame today, säger Ellen Tise, har i hög grad möjliggjorts genom stödet från de skandinaviska länderna.

Hennes tema som ordförande går under rubriken Libraries Driving Access to Knowledge och hon säger att det viktigaste i hennes budskap egentligen inte är något nytt. Utgångspunkten är det fundament som biblioteken vilar på: grundläggande åtaganden som att samla och sprida kunskap, tillgängliggöra men även bevara för kommande generationer. Den tekniska revolutionen på informationsområdet med internets uppkomst och de framsteg som gjorts i dess spår har utmanat biblioteken och, menar Ellen Tise, i vissa fall överskuggat den nyckelroll som biblioteken traditionellt har haft.

– Idag tror många människor att de inte behöver biblioteken för att de kan skaffa all information själva på internet. Men när man skrapar lite på ytan och ställer mer initierade frågor om var de faktiskt hittade den där informationen, visar det sig att någonstans längs sökkedjan var det biblioteket som till-

■ handahöll den, tex via någon länk på någon av de stora sökmotorerna. Men eftersom bibliotek är så mycket mer idag än sin fysiska struktur är det här sambandet inte alltid lika synligt. Forskaren går till Google, söker sin artikel men inser inte att det faktiskt är biblioteket som i någon del av kedjan prenumererar, distribuerar och länkar informationen.

Om jag förstår Ellen Tise rätt är kärnan i hennes budskap att biblioteken måste bli tydligare: Biblioteken är de som ska gå i bränschen för att göra informationen tillgänglig. Visst, på nätet är informationen många gånger fri, men är den tillförlitlig? Och hur ska man göra det källkritiska urvalet? Idag dränks människor i information. En annan del i detta handlar om kostnaderna för information och kunskap.

– Den information som är fri kan alla få tag på. Men den som inte är det, är dyr och de flesta människor i världen har inte råd. Mitt huvudsakliga budskap riktar sig till bibliotekarierna och till bibliotekssektorn: Ta det ansvar som krävs för att garantera att biblioteken kan ge inte bara tillgång till – utan även jämlik tillgång till information.

– Allt kommer inte nödvändigtvis att vara fritt tillgängligt, men oavsett om man betalar eller inte betalar ska vi vara garanter för att alla får tillgång till informationen och säkerställa att människor vet var de kan söka den. Bara så kan människor skaffa sig en egen uppfattning i frågor, fatta sina egna beslut och göra sina egna val.

Den tekniska revolutionen har ännu inte satt lika stora avtryck i delar av världen. Ett problem, i synnerhet när man formulerar sig kring dessa frågor, måste rimligtvis vara de globala skillnader som finns inom området biblioteksutveckling. På vissa håll i världen arbetar man fortfarande med att få ordning på den fysiska strukturen, i vår del av världen handlar allt mer om väldigt mycket annat än fysisk närvaro och traditionell struktur.

Ellen Tise nickar instämmande och säger:

– Det är en stor utmaning – särskilt för en organisation som IFLA – med alla förväntningar och anspråk som finns. Men IFLA kan inte, precis som vilken annan institution som helst, göra allt. Vi är beroende av människor

"Den information som är fri kan alla få tag på. Men den som inte är det, är dyr och de flesta människor i världen har inte råd. Mitt huvudsakliga budskap riktar sig till bibliotekarierna och till bibliotekssektorn: Ta det ansvar som krävs för att garantera att biblioteken kan ge inte bara tillgång till – utan även jämlik tillgång till information."

som arbetar ideellt. Jag tror att vi framöver kommer att behöva sätta ljuset på framgångs-sagor ur verkligheten, lyfta fram goda exempel från utvecklingsländer för att visa, sprida och betona värdet av biblioteksverksamhet.

Så berättar hon att i vissa utvecklingsländer är mobiltelefoner långt vanligare än datorer och att insatserna handlar om att utveckla applikationer till dessa.

Exempel finns från Lesotho och de lantliga-re områdena i Kenya där bibliotekarierna utvecklat den mobila kommunikationen genom att tex ge bönderna tillgång till information om priser på agrara produkter.

– Ett annat område där vi kan bidra och stödja är hjälp att utveckla eget innehåll. Istället för att utvecklingsländerna förlitar sig på information och kunskap från industriländer borde de utveckla sitt eget innehåll, som är relevant för dem och som de kan tillämpa i sin egen omgivning.

– Med medel från tex SIDA utbildas bibliotekarier i vilken information som är tillgänglig om tex hälsofrågor och HIV och var den informationen finns. Det handlar om att utbilda bibliotekarierna så att dessa i sin tur kan utbilda användarna i att hjälpa sig själva, ge makt genom kunskapsöverföring.

Min sista fråga handlar om den förestående konferensen i Göteborg i augusti. Många i folkbiblioteksvärlden har kanske svårt att relatera till IFLA och de frågor som IFLA

arbetar med – varför ska man åka till IFLA i Göteborg? Vad är, enligt henne, det bästa skälet till att delta?

– För att man får tillfälle att möta bibliotekarier från hela världen. Därtill få möjlighet att ta del av vad alla dessa människor gör och inse att vi i grunden mer eller mindre håller på med samma saker, att skillnaderna trots allt inte är så stora.

– Andra goda skäl är att man kan lära sig en massa saker, få nya verktyg och kunskap om nya metoder som kan utveckla och förbättra det som man gör hemma till vardags – särskilt om man jobbar i ett litet bibliotek där man har få möjligheter att träffa andra bibliotekarier och utbyta erfarenheter. Det handlar om att bli en del av en internationell gemenskap, ett världssamfund, säger Ellen Tise.

Ingen risk alltså att man som förstagångsbesökare kommer att känna sig vilsen och tappad? Ellen Tise bränner av ett stort skratt. Tanken är henne föga främmande, hon har varit med om det själv och hon har ett praktiskt tillämpbart tips.

– Om man känner sig bortkommen och vilsen på IFLA i Göteborg – för det är stort och allt kan te sig överväldigande – kom då ihåg att det finns många andra som känner precis likadant. Haka på någon som ser lite tappad ut och du ska se att efter första dagen känns det som om du hade varit en del av IFLA-familjen i många år! ■

Vi har löst den Gordiska knuten!

Samverka mellan bibliotek, mellan kommuner, i länet, i regionen eller varför inte i hela landet!

Behåll ditt nuvarande katalogsystem eller byt till annat valfritt system. Med CS Library kan biblioteken skapa EN gemensam webbplats, som kan integrera alla katalogsystem på den svenska marknaden, nuvarande och kommande. Ingen gemensam cirkulation behövs. Inga gemensamma regelverk behövs. En inloggning hanterar alla lånekort.

Vi har löst den gordiska knuten.

För mer information om framtidens bibliotek; gå till www.cslibrary.se

Kontakta gärna Rey Langels, VD för Teknikhuset AB,
tel: 090-70 87 06 epost: rey.langels@teknikhuset.se så får du veta mer!

www.teknikhuset.se

I bibliotekens och låntagarnas tjänst - Teknikhuset uppfinner och utvecklar programvara och lösningar med människan i centrum för att göra information och teknologi tillgänglig för alla. Produkterna utvecklas på Microsoftplattformen, men kan tack vare sin öppenhet (SOA, XML, web services, web parts, m.m.) enkelt användas tillsammans med de flesta system på marknaden. Våra kunder är kommuner, myndigheter, företag och organisationer med stora krav på säkerhet och tillgänglighet.

IFLA i Göteborg faller på plats

I Bibliotekssveriges kulisser pågår febril aktivitet inför IFLAs stora konferens. Vattenstationer, mötesplatser, utställare, studiebesök och andra aktiviteter som värdlandet ska stå för – allt ska falla på plats. Och mycket har redan gjort det.

AV **HENRIETTE ZORN**

DET ÄR bara några månader kvar till World Library and Information Congress (WLIC) i Göteborg. Den världsspännande konferensen äger rum den 10–25 augusti och 3 000–4 000 besökare väntas komma. I Bibliotekssveriges kulisser arbetas det febrilt. Tiden för att sy ihop ett evenemang av det här slaget har för Sveriges del varit rekordkort, ett år. I vanliga fall brukar värdlandet ha åtminstone tre år på sig att förbereda IFLA:s stora internationella konferens. Men i somras stod det klart att IFLA 2010 inte går av stapeln i Brisbane, Australien som det var tänkt utan att stafett-pinnen skulle gå till det land som hade förhoppningar om att få arrangera konferensen 2012, nämligen Sverige och närmare bestämt landets näst största stad, Göteborg.

Internt inom IFLA talar man om värdlandet Sverige som "the saviour – for coming in on such short notice". Också Ellen Tise gav en inblick i hur snacket går på den internationella arenan vid sitt besök till Sverige i mars: Om det är någon som kan sy ihop detta på den här korta tiden så är det svenskarna...

Ordning, reda och god logistik – åtminstone i den internationella biblioteksvärlden tycks Sverige vara känt också för annat än jante, Bergman och Ikea.

När Sverige 2010 är värd för IFLA:s stora internationella konferens är det för fjärde gången. Redan 1930 och 1960 hade Sverige värdskapet. Senast en IFLA-konferens var förlagd till Sverige var 1990, då till huvudstaden Stockholm (se BBL nr 8/2009).

När nu IFLA på nytt gästar Sverige finns förhoppningar om ett stort nationellt deltagande och att detta kan bli startskottet för fler att intressera sig för internationella frågor. IFLA i Göteborg är långt ifrån en lokal hap-

pening, ambitionen är att detta ska engagera hela den svenska biblioteksvärlden.

IFLA 2010 genomförs i samarbete mellan IFLA centralt, boknings- och konferensbolaget Congrex i Skottland och biblioteksföreträdare i Sverige.

Det svenska arbetet inför IFLA leds av två kommittéer: National Committee (NC) där Agneta Olsson, överbibliotekarie vid Göteborgs universitetsbibliotek, är ordförande, och Executive Committee (EC) som utöver Agneta Olsson även består av Inga Lundén, ordförande i Svensk Biblioteksförning och Gunnar Sahlin, riksbibliotekarie.

Det praktiska arbetet utförs av en projektgrupp på Svensk Biblioteksförnings kansli med generalsekreterare Niclas Lindberg som projektledare.

De primära uppgifterna för Sverige som värdland består i att arrangera **öppningsceremonin**, föreslå **huvudtalare**, arrangera **kvällsaktiviteter**, arrangera **biblioteksbesök**, ordna **sponsorer**, rekrytera **volontärer** samt uppmuntra och stimulera till **svenskt deltagande**.

Själva konferensen är förlagd till Svenska Mässan, så vana besökare av Bok & Bibliotek lär känna sig hemtama.

190 volontärer med språkkunskaper, kunskaper om Göteborg och god servicekänsla är redan rekryterade. Dessa ska informera, registrera, bemanna, assistera och fungera som levande informationspelare i IFLA-konferensens blodomlopp.

•Inte minst kommer volontärerna att ha en uppgift att fylla under den första dagen, tisdagen den 10 augusti, då det finns möjlighet för deltagarna att göra **organiserade studiebe-**

LEI D. FACCHINI

sök till bibliotek i Västra Götalandsregionen. 41 biblioteksbesök finns att välja mellan, cirka 25 olika bibliotek står till förfogande. Antalet platser är begränsade – totalt 800 deltagare – och volontärer ledsagar till studiebesöken vare sig de sker till fots eller via kommunala och hyrda färdmedel.

På den karta som alla deltagare kommer att få över Göteborg finns alla bibliotek inom gångavstånd från mässområdet inprickade. Möjlighet finns också för deltagarna att göra spontanbesök på bibliotek under konferensveckan. Alla bibliotek i Halland, Västra Götaland och Göteborg kommer att presenteras på nätet och på plats i Göteborg samt beskrivningar om hur man enklast tar sig till de olika biblioteken.

LE: D MACMILLI

• **Öppningsceremonin** äger rum på konferensens andra dag, onsdag 11 augusti kl 11. En "kraftfull öppningsceremoni" har utlovats med "energi och värme" och utan långgrandiga tal. Det blir anföranden av Ellen Tise och Agneta Olsson, därefter inslag med kulturell anknytning samt tal av Göteborgssonen Jan Eliasson, diplomat, fd utrikesminister och ordförande för FN:s generalförsamling (2005–2006). Öppningsceremonin avslutas med ett musikaliskt divertissemang där ABBA lyfts fram.

Efter öppningsceremonin drar själva IFLA-programmet igång. På eftermiddagen invigs utställningen där nationella och internationella företag och andra till branschen knutna ställer ut. I slutet av april var antalet utställare närmare 70. Utställningen pågår från onsdag eftermiddag till lördag eftermiddag.

• Fler utställare kan man möta i **Swedish Library Avenue** (korridoren som löper längs med stora mässhallen) där svenska och nordiska bibliotek eller organisationer visar upp sig, sin verksamhet och/eller sina projekt i text roll ups. Det är alltså de ickekommersiella aktörernas möjlighet att visa upp sig för världen till ett fast självkostnadspris.

• Bra **mötesplatser** saknades på konferensen i Milano och det vill de svenska värdarna råda bot på vid årets konferens genom **Swedish Library Arena**. En trappa upp från mässområdet (där kok- och trädgårdsböckerna samt matständer i regel brukar husera under Bok & Bibliotek) kommer det att finnas en lounge med sittplatser, trådlöst nätverk, vatten och frukt, och en Speakers Corner med presentationsmaterial på engelska. Det är Svensk Biblioteksförning, Kulturrådet och Kungliga biblioteket som står bakom Swedish Library Arena och som kommer att finnas på plats för att visa och marknadsföra svenskt biblioteksväsende. Där kommer också att finnas en butik med försäljning av olika produkter från Kungliga biblioteket och Svensk Biblioteksförning.

• **Huvudtalare** utöver Jan Eliasson blir Hans Rosling, professor i internationell hälsa vid Karolinska institutet, Henning Mankell, författare och dramatiker samt Sture Allén, Svenska Akademien. Respektive talare kommer att inleda konferensdagarna tors-lör, i sk Plenary Session, som de kallas i programmet – storföreläsning där alla kan delta eftersom inget annat program pågår. Henning Mankell ställer upp gratis – hans arvode går till ett stipendium som sponsrar deltagandet av en delegat från Mocambique.

• När det gäller **mingel och mat, kvällsaktiviteter etc** har värdlandet tänkt i kreativa banor och med utgångspunkt i att Göteborgs kulturkalas, med aktiviteter, evenemang och uppträdanden runt om i stan, pågår samtidigt som konferensen. Efter onsdagens öppningsceremoni blir det på sen eftermiddag **mingel** i regi av Göteborgs stad som därmed vill hälsa IFLA:s deltagare välkomna. Den sedvanliga festkvällen med middag som värdlandet brukar stå för blir i svensk tappning inte en utan

fem festkvällar genom att kulturkalaset pågår. Varje deltagare utrustas med rikskuponger till ett värde av 400 kronor att kunna gå ut att äta för under kalaset.

Tisdagkväll till lördagkväll fungerar Göteborgs stadsbibliotek som mötesplats (**Night Spot**) för IFLA-deltagare. Med anledning av kulturkalaset håller biblioteket också öppet till midnatt.

Inget IFLA utan dans och **danskväll** med disco arrangeras fredagen den 13 augusti på

■ Världskulturmuseet. Evenemanget är öppet för alla medlemmar i Svensk Biblioteksför-
ening med anledning av att föreningens års-
möte äger rum dagen därpå, lördag kl 10.00 på
Göteborg stadsbibliotek.

ILL.: B. PACKALÉN

• Till värdlandets åtagande hör också att upp-
muntra och stimulera till **svenskt deltagan-
de**. Detta sker, enligt Svensk Biblioteksför-
ening, bl a genom de ordinarie stipendieme-
del som föreningen har, dvs 250 000 kronor
i resestipendier och 150 000 kronor i IFLA-
stipendier. Därutöver har föreningen avsatt
100 000 kronor för 80 rese- och logistipendier
och vidare 10 stipendier för svenskar som del-
tar i IFLA:s arbete och möten.

En hake som värdlandet inte kan göra
mycket åt är att själva programmet, som sätts
samman av IFLA centralt, inte blir klart för-
rån i början av juni. De IFLA-initierade vet
säkert vad de kan förvänta sig men för alla
andra kan det ju kännas märkligt att anmäla
sig till något som man egentligen inte vet vad
det kommer att innehålla. Från Svensk Biblio-
teksförnings sida informerar man och upp-
daterar kontinuerligt via bl a hemsidan.

• Utöver internationella sponsorer har också
ett antal **nationella sponsorer** knutits till
IFLA i Göteborg. Den största är förstas arran-
görslandets Svensk Biblioteksförning: Major
National Sponsor. Det är en ny benämning
som har införts på begäran av föreningen för
att uppmärksamma det faktum att arrangörs-

landet, i det här fallet representerat av Svensk
Biblioteksförning genom Library Lovers, är
den i särklass största finansiären av WLIC.
Som Major National Sponsor får föreningen
Library Lovers-loggan rikligt exponerad i en
rad sammanhang: På IFLA:s olika program,
IFLA:s hemida, konferensväskan, volontärs-
kläderna, flaggor på stan samt vid skyltning
i samband med studiebesöken på biblioteken
etc. Syftet med detta är, enligt Niclas Lind-
berg, att knyta samman konferensen med
Library Lovers-loggan. Under konferensveck-
an kommer föreningen att köra en kampanj-
vecka i Göteborg med Library Lovers-tema för
att synliggöra biblioteksfrågorna inför den
stundande svenska valrörelsen.

Andra sponsorer är Axiell (Special National
Sponsor) som sponsrar två av huvudtalarna,
två Night Spot-kvällar samt bidrar med sti-
pendier till IFLA för internationella deltagare
på konferensen.

Teknikhuset är huvudsponsor för Night
Spot-kvällarna och BTJ sponsrar aktiviteter
riktade till de svenska volontärerna.

• Att arrangera WLIC är förstas också ett **eko-
nomiskt åtagande**. I det samarbetsavtal som
har tecknats mellan Svensk Biblioteksför-
ening och IFLA har föreningen förbundit
sig att ge en förlustgaranti på 600 000 € (ca 6
mkr). Utöver detta har Svensk Biblioteksför-
enings styrelse budgeterat för ökade fören-
ingskostnader i samband med värdskapet om
1 miljon kronor.

De ökade föreningskostnaderna går bl a till
att synliggöra bibliotek under konferensen

och Göteborgs kulturkalas, de arrangerade
studiebesöken på biblioteken, programak-
tiviteter i samband med Night Spot på Göte-
borgs stadsbibliotek, bidrag till stipendier
för nationella och internationella deltagare,
volontärkostnader samt tidigare nämnda bib-
liotekskampanj i Göteborg.

I syfte att minimera föreningens totala
ekonomiska åtagande/risk (avseende förlust-
garantin) är överenskommelsen med IFLA att
föreningens garanti ska räknas in på "sista ra-
den". Med detta menas att föreningens garan-
ti inte räknas som en intäkt i konferensbud-
geten från start – som normalt är fallet – utan
enbart faller ut till den del som konferensen
gör i ett eventuellt underskott.

Föreningen deltar också aktivt i att bidra
med sponsorer till den totala budgeten efter-
som alla intäkter som genereras till redan upp-
satta kostnader minimerar behovet av att ga-
rantin måste lösas ut. Svensk Biblioteksför-
enings styrelse har bedömt risken som rimlig
mot bakgrund av att man för både 2008 och
2009 har genomfört minskningar i verksam-
hetskostnaderna på närmare 6 miljoner kro-
nor. Dessa tidigare kostnadsminskningar gör
det möjligt för Svensk Biblioteksförning att
bistå IFLA med WLIC 2010.

Nationella, regionala och lokala myndig-
heter (Kulturrådet, KB, universitet, hög-
skolor, regionbibliotek, kommunbibliotek
m fl) bidrar med insatser, lokaler, arbetstid
m m till både WLIC, dess förkonferenser och
kringarrangemang till ett belopp som, enligt
Svensk Biblioteksförning, kan beräknas till
minst 2–3 miljoner kronor. ■

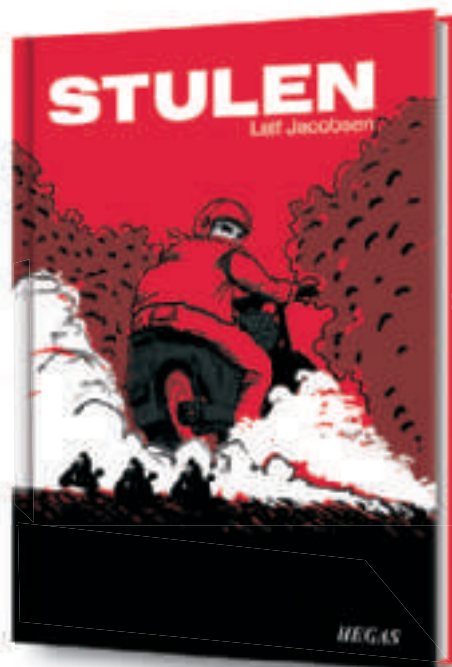
Trimmade mopedder i hög fart

Detta citat säger allt:

"Denna fristående fortsättning på författarens ungdomsroman Razzia (2009), som berättar vidare om de tre mopedpojkar Lukas, Krille och Petter på den skånska landsbygden, träffar exakt rätt ton för att fånga läsovana grabbar i de lägre tonåren." Bo Nordstrand, BTJ-häftet 10106476

Mitt under killarnas "trekking" i skogen så snor någon Krilles moped. Nu börjar en spännande mopedjakt genom skogen. Tjuven ska inte få komma undan! Men är det verkligen en tjuv de jagar ...?

Gillar man trimmade mopedder, avgaser och branta backar i hög fart så är boken **Stulen** ett måste. En fristående fortsättning på bästsäljaren Razzia skriven av Leif Jacobsen.

STULEN

Författare: Leif Jacobsen

Illustratör: Stefan Lindblad

Art nr 7259, ISBN 978-91-858-7735-5

Pris 149 kr, 76 sidor

Från 12 år, Lix 16

Hegas-nivå ● ● ● ● ○

Välkommen till Hegas

Med lättläst menar vi bearbetat språk, kronologisk handling, formgivet för att underlätta läsandet och att det anges ett lixtal samt en Hegas-nivå i boken.

Innehållet och handlingen utgår från ämnen som intresserar och berör barn och ungdomar. Det är spänning, dramatik, kärlek, vänskap, sport – allt! Vår vilja är att varje barn ska få läsa böcker och ta del av den underbara värld som läsning kan förmedla.

Anna Hjerpe
Förlagschef
anna.hjerpe@hegas.se
042-33 03 40

Illustratör: Mattias Olsson

INTERVJU **HENRIETTE ZORN**

Hur är läget nu?

– Läget är lugnt, allt går enligt planerna och det känns väldigt tryggt. Vi har det mesta på plats men det finns mycket att ta tag i framöver som tex utbildning av volontärer och alla praktiska detaljer kring biblioteksbesöken. Vi ska också arbeta mycket kring hur vi ska få en positiv och lättasam invigning. Det är väldigt viktigt att den anger tonen för hur resten av konferensen blir.

Det handlar om att finslipa det som redan är på plats?

– Ja, det handlar mycket om att finslipa praktiska detaljer och det är de som är så viktiga när man kommer som delegat: hur man blir mottagen, att det fungerar med de "living signs" som vi ska ha på stan och som ska göra det lätt att hitta information om vart man ska ta vägen, hur man ska göra etc. Att de små praktiska detaljerna fungerar är det som man som delegat tar med sig hem.

Jag har förstått att Sverige vill sätta ett exempel inför framtida IFLA-konferenser?

– Ja, så är det. Från IFLA:s sida har man bett oss att om vi har åsikter ska vi framföra dem. Utifrån vårt perspektiv har vi försökt framhålla vissa punkter som vi tycker är viktiga att de fungerar för delegaterna. Vi har gått igenom utvärderingar från tidigare IFLA-konferenser och sett vilka punkter som återkommer och där man har tyckt att det inte har fungerat. Sådant måste man ju åtgärda! IFLA har tagit till sig mycket av det vi har påpekat. Sedan får vi se vad det blir av detta konkret.

– I all ödmjukhet får man förstå att det är IFLA:s konferens och att vi är en del av utföraren.

Mycket är redan från början bestämt av IFLA centralt?

– Ja, både av IFLA centralt och framför allt av Congrex. Vi kommer inte förbi det och kan inte påverka så mycket. Om man finge börja om, dvs om man hade varit i Finlands kläder

FOTO: PETER AXELSSON

nu (arrangerar IFLA 2012, reds anm), hade man från början kunnat framhålla vad som är viktigt ur delegaternas perspektiv, man hade kunnat planera för vad man ska förhandla med Congrex om – praktiska saker som att det ska finnas sittplatser och att det ska finnas vatten. Det är kanske självklara saker för oss men det är inte självklart ute i världen.

Allt sådant blir en extra kostnad när man inte är med i budgetplaneringen från början. Det är sådant som man ska påpeka för IFLA inför framtiden.

– Vi har inte varit tysta. Jag har en lista som jag kallar www: what went wrong och punkterna på den listan för jag fram med jämna mellanrum. Inte för att vara tyken eller för att

jag tror att vi är bäst utan för att försöka hjälpa till och förbättra saker.

Den korta förberedelseiden har förstås varit en utmaning?

– Den stora utmaningen var tidsplaneringen, men både Nationella kommittén och Svensk Biblioteksförning har vänt utmaningen till en möjlighet. Den korta tidsramen gör att man jobbar effektivt och mer koncentrerat och jag tror att det är roligare än om vi hade haft tre år på oss – det blir lätt långbänkar när tiden är längre.

Vad vill du att delegaterna ska minnas av konferensen?

– Jag har faktiskt en lista med punkter för vad jag vill att man ska ta med sig hem, utöver det professionella programmet. Jag hoppas att delegaterna uppskattar våra night spots och minns dem som trevliga mötesplatser, att de minns Library Avenue där alla biblioteken kan visa upp sig. Jag vill att delegaterna ska få med sig det göteborgska lättsamma, att de ska känna att det är glatt och välkomnande – och att det ska smitta av sig på hela stan. Så har vi kulturkalaset – jag hoppas att man ska känna att det också var något som var utöver det vanliga och som dessutom var gratis.

– Jag tror också att de kommer att tycka att Hening Mankell Award är spännande. Att en svensk författare genom att skänka sitt honorar sponsrar en delegat från Mocambique som får komma upp på scen och ta emot stipendiet av honom.

Du återkommer gång på gång till att det här är så "fruktansvärt roligt".

Jag har åkt på IFLA-konferenser sedan 1997 och helt plötsligt kommer det nu att äga rum här hemma – bara det är så kul. Att få visa upp oss för IFLA-kamraterna och få ge tillbaka allt det man själv har fått med sig från andra länder och att få vara stolt – då är det roligt. Sedan har det varit jätteroligt att jobba med föreningens kansli. Jag har alltid tyckt att det här med internationellt arbete är viktigt och att då få arrangera detta i Sverige, i Göteborg till råga på allt – det är bara så skoj.

Det här måste betyda mycket för Göteborg?

– Jag vill verkligen betona att det här inte bara är en angelägenhet för Göteborg, det är en angelägenhet för hela Sverige och det svenska biblioteksväsendet. Vi ska visa upp hela Sverige. Det är klart att det betyder mycket för Göteborg som stad – Göteborg & Co räknar med att på en sådan här stor konferens tar man in 70 miljoner kronor.

– Men för den svenska biblioteksvärlden är den stora betydelsen att vi sätter biblioteken på kartan. Det är ett viktigt utspel för hela Bibliotekssverige och en konferens som denna – den kommer att öka intresset för bibliotek, både hos beslutsfattare och hos allmänheten. Man kommer inte att kunna undgå det om man använder den här möjligheten på rätt sätt.

Du är primus motor i detta och verkar ha en omtvinnad outsinlig energi?

– Många säger det och jag tar det som en komplimang. Jag har energi i allt som jag tycker är väldigt spännande att göra och som jag tror på. Och jag tror att det här kommer att bli jättebra – för hela Bibliotekssverige och för Svensk Biblioteksförning.

Varför ska man åka till IFLA i Göteborg?

– För att mötet med människor från andra länder vidgar vyerna så mycket att man kan ta med sig det in i sin egen verksamhet. Det är jätteviktigt för biblioteken och för folkbiblioteken lika mycket som för forskningsbiblioteken. ■

IFLA Satellit i Malmö

Hur kan bibliotekens hela potential frigöras? Vad kan man göra för att stärka bibliotekens roll i den demokratiska processen? Hur får man engagerade och visionära politiker med på biblioteksvagnen?

Det är några av frågorna som står på agendan i en av IFLA:s Satellitkonferenser som anordnas i Malmö 7–10 augusti med deltagare från hela världen.

Temat är: Hur vi frigör bibliotekens hela potential! Biblioteken som hjärta och blodomlopp i det demokratiska samhället.

Bibliotek, bildning och media (Kultur Skåne), Malmö Stadsbibliotek och Kulturrådet arrangerar tillsammans med IFLA Public Section. Ett högtintressant program utlovas med massor av nyttiga diskussioner och trevliga aktiviteter i Skåne och Malmö. Bland annat berättar Elsebeth Tank om Malmö Stadsbiblioteks radikala och omdebatterade förändringsprogram: The Darling Library! Keynote Speaker Sari Feldman delar med sig av sina erfarenheter när hon jämför bibliotek i Kina med USA.

Under rubriken Look at Finland! ägnas speciell uppmärksamhet åt grannen i öster. Varför går det så bra i Finland och vilken roll spelar de politiska processerna i detta?

Lägre pris ges vid anmälan före den 20 maj där resa till IFLA:s stora kongress i Göteborg ingår i paketet.

www.satellitemalmo.org <<http://www.satellitemalmo.org/>>

HZ

Annonsera i Biblioteksbladet!

Bo Eriksson
tel. 08-717 43 55 eller
070-714 90 55
bo.erikssonmedia@telia.com

BiblioteksGUIDE för webben

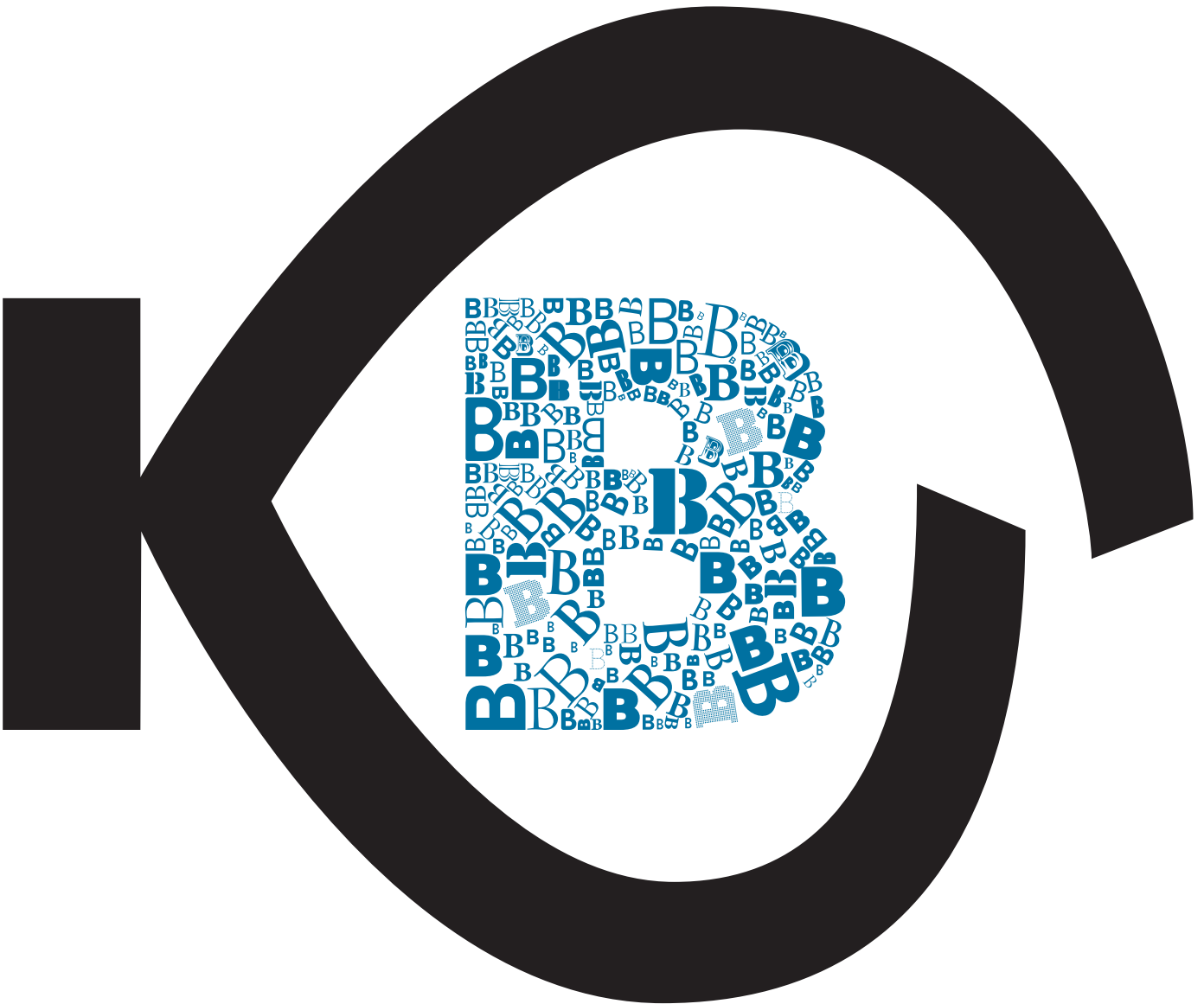
WAGNER

www.wagnerform.se

KB har en plan

Kungliga biblioteket har nu lämnat sitt förslag till regeringen om ett utökat uppdrag inom bibliotekssektorn i Sverige. Förslaget gäller alla offentligt finansierade bibliotek. Det råder ingen tvekan om att KB vill ha hela ansvaret och alla pengarna.

ILLUSTRATION: PAOLO SANGREGORIO

EFTER BLOGGANDE OCH dialogmöten från norr till söder har då KB slutligen lämnat sin plan för en nationell samordning till regeringen.

Det var i december 2009 som regeringen gav KB i uppdrag att utarbeta ett förslag på hur en nationell samordning av alla offentligt finansierade bibliotek skulle kunna se ut. Mats Herder, överbibliotekarie vid Linnéuniversitetet och Barbro Thomas, tidigare biblioteksråd vid KB, har som ordförande och sekreterare lett utredningsgruppens arbete där de flesta företrädare för folk- och forskningsbibliotek, special- och myndighetsbibliotek samt länsbibliotek ingått. I gruppen har även representanter från Skolverket, Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB), Statens kulturråd, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Svensk Biblioteksforening deltagit.

KB förslår att de tar på sig ansvaret för en nationell samkatalog, och utvecklingen av LIBRIS som nationell bibliotekskatalog anses väl vara en av de viktigaste uppgifterna i det utvidgade uppdraget. Samordning av digitala tjänster, samlat innovationsarbete och kvalitet samt förslag på dialogstruktur tillhör huvuduppgifterna. Satsningar bör göras för att utveckla plattformar för digitala tjänster och söksystem som ska öka tillgängligheten till bibliotekens samlingar och andra informationskällor. Det är viktigt, inte minst ur demokratisynpunkt, att de digitala arkiven ska vara tillgängliga. KB har ju i och med samsamslagningen med Statens ljud- och bildarkiv (SLBA) ett av världens största digitaliserade audiovisuella arkiv. En förutsättning för att materialet ska göras tillgängligt är förstås att upphovsrättsfrågorna får en lösning, tex genom avtalslicenser. Ett pilotprojekt vid några folkbibliotek skulle kunna innebära att man testat användningen av materialet i ett lokalt sammanhang. KB vill även verka för ett ökat ABM-samarbete både regionalt och lokalt. Den digitala klyftan kan överbryggas genom att KB bidrar med kompetensstöd för att stödja bibliotek, bildningsförbund och övriga organisationer. Dessutom föreslås att myndigheten ska ägna särskild uppmärksamhet

åt utveckling av bibliotekstjänster för barn och ungdomar. KB ska även ansvara för omvärldsbevakning och följa biblioteksutvecklingen internationellt. KB föreslår ansvar för utvecklingsarbetet med den officiella biblioteksstatistiken samt att utveckla kvalitetskriterier och indikatorer för utvärdering och uppföljning. Framför allt är det skolbibliotekssidan som är eftersatt när det gäller statistik. Det som inte framgår av statistiken bör kompletteras med lokala uppföljningar. Där kommer länsbiblioteken in som har god kännedom om lokala förhållanden och därför kan göra goda bedömningar av läget. Samarbeten ska även ske med länsbiblioteken för att utveckla metoder för regional uppföljning och utvärdering och för att följa bibliotekslagens praktiska tillämpning. Detta ska ske enligt finsk modell där de regionala myndigheterna samarbetar med den statliga myndigheten för att bistå de kommunala biblioteken i utvärderingsprocessen. Att främja samverkan gäller även i samband med fördelning av driftmedel till regionbibliotek och fördelning av inköpsstöd samt medel för läsfrämjande. Medlen för läsfrämjande verksamhet (13 miljoner kronor) samt inköpsstödet (25 miljoner kronor) bör disponeras av KB. Tanken är att inköpsstödet ska göras mer flexibelt och även kunna användas till metodutveckling av den läsfrämjande verksamheten på biblioteken. Enligt Kultursamverkansutredningens förslag ska stöd till den regionala biblioteksverksamheten inte ingå i den så kallade kofferten utan disponeras av KB. Av de 49,1 miljoner kronorna fördelas 27 miljoner kronor till länsbiblioteken i fasta verksamhetsbidrag; 14 miljoner avser stöd till länecentraler och depåbibliotek. Resterande del går bland annat till Tornedalens bibliotek och bokbussen i norra gränsområdet. KB betonar att samarbeten bygger på att varje deltagande aktör tar sitt ansvar och att det bör vara ömsesidigt för att blir långsiktigt hållbart. Biblioteksfrågorna bör vara föremål för en dialog mellan KB och de två berörda departementen. Gemensamma nationella mål för allmänna biblioteksväsendet bör formuleras i bibliotekslagen. För att klara uppdraget behöver KB komplettera sin kompetens inom områden som kommunal verksamhet, organisation och regelverk, barn och ungdoms

verksamhet, bibliotekstjänster för särskilda målgrupper, litteraturförmedling och statistik. KB föreslår bland annat att Barnens bibliotek skulle kunna bli en permanent lösning som servar allmänheten men som även skulle kunna fungera som en plattform för ett slags barnbibliotekslabb för verksamhets- och metodutveckling av bibliotekstjänster för barn. När det gäller kompetensutveckling vill man stödja olika program för vidareutbildning.

Självklart vill även KB driva på utvecklingen och för det krävs tillgång till utvecklingsmedel. Man vill alltså disponera över de anslag som finns inom folkbiblioteksområdet. En ny inflytandestruktur innebär att man tar in representanter från hela biblioteksfältet i de olika råd och expertgrupper som finns på KB. Styrgruppen för nationella licenser och e-resurser bör utvidgas och bättre samordnas av de tre konsortiernas upphandlingsverksamhet. Bland annat avskaffas Sverigebiblioteket och ersätts av ett nationellt råd för biblioteksfrågor. Även Fråga biblioteket bör avskaffas i sin nuvarande form och istället få ett bredare uppdrag med fler biblioteksrepresentanter. Redan nu står det klart att det framför allt är Kulturrådet som kommer att påverkas av KB:s förslag till nya uppdrag. De får en mer litteraturpolitisk uppgiftsroll medan KB axlar den mer kulturpolitiska rollen. De anställda på Kulturrådet som fördelar bidrag till olika ändamål och ansvarar för insamling och bearbetning av folk- och skolbiblioteksstatistiken kommer inte att behövas i framtiden. Slutligen har KB begärt minst 12 miljoner kronor av regeringen för att kunna genomföra det utvidgade uppdraget.

Några reaktioner på KB-planen? Det är i skrivande stund (slutet av april) för tidigt att säga. Förslaget har varit offentligt blott en vecka och det tycks som om man vill ha tid att smälta och fundera.

Känt sedan tidigare är att tex kulturnämnden i Region Skåne vill att även biblioteken ska inkluderas i den så kallade portföljmodellen. Dessutom menar man att Skapande skola, den statliga satsningen på kultur i grundskolan, borde fördelas och följas upp regionalt. Skåne hör till de regioner där portföljmodellen ska genomföras först, med start nästa år. ■

SKL om KB:s framtida roll

En gemensam sökbar samkatalog för litteraturen på landets bibliotek – det vill bibliotekschefer och länsbibliotek ha, enligt en enkät som Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har gjort om KB:s framtida roll.

AV ÅSA EKSTRÖM

ENKÄTEN TAR upp frågor om biblioteksverksamheternas behov av nationellt utvecklingsstöd (KB:s nya roll), om mål och uppdrag samt om kompetensbehov. Den skickades till 290 kommuner och 20 länsbibliotek varav 198 kommuner och 19 länsbibliotek svarade.

En majoritet av bibliotekscheferna vill ha en gemensam katalog för att underlätta för både användare och biblioteken. Utveckling av e-tjänster, databaser, uppslagsverk nämns som viktiga uppgifter för KB. Det nya utökade uppdraget bör även innebära att KB följer upp med statistik kring exempelvis kvalitet och måluppfyllelse. 92 procent av folkbiblioteken instämmer mycket eller helt i att KB bör utveckla och driva en samkatalog. Bland länsbibliotekschefer är andelen 100 procent. Enkätens resultat visar att biblioteken tycks vara väl integrerade i den lokala och regionala kulturpolitiken samt att bibliotekens mål och uppdrag är kända bland personalen och påverkar den dagliga verksamheten. En majoritet menar ändå att mål och uppdrag behöver ses över för att bättre relatera till aktuella behov för medborgare och samhällsutveckling. Cheferna för länsbiblioteken lyfter också fram behoven av att främja samverkansfrågor av olika slag. Flera påpekar att biblioteksfrågorna bör lyftas fram även utanför kultursfären och finnas med i strategiska diskussioner kring till exempel lärande, utbildning och demokratiutveckling.

58 procent av folkbibliotekscheferna och hälften av de ansvariga cheferna för länsbiblioteken instämmer i att mål och uppdrag behöver ses över för att bättre relatera till medborgarnas och samhällets aktuella behov. Närmare nio av tio folkbibliotekschefer in-

stämmer mycket eller helt i behovet av ökad kunskap om kommunikation och marknadsföring. 86 procent av folkbibliotekscheferna instämmer mycket eller helt i att omvärldsorientering är prioriterad i fortbildningsarbetet. 82 procent av cheferna anser att det är viktigt med fortbildning i kunskap om barn- och ungdomsverksamhet.

När det gäller regionerna, kultursamverkansmodellen och biblioteken konstateras följande: *"Eftersom biblioteken är en sådan central del av lokal kultur, utbildning och bildningspolitik är det av största vikt att bibliotekens verksamhet tydligt kopplas till de regionala kulturplanerna som ska utgöra underlag för en överkommelse med staten kring kultursamverkansmodellen, den sk portföljmodellen. I utredningen Spela samman (SOU 2010:11) föreslås att de statliga bidragen till regional kulturverksamhet inklusive stödet till biblioteksverksamhet ska föras över till ett anslag. Kulturrådet ska ansvara för att fördela det nya anslaget till den regionala nivån, men utredningen gör dock ett undantag då den bedömer att KB bör fördela dessa medel. Det innebär att frågorna kring lokal och regional biblioteksutveckling riskerar att inte bli en del av det regionala arbetet med kultur och därmed inte heller med det övergripande utvecklingsarbetet."*

Calle Nathanson, handläggare på SKL:

– Vi vill alltså både ha och äta kakan. Precis som Kulturrådet anser man att det finns ett starkt behov av regionala insatser. De 49 miljonerna i stöd till biblioteksverksamhet ska ligga kvar, annars riskerar 25–35 procent av finansieringen till region- och länsbiblioteken att försvinna. Istället ska nya medel skjutas till för att KB ska kunna utföra bibliotekspolitiken.

Myndigheten föreslår att KB i en första fas inriktar sitt arbete på nationell biblioteksinfrastruktur genom att utveckla och driva en fri nationell samkatalog, utveckla och driva

e-tjänster som exempelvis e-lån och databaser, tillhandahålla nationell statistik över biblioteksområdet i relation till bibliotekens mål och uppdrag. I en andra fas bör KB inrikta sitt arbete på strategisk och nationell biblioteksutveckling genom att främja internationell samverkan, skapa nationella arenor för erfarenhetsutbyten, främja omvärldsorientering, kompetenshöjande insatser och nationell metodutveckling samt driva framtidsfrågor. ■

Upphovsrättsförändringar välkomnas

KB:s verksjurist är positiv till förslaget om ändringar i upphovsrättslagen som underlättar för bibliotek och tv-bolag att lägga ut sina samlingar på nätet.

AV ÅSA EKSTRÖM

FÖRÄNDRINGEN FÖRESLÅS i ett delbetänkande i den pågående upphovsrättsutredningen. Bibliotek och arkiv ska lättare kunna lägga ut sina

samlingar på nätet genom att undantag skrivs in i upphovsrättslagen. Det föreslår regeringens utredare Jan Rosén, professor i civilrätt vid Stockholms universitet och även ordförande i Svenska föreningen för upphovsrätt. Samtidigt kan upphovsrättsinnehavarnas skydd öka eftersom organisationer som exempelvis Stim

och IFPI ska få mandat att utveckla kollektivlicensiering. Dagens avtalslicensbestämmelse utvidgas alltså för att underlätta för bibliotek och arkiv att digitalisera samlingarna. Biblioteken ska själva kunna sluta avtal med parterna. På detta sätt kommer man även tillrätta med problemet med de sk föräldralösa verken som saknar upphovsrättsinnehavare. Tillgängliggörandet av kulturarvet blir på så sätt smidigare, hoppas utredaren. KB:s verksjurist Jerker Rydén, som är en av de tiotala experter som är knutna till upphovsrättsutredningen, instämmer i den förhoppningen.

– KB har jobbat hårt för att få igenom en ändring av detta slag som ger ”access on line”. Vi har vanan, motivet och förmågan att förhandla när det gäller samordning av e-resurser. Som central samordningsmyndighet är det inte orimligt för oss att även förhandla kollektivlicenser för folkbiblioteken.

Eftersom nästan inga verk är gratis kommer detta att innebära ökade kostnader för bibliotekens del. Medel för att möjliggöra kollektivlicenser måste naturligtvis komma till.

Svensk Biblioteksföreningen välkomnar förslagen och ser det som en ”livsnödvändig förändring” för bibliotekens överlevnad. Även SVT är positiv till de utökade möjligheterna att lägga ut material på nätet. Flera av branschföreträdarna – Författarförbundet, KLYS och Journalistförbundet – anser att utredningen inte i tillräcklig grad skyddar rättighetsinnehavarens intressen. Men Mats Söderlund, Författarförbundets ordförande, ser ändå positivt på just undantagsförslaget för bibliotekens del.

– De nya avtalslicensbestämmelserna kommer att kunna bli otroligt viktiga för att enkelt kunna ge allmänheten tillgång till upphovsrättsligt skyddat material. Om förslaget går igenom kan tex arbetet med att ge läsarna möjlighet att ta del av det litterära arvet genom digitala bibliotek sätta igång på allvar.

– Men samtidigt blir avtalslicensen värdelös för tex en författare om förlaget redan i bokavtalet lagt beslag på alla upphovsmannens rättigheter till verket. Det ger bara fildelningspiraterna mer vatten på sin kvarn, säger Mats Söderlund.

Om ett år väntas upphovsrättsutredningens slutbetänkande. ■

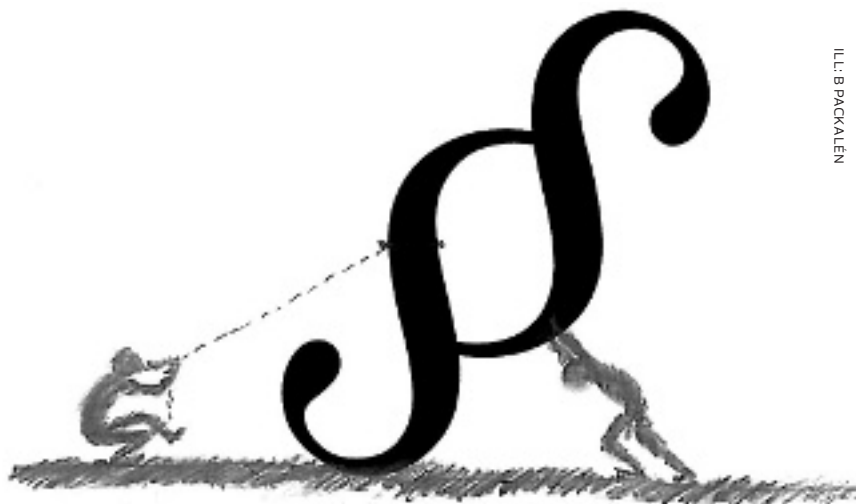

FOTO: ULE LUNDIN

Förslag till en modernare och fylligare bibliotekslag

Så kom den äntligen, Inger Eide Jensens utvärdering av bibliotekslagen och förslag till en ny lagtext. Utvärderingen lämnades till regeringen i mitten av april och den reviderade lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011.

AV **HENRIETTE ZORN**

ILL: B. PACKALÉN

REDAN I slutet av 2009 lättade Inger Eide Jensen en del på förlåten och presenterade på ett seminarium i grova drag sina tankar kring vad en reviderad lag skulle kunna ta fasta på och innehålla (se BBL nr 10/2009).

Då menade hon att en reviderad lag bl a bör innehålla bestämmelser om uppföljning av tillämpningen av bibliotekslagen. Det har i revisionen resulterat i en helt ny paragraf:

11§ Regeringen utser den myndighet som ska ha som särskilt uppdrag att ansvara för nationell överblick och samverkan samt att främja utvecklingen inom det allmänna biblioteksväsendet och i samarbete med kommuner, regioner och landsting kontinuerligt utvärdera bibliotekens arbete.

De regionala och landstingskommunala biblioteksverksamheterna ska samverka med den statliga myndighet som svarar för uppföljning och bistå denna med underlag för uppföljning och utvärdering av biblioteksverksamheterna.

Frågor rörande bibliotekslagens tillämpning handläggs av den myndighet som Regeringen utser.

*

Inger Eide Jensen redogör välformulerat för sina utgångspunkter i arbetet varav flera bottenar i de förändringar som har skett sedan lagen trädde i kraft för tolv år sedan. Några

exempel: Medievanor och biblioteksanvändning har förändrats.

Sverige har sedan bibliotekslagens tillkomst utvecklats till ett mångkulturellt samhälle. Kraven på pedagogisk kompetens inom biblioteksverksamheterna har ökat.

De förslag som Inger Eide Jensen lämnar om förändringar i och kompletteringar till bibliotekslagen har som utgångspunkt att ge bibliotekslagen ett tydligare barnperspektiv. Andra utgångspunkter är att:

- lagen bör tillföras formuleringar om bibliotekens betydelse för det demokratiska samhällets offentlighet och för utbildningen
- främjandet av litteraturen som konstform bör synliggöras
- kvalitativa aspekter bör föras in i lagen avseende mediebestånd för att säkerställa mångfald och kvalitet i mediebeståndet och tillgängligheten till bibliotekens verksamheter
- lagen bör ha ett användarperspektiv
- bibliotekslagen bör vara neutral i förhållande till teknik, medier och driftsformer
- bibliotekslagen även fortsättningsvis bör vara en ramlag

I enlighet med detta har flera av lagens paragrafer fått fylligare skrivningar, tex 2 § där skrivningen att "Varje kommun ska ha folk-

bibliotek" har ersatts med att "Varje kommun ska ha folkbiblioteksverksamhet tillgänglig för alla och utformad efter kommuninvånarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet".

Därtill anges i denna paragraf bl a att barn och ungdomar ska vara prioriterade grupper och att särskild uppmärksamhet ska ägnas åt funktionshindrade, invandrare och andra minoriteter.

3 § som stipulerar avgiftsfriheten på utlån av litteratur har kompletterats med hänsyn tagen till att ny teknik har förändrat bibliotekens verksamhet: På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna, eller på annat sätt få tillgång till, litteratur och lämpliga medier som biblioteket tillhandahåller oavsett publiceringsform.

Den nuvarande lagens 4 § om att ett länsbibliotek bör finnas i varje län har skrivits om helt med hänsyn tagen till att förutom landstingen också regionerna numera är aktörer på biblioteksområdet: Varje region och landsting ska bedriva biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, kunskapsutveckling och kvalitet inom regionens biblioteksverksamhet.

Mot den bakgrunden har också 7 § förtydligats och kompletterats på ett sätt där sjukhusbiblioteken uttryckligen nämns: Regionerna och landstingen ansvarar för regional och lands-

”Därtill anges i denna paragraf bla att barn och ungdomar ska vara prioriterade grupper och att särskild uppmärksamhet ska ägnas åt funktionshindrade, invandrare och andra minoriteter.”

tingskommunal biblioteksverksamhet och för sjukhusbiblioteken vid sjukhus med regionalt eller landstingskommunalt huvudmannaskap. Nuvarande skrivning lyder: ”Landstingen ansvarar för länsbiblioteken och för biblioteken vid högskolor med landstingskommunalt huvudmannaskap.”

Niclas Lindberg, Svensk Biblioteksförening, tycker att Inger Eide Jensens förslag om en reviderad bibliotekslag som helhet är bra. Han ställer sig bakom utgångspunkterna för förslaget men har synpunkter på flera av texterna till de ”nya” paragraferna. Till exempel anser han att den föreslagna målparagrafen, den som inleder 2 §, är för passiv med sin formulering att folkbiblioteken ska främja

”intresse” istället för att ”aktivt främja intresse”: Till främjande av intresse för läsning och litteratur, *fri åsiktsbildning, kunskaps- och informationsförsörjning*, utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt ska alla ha tillgång till folkbiblioteksverksamhet (ny skrivning i kursiv stil). Överlag tycker Niclas Lindberg att folkbiblioteksmanifestets uppgifter för biblioteken borde få ett större avtryck i målparagrafen.

Vidare anser han att paragrafen om avgiftsfriheten är otydlig. Det bör tydliggöras att avgiftsprincipen även omfattar andra bibliotekstyper och att det klart uttalas att avgiftsfriheten även ska gälla för material, tex i referenssamlingar och databaser som man

inte kan låna hem. Utgångspunkten måste vara att hitta en formulering som tydligt anger att invånarna ska ha fri tillgång till bibliotekens service, samlingar och tjänster.

Också DIK välkomnar förslaget om en modernare, teknikneutral bibliotekslag och att KB föreslås få uppdraget att följa upp lagens tillämpning. Dock hade man gärna sett ”stärkare krav på kvalitet och kompetens på våra bibliotek”.

Det är oklart om förslaget om en ”ny” bibliotekslag blir föremål för en remissrunda. BBL har kontaktat kulturdepartementet men inte fått något svar. ■

Det närmaste du kommer ett helautomatiserat ERM-system.

EBSCONET® ERM Essentials™ ger dig full kontroll över dina e-resurser genom att sköta mycket av bakgrundsarbetet. Genom att autopopulera 100 datafält med information om dina e-resurser från EBSCO, förenklar vi ditt arbete med att implementera och underhålla ett ERM-system.

Med detta lättillgängliga och lätthanterliga system kommer du att kunna hantera dina e-resurser effektivare än någonsin, vilket frigör den mest värdefulla resursen du har - din tid. Allt för att dina användare skall få tillgång till den information hon eller han behöver.

Vill du veta mer, kontakta EBSCO:s försäljningsrepresentant Maria Gustavsson (mgustavsson@ebSCO.com).

www.ebsco.com/erme

EBSCO

information to inspiration

Innehåll av hög kvalitet • Resurshantering • Tillgång • Integration • Konsultation

Dags att ställa om. Nu!

I slutet av månaden ringlar köerna till banken i Tensta när familjer och småföretagare ska betala sina räkningar. Det kostar dessutom dyra avgifter att betala på detta sätt. Ett digitalt lyft skulle kunna råda bot på det, menar Abdulkader Habib, rektor för Kista folkhögskola.

AV ÅSA EKSTRÖM

DET DIGITALA utanförskapet måste bekämpas för demokratis skull. Större digital delaktighet påverkar ekonomisk tillväxt, regional utveckling och kommunikationen mellan medborgare och offentlig sektor, positivt. Det ger också människor möjlighet att utvecklas på det personliga planet. Att en stor del (cirka 1,7 miljoner enligt Stiftelsen för internetinfrastruktur) av befolkningen inte nyttjar nätets alla möjligheter är ett faktum som inte löser sig av sig självt. Man måste hjälpa medborgare att ta del av webbens möjligheter, menade representanter för organisationer, studieförbund och bibliotek som under våren samlades på en nationell konferens om digital delaktighet. Samhället tjänar på att sätta in åtgärder för att komma tillrätta med den digitala klyftan. Därför har man i Järvaområdet nära Stockholm startat projektet IT-ikapp med syfte att öka kunskapen om hur man på bästa sätt kan använda sig av internet som medborgare. Projektet genomförs bland annat i samarbete med Kista bibliotek och Data- och systemvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. Kursdeltagarna får lära sig rent praktiskt att mejla, hitta nyheter och information på olika språk, att använda internetbank och andra samhällstjänster på webben. Människor får med andra ord en chans att utvecklas till fullvärdiga demokratiska medborgare. Utbildningsmaterialet

ska kunna användas av alla som vill lära sig att använda internet. På IT-ikapps hemsida finns även pedagogiska instruktionsfilmer. Kursledarna talar förutom svenska även arabiska och somaliska. Abdulkader Habib menar att metoden att nå alla innebär modernt folk rörelsearbete.

– Det handlar om att lyssna in och därefter sätta in åtgärder för att förändra. Majoriteten av de 300 som vi utbildar i dagsläget är kvinnor. Många av dem kommer från en talande kultur jämfört med den skrivande kultur som råder här i landet. Det är alltså oerhört viktigt att få till stånd ett möte som verkligen kan leda till något konkret.

– Infödda svenskar kan inte enbart tala om hur fantastiskt många fåglar det finns i skogen. Kanske man kan tala om nyttan. Man kan berätta att man kan fånga fåglarna och därefter grillar dem, skämtar Abdulkader Habib.

Kista folkhögskola har hittills utbildat 160 personer. Intresset för kursen har varit så stort att folkhögskolan nu utvidgar projektet med nya kurser under 2010 och med filialer i Tensta och Botkyrka.

Under konferensen talades det om falsk demokrati och gamla strukturer. Det krävs politiska initiativ och åtgärder för att alla ska få åka med på e-tåget hävdade flertalet av de medverkande föredragshållarna. Andra hävdade att staten bör införa ett Rit-avdrag motsvarande dagens Rut-avdrag. En representant från Värmdö kommun redovisade sitt arbete med att få en grupp unga i åldern 15–24 år att använda sig av internet. Den enda gemensamma nämnaren för guppens medlemmar var åldern. I övrigt var det en grupp med vitt skilda förutsättningar beträffande funktionshinder, språksvårigheter, och socioekonomiska fak-

torer. Representanten betonade vikten av den fysiska produkten för förståelsen av internets alla möjligheter. Alla elever borde ha en egen bärbar dator för att på bästa pedagogiska sätt kunna ta del av kunskapen. Det är ett problem att skolan och lärarna är kvar i den analoga tiden.

Birgitta Hellman Magnusson, bibliotekarie Länsbibliotek Östergötland, har under flera års tid arbetat för att bekämpa det som hon kallar den digitala analfabetismen. Hon menar att den handlar om hennes pappa och hennes autistiske son, hennes väninna på landet och hennes vän Ali som av olika skäl ännu inte har kopplat upp sig.

– Inte för att de inte vill, utan för att de antingen inte har råd, inte vet hur man gör eller inte har tillgång till internet där de bor. Självklart måste samhället se till att de får det stöd som behövs för att de ska kunna fortsätta vara delaktiga i samhällslivet även när tekniken förändras. Lösningen finns på landets alla bibliotek!

För henne är det självklart att biblioteken ska delta i detta demokratiska men även läsfrämjande arbete med att ställa om samhället till den digitala tidsåldern.

– Hälften av utbudet i biblioteket är facklitteratur. Förr var bibliotekshyllan full av SOU-rapporter men idag finns de inne i datorn. Vår uppgift är att hjälpa människor och visa var och hur man kan hitta rapporterna. Det skulle vara bra underligt om vi vägrade att göra det, vägra att hjälpa människor med att hitta böckerna de söker efter.

Arbetet för integration och avskaffandet av den digitala klyftan kan bekämpas genom att exempelvis erbjuda gratiskurser på biblioteken. Studieförbunden kan erbjuda cirkel-

”Självklart måste samhället se till att de får det stöd som behövs för att de ska kunna fortsätta vara delaktiga i samhällslivet även när tekniken förändras. Lösningen finns på landets alla bibliotek!”

Alfabetiskt register

A

Andersson, S., World Digital Library – strävar efter det exklusiva.....	5:17
Atlestam, I., Boktipset.....	6:52
Axelsson, P., Affischutställning.....	1:42
- Anlara-priset till Erik Eriksson, Grisslehamn.....	6:54
- Bengt Hjelmqvists pris 2009.....	1:40
- Betala medlemsavgiften före 8 januari – vinn IFLA-avgift!.....	10:39
- Beviljade resestipendier.....	8:35
- Biblioteksdagarna 2009.....	5:40
- Biblioteksscenen.....	6:58
- Bilder från Bok & Biblioteksmässan 24–27 september.....	7:41
- Bok & Biblioteksmässan 2009: Våra seminarier.....	6:56
- Britta Lejon avgår vid årsmötet.....	1:40
- Collijnpriset till Maria Berggren, Uppsala.....	4:40
- Dags att betala medlemsavgiften för 2010.....	9:34
- Delfistudien klar!.....	2:36
- Delta i affischutställningen under IFLA.....	9:33
- Därför ska du åka till IFLA i Göteborg 2010!.....	9:33
- En eftermiddag om nationell överblick!.....	8:35
- Fakta om bibliotek.....	7:40
- Forskning och lärande vid årets Biblioteksdagar.....	3:35
- Fullsatt när nationell bibliotekspolitik diskuterades.....	10:41
- Författare prisade!.....	7:38
- Gott Nytt Biblioteksår!.....	10:42
- Greta Renborgs pris till Barbro Bolonassos.....	3:35
- IFLA till Göteborg 2010!.....	6:54
- Inför Bok & Biblioteksmässan.....	5:42
- Inga Biblioteksdagar 2010.....	6:62
- Inga Lundén listar fyra huvudområden för sitt engagemang i Svensk Biblioteksförning.....	3:37
- Inga och Ulrika föreslås till styrelsen.....	3:37
- Internationella bokbussen i Göteborg är Årets bokbuss!.....	9:32
- Julstängt!.....	10:39
- Kalendarium.....	1:43, 2:39, 3:39, 4:43, 5:43, 6:61, 7:42, 8:38, 9:35, 10:43
- Kallelse till Årsmöte 13 maj.....	1:40
- Kulturutredningen och En liten bok om kärlek.....	2:38
- Library Lovers Årets kampanj.....	5:38
- Medlemserbjudande!.....	4:40
- Medlemsmingel!.....	6:56
- Nominera de bästa barn- och ungdomsböckerna!.....	1:41
- Nominera till Greta Renborgs pris!.....	1:41
- Nominera Årets bokbuss!.....	6:56
- Nordisk konferens om upphovsrätt.....	10:39
- Ny bok: Pedagogiskt arbete i teori och praktik.....	5:42
- Ny rapport – Användningen och attityderna.....	3:38
- Nya rapporter.....	9:32

- Nya rekommendationer.....	4:41
- Påminnelse! Scenprogram under Bok & Biblioteksmässan.....	4:41
- På årsmötet: – Debatt om Dewey-motion , Inga Lundén ny ordförande.....	5:39
- Pärlor till pappa av Maud Mangold tilldelas Nils Holgersson-plaketten.....	5:55
- Remissvar inlämnat.....	5:38
- Resestipendier beviljade!.....	4:42
- Rummet och rymden – temat för Biblioteksdagarna i Uppsala.....	1:42
- Saknar du vår medlemsinformation via e-post?.....	8:39
- Scenprogram under Bok & Biblioteksmässan.....	2:36, 3:36
- See you in Gothenburg!.....	7:40
- Sista motionsdag 18 mars.....	2:38
- Socialdemokraterna säger ja till förslaget om samlat ansvar.....	8:35
- Sommarstängt!.....	5:42
- Svensk Biblioteksförning inrättar utvecklingsstöd och forskningsinitierande stöd.....	9:32
- Svensk Biblioteksförning stödjer arkivering av Open Access tidskrifter.....	4:41
- Svensk Biblioteksförning ökar!.....	1:40
- Sök bidrag för IFLA-deltagande 2010.....	10:39
- Sök resestipendier!.....	2:36, 6:55
- Tre motioner till föreningens årsmöte.....	3:36
- Upplev Uppsalas unika biblioteksutbud under Biblioteksdagarna.....	2:37
- Utvecklingsråden rapporterar.....	1:41
- Var med och visa upp svenskt biblioteksväsende under IFLA-konferensen i Göteborg!.....	8:36
- Verksamhetsinriktning 2010–2011.....	3:38
- Vi söker ledamöter till föreningens nya utvecklingsråd!.....	9:34
- Vill du vara VOLONTÄR under i IFLA i Göteborg?.....	7:41
- Våra konferenser.....	1:40, 2:36, 3:35, 6:55, 7:40, 8:39, 10:42
- Välkomna på Medlemsmingel!.....	8:35, 9:33
- Åke Nygren får Bengt Hjelmqvists pris.....	3:36
- Årsmöte 13 maj.....	4:40
- Är adressen rätt i medlemsregistret?.....	6:54
- Över 300 statistikrapporter presenterade.....	7:40

C

Corneliusson, C., Lär av Tamer-institutet!.....	8:14
---	------

D

Diaz, J., Citat ur i DN 7.6.2008.....	2:32
---------------------------------------	------

E

Ekström, Å., Allt går – om man vill.....	6:36
- ALMA-priset till Tamerinstitutet.....	4:34
- Användarnas behov lägst prioriterat!.....	5:19
- Bibliotek bjuds ut i Linköping.....	7:32
- Bibliotek respekterar inte barn.....	4:34
- Biblioteket för Männan med Makt.....	9:4

- Biblioteksnedläggning i Göteborg.....	8:30	- Rättvisare fördelning i Nacka.....	1:35
- Brister i skolbiblioteksstatistiken.....	5:16	- Saxat från bloggsfären.....	4:36
- Bus på lek och allvar.....	8:16	- Snabbare bokleveranser.....	7:33
- Bus-biblioteket Årets bibliotek 2009.....	8:18	- Sollefteåpolitiker sparar – i strid med biblioteksplanen.....	9:10
- Bästa lättlästa bibliotek är.....	4:35	- Stiftelsebiblioteket som blev kommunalt.....	2:21
- Bästa lättlästa bibliotek 2009.....	7:33	- Stulen bok återbördad.....	1:38
- De läser med stora öron!.....	4:35	- Textilbibliotek i Borås.....	5:34
- Dilemma för biblioteket.....	3:33	- Tidskrifterna – en del av ungdomsbibliotekets hjärta.....	6:4
- En ponton med unga skribenter.....	6:12	- Två chefer lämnar Stockholms stadsbibliotek.....	4:32
- Enig valberedning valde Inga Lundén.....	3:26	- Underground Productions – Graffs and other streetsy stuff.....	6:14
- Ephone vann i Ipredmål.....	8:32	- Upphovsrättsexperten Lawrence Lessing i riksdagen.....	10:20
- Ersättningsbibliotek efter brand.....	9:28	- Uppsägningar hotar underbemannat bibliotek.....	9:8
- Facket bromsar självbetjäningsbibliotek.....	1:34	- Vad gör en axiolog?.....	5:20
- Fildelning förbjuden i lag.....	4:10	- ”Varför blir man bibliotekarie om man hatar böcker?”.....	7:5
- Färre bibliotekarier på Bok & Bibliotek.....	7:16	- Vet man vad man tycker – blir man modig.....	4:4
- Färre frågar biblioteket.....	3:32	- Vägrar lämna ut personuppgifter.....	4:32
- Färre stölder i större bibliotek.....	9:28	- Välsämd bokprofil i Uppsala (Harald Runblom).....	4:23
- Föräning om Kulturutredningen.....	1:37	- Växjö nobbar entreprenad.....	2:33
- Gratis: ett varumärke som borde värnas.....	5:25	- Yrke: Integrationsbibliotekarie.....	2:22
- Gunnar Sahlin om KB:s omorganisation.....	2:18	- Årets bibliotek först ut.....	4:36
- Gunnar Sahlin om Kulturutredningens förslag.....	2:15	- Årets Booker-pris.....	8:31
- Gömda-debatten får konsekvenser på biblioteken.....	1:36	- Årets eldsjäl (Pich Proeung).....	4:37
- Kamratposten – den enda i sitt slag!.....	6:6	- Årets skolbibliotek (Hagalidsskolan i Staffanstorps).....	9:29
- Konsten att locka till läsning.....	4:22	- Ökad utlåning i skolorna.....	2:34
- Kontorsakrobat blir bibliotekschef.....	1:20	- Öppet samarbete.....	3:20
- Krisen slår olika hårt.....	10:5	- Övervägande positivt om Biblioteksdagarna i Uppsala.....	5:26
- Kritik mot lässtöd.....	1:29	- 3,5 miljoner till läsfrämjande.....	1:35
- Kritik mot Second Life-satsning.....	5:36	- 9 av 10 måste skära ner.....	10:4
- Kritik mot sega förlag.....	8:30	- & Zorn, H., Ingen tillbyggnad av Stockholms stadsbibliotek.....	8:21
- Kritik mot TPB.....	2:31	- Elf, G., Inte bibliotek – utan mediatek!.....	8:4
- Kryptisk information.....	3:25	- Eriksson, E., Gunnars första bibliotek.....	7:24
- Kultur på recept.....	9:29		
- Kulturchefer säger kulturpolitiken.....	5:15	F	
- Kulturrådets nya ordförande.....	2:34	Fors, G., Utveckla referensarbetet – i stället för att avveckla det!.....	9:20
- Malmö slutar låna ut TV-spel.....	4:38	Fredén, K., Bibliotekarien som biktpräst.....	10:27
- Medier på andra språk än svenska.....	1:36	- Läsning som överlevnad.....	5:28
- Museum stänger bibliotek.....	1:38	- Nobelbiblioteket och dess tidskrifter.....	6:20
- Musikbibliotek på nätet.....	7:33		
- Månadens bibliotek: Strängnäs.....	3:32	H	
- Nationell samling på webben.....	1:33	Hansson, J., Inte trendkänsliga men med fokus på aktuella behov.....	3:28
- Nedslag i seminariefloran.....	7:17	Herder, M., & Gunnarsson, I., Universitetsbiblioteken en outnyttjad resurs för svensk forskning.....	6:33
- Nedsläpp på månadens bibliotek.....	7:34		
- Nominerade till årets Augustpris.....	8:33	J	
- Ny barnbok på romani.....	5:34	Jalkanen, S., Central depå lättar på trycket!.....	4:15
- Ny bibliotekschef i Södertälje (Anja Dahlstedt).....	4:36	Jensen, M., Den sanna bilden av biblioteket?.....	4:29
- Ny biblioteksstatistik – på säkrare grund?.....	5:21	Jones, N., Vad betyder hemmet?.....	2:16
- Ny fjärrlåneutredning.....	7:36		
- Nyfiken på Catharina Fogelström... ..	1:14	K	
- Nyfiken på Karin Grönvall... ..	3:11	Kjersén Edman, L., Boktipset.....	9:31
- Nyfiken på Suzanne Mortensen.....	5:27	- Folkbiblioteken inför ett vägskal.....	10:22
- När barnen får bestämma.....	5:36	- Kulturskandalerna i Skåne.....	6:34
- När IFLA kom till Stockholm 1990.....	8:22	- Kvist, T., Folkbiblioteken spår och leverantörer rår – dags för öppen källkod!.....	1:17
- Obemannat i Danderyd.....	7:34	Kåring Wagman, A., Böcker på gränsen – hur väljer man vad som ska få finnas på biblioteket?.....	7:28
- ”Om Ni tillsänder mig frågorna skriftligen...”.....	4:24	- Creative Commons – en tredje väg?.....	5:30
- Ordfront köper EBFA.....	4:38	- Högskolebiblioteket – en sista utväg eller en resurs för forskaren?.....	8:27
- Osäkert system fick stora konsekvenser.....	2:8	- Learning Resource Centre – en bibliotekstrend?.....	3:23
- Personallöst i Veberöd.....	4:34		
- Prenumerationsstödet avskaffas?.....	3:32		
- Priset samarbete i Malmö.....	9:28		
- Prispengar går till fond (Barbro Bolonassos).....	5:20		
- Recensionsböcker till vägkrogsbiblioteken.....	8:32		
- Rysk resurs på bibblan.....	2:23		
- Rättelse BBL nr 6 (Allt går – om man vill).....	7:36		

- Medicinska tidskrifter – hur används de?	6:46
- Musikens ställning på biblioteken – förr och nu	10:32
- Skolbibliotekets roll i lärandet	9:19
- Vulkaner eller kattungar	4:26
Källström Nilsson, I., Årets bästa barn- och ungdomsböcker?	10:42

L

Lindberg, N., Biblioteksdebatt i kristider	4:42
- Biblioteksentreprenader – en stor sak!	2:4
- Kommentarer Kulturutredningen	2:38
- Kulturpropositionens förslag	7:39
- Kärnan i folkbibliotekens verksamhet	1:4
- Läs Niclas Lindbergs blogg	2:38
- Svar direkt: till Johanna Hansson	3:28
Lindfelt, E., Biblioteket som andlig plats?	4:31
- Kris – inte bara av ondo	6:47
- Moralister och trendnissar	8:28
- Slakten stoppades – i sista stund	10:10
- ”Vi har inte sett slutet än”	10:31
- Vi är bra!	2:30
Lindström, C., Man ska inte döma hunden efter håren	10:26
Lundberg Rodin, M., Vilka ska vi anställa?	1:26
Lundén, I., IFLA i Göteborg 2010 – så öppet som bara möjligt	7:18
- Ordföranden har ordet: IFLA- ett kollegialt möte	10:40
Lundin L., Twilight	2:29
Lundström A., BBL:s Dubbelkryss	10:28
Lönn, T., Utblick	1:28, 2:26, 3:29, 4:28 6:44, 7:30, 8:26, 9:24, 10:34

M

Mathlein, A., Besserwisser	1:39, 2:35, 3:34, 4:39, 5:37, 6:52, 7:37, 8:34, 9:31, 10:38
Moberg, U., Biblioteksvärlden – några reflektioner	5:29
Mortensen, S., Godnattsagor inifrån	1:21
- Ombuden som läser högt för äldre	5:4

N

Nationell strategi	10:15
Nelde, L., Bibliotek får inte använda begreppet e-tjänster!	10:23
Nilsson, S., Lommas märkliga resa	4:16
- Om länsbiblioteken inte fanns – skulle vi uppfinna dem då?	6:32

R

Rabe, A., Biblioteken – inte en del av bokbranschen?	7:31
- Bokfetischismen och biblioteken	9:27
- De till intet förpliktigande ”barnen”	5:33
- Inifrån eller utifrån?	3:31
- Play it again Sam	6:16
- Sömnlösa nätter på biblioteket?	1:32
Ristarp, J., Mer kreativt tänkande! Och mer pengar...	3:27
Rättelse 1 (BBL nr 10/2008)	1:27
Rättelse 2 (BBL nr 10/2008)	1:27

S

Samuelsson, M., Autonomiutredningen sätter käppar i hjulet	5:13
- Bevarande utan långsiktig ekonomi	1:24
- Education Inquiry – ny vetenskaplig tidskrift från Umeå universitet	6:22
- Högskolan i Kalmar och Växjö universitet: När två blir... Linné!	7:14
- Högskolebiblioteket som slopade disken	3:12
- I väntan på... e-plikten	10:14
- Samordning behövs men också en politik!	8:8

- Sondera – populär men föga känd	9:14
- Statistik – en del av bibliotekens strategi och utveckling	2:24
- Varför är det tomt på Carolina?	4:19
Schmitz, G., ”På IFLA hittar man svaret på allt!”	7:20
Skoog, B & Öhman, M., E-boken – en pigg och snabbväxande 10-åring	3:4
- Stort sug efter e-böcker på Sveriges universitetsbibliotek	3:8
- Studentröster om e-boken	3:10
Snickars, P., Artikel SvD 16.2.09	2:31
Sortelius, U., Det goda livet – bro mellan vård och vardag	8:18

T

Tank, E., New York Library möter framtiden – och krisen	7:10
- Årets Bibliotek i Danmark 2009 – något som saknas i Sverige	3:28
Tyllström, K., Tidskriftsdepå som sparar plats och pengar	3:18

W

Wallmark, H., (M) Citat ur Helsingborgs dagblad 13.11.2009	10:35
Wamby, J., Alla möten – den stora behållningen	7:21

Y

Ydrefelt, L., Artiga applåder – men inga verbala stryptag	5:23
- Radikalisera barn- och ungdomsverksamheten!	5:31

Z

Zorn, H., ALMA 2010	8:32
- Bakgrund Google Book	10:25
- Barbro Borg sparar genom att sluta	8:33
- Besserwisser som album	6:48
- Biblioteksaktivist och Pirat	9:30
- Biblioteksdesign – en resa	5:20
- Biblioteksersättningen höjs	7:36
- Biblioteksmotioner – en droppe i havet	8:19
- Biblioteksplan för Stockholmsregionen	5:35
- Biblioteksrelaterade seminarier och miniseminarier	6:38
- Bokbussen i Haninge invigd	7:32
- Bokmässan smått och gott – ett personligt urval	6:39
- Boktipset	1:39, 2:35, 4:39, 5:37, 6:52, 7:37, 8:34, 9:31, 10:38
- BTJ krymper kostymen	6:48
- BTJ vs AdLibris	9:16
- BTJ vs Länsbibliotek Värmland	9:17
- BTJ:s vd Jonas Arvidsson: ”Nu försöker vi tänka framåt”	8:12
- Bäst att bo i moderata kommuner?	6:28
- Bästa boksajten 2009	10:35
- Databas för jämställdhet	10:35
- De kulturpolitiska målen	2:13
- Den relativa sanningen	1:36
- Finsk biblioteksstrategi	9:30
- Förlikningsavtalet – en överblick (Googles boksökningsprojekt)	3:21
- Förtydligande och rättelse BBL nr 8/2009 s. 21	10:37
- Gallra för ljus och luft – och för fler besökare och utlån	4:12
- Google backar i reviderat avtal	10:24
- Grattis Karavan!	6:30
- Hallå där... Åse Hedemark	4:21
- Handlingsplan för litteraturen	2:33
- Infomackar	5:19
- Informativt om e-böcker	10:36
- Inger Eide-Jensen utreder Bibliotekslagen	7:13
- Kommunikation – viktig kompetens i framtiden!	3:14
- Konverteringstabell – fritt tillgänglig	3:25

- Kulturpolitik enligt (V).....	2:31
- Kulturpolitik på entreprenad.....	2:11
- Kulturpropositionen: KB föreslås bli nationell samordnare.....	7:26
- Kulturutredningen: Många vill se en samordning på biblioteksområdet – men inte alla.....	5:10
- Kuriosa om Tintin och recensioner.....	6:27
- Lerums nya virtuella biblioteksfilial.....	7:35
- Läsförfrämjande pilotprojekt.....	4:37
- Läsförfrämjande verksamhet har ökat.....	6:49
- Malmö i blåsväder.....	6:51
- Martin Petri lämnar BTJ.....	4:38
- Mer kultur i Uppsala.....	1:32
- Ny portal om kvinnor och fred.....	3:19
- Nya Lundstedt-projektet prisbelönas.....	8:31
- Nytt avhopp i Kulturutredningen.....	1:37
- Nytt masterprogram – ett samarbete mellan akademi och fält.....	3:16
- Nytt nätverk för tidskrifter på biblioteken.....	6:24
- Ommöblering i DIK-toppen.....	10:33
- Pigg 40-åring firar med bok.....	6:27
- Positiv atmosfär ett framgångsrecept – även i spartider.....	9:12
- Projekt för att nå unga.....	2:33
- På nytt jobb (Lars Eriksson på CS Library 2.0).....	1:33
- Rapport om nätgenerationen, bibliotek och högre utbildning.....	1:10
- Rummet och rummen – och allt däremellan.....	5:18
- Rummet och rummen – på riktigt.....	5:21
- S vill satsa mer på kulturen.....	8:20
- Samarbete kring humaniora.....	2:34
- Skolbibliotek – en solskenshistoria?.....	5:22
- Snart i en tv nära dig.....	2:32
- Stärkt varumärke genom tidning.....	6:29
- Sundbyberg satsar på biblioteket.....	4:37
- Tidskriftsstöden 2009.....	6:26
- Tivoli med vänner – nytt svenskt seriemagasin för barn.....	6:8
- Tretton förslag till en starkare bibliotekslag.....	10:18
- Tunnelbanebiblioteket invigt.....	3:34
- Umeå och Riga blir kulturhuvudstäder 2014.....	7:23
- Unga är de stora kulturkonsumenterna – men inte på biblioteken.....	5:35
- Upptäck och utnyttja!.....	10:33
- Utvärderingen av bibliotekslagen – flera handfasta slutsatser.....	10:18
- Wikipedia och lärare – en enkätundersökning.....	5:34
- Årets... Bok & Bibliotek 2009.....	7:16
- Årets informationspecialist (A-C Karlén Gramming).....	6:50
- Årsmötet – referat och kommentar.....	5:18
- Ämnen för biblioteksforskningen.....	2:20
- Ökat skydd på Myspace.....	2:30
- 25-årskalas och många teman.....	6:38
- 25 miljoner till en jämställd högskola.....	9:29
- 41,7 miljoner till bibliotekens verksamhet.....	1:34
- 10 miljarder till kommuner och landsting.....	7:34

Ö

Östring, M., & Törnfeldt, M., In memoriam Christina Svensson.....	8:25
50 års biblioteksutveckling på bild (Falu lasarettsbibliotek).....	7:34

Ämnesregister

Bibliotek, allmänt

Ekström, Å., Bibliotek bjuds ut i Linköping.....	7:32
- Bibliotek respekterar inte barn.....	4:34
- Biblioteksnedläggning i Göteborg.....	8:30
- Dilemma för biblioteket.....	3:33
- Ersättningsbibliotek efter brand.....	9:28
- Facket bromsar självbetjäningsbibliotek.....	1:34
- Färre frågor biblioteket.....	3:32
- Gratis: ett varumärke som borde värnas.....	5:25
- Stiftelsebiblioteket som blev kommunalt.....	2:21
- Vet man vad man tycker – blir man modig.....	4:4
- Växjö nobbar entreprenad.....	2:33
Fors, G., Utveckla referensarbetet – i stället för att avveckla det!.....	9:20
Hansson, J., Inte trendkänsliga men med fokus på aktuella behov.....	3:28
Jalkanen, S., Central depå lättar på trycket!.....	4:15
Jensen, M., Den sanna bilden av biblioteket?.....	4:29
Jones, N., Vad betyder hemmet?.....	2:16
Kjersén Ekman, L., Folkbiblioteken inför ett vägsval.....	10:22
- Kulturskandalerna i Skåne.....	6:34
Kvist, T., Folkbiblioteken spår och leverantörer rör – dags för öppen källkod!.....	1:17
Lindberg, N., Biblioteksdebatt i kristider.....	4:42
- Biblioteksentreprenader – en stor sak!.....	2:4
- Svar direkt: till Johanna Hansson.....	3:28
Lindfelt, E., Biblioteket som andlig plats?.....	4:31
- Moralister och trendnissar.....	8:28
- Slakten stoppades – i sista stund.....	10:10
- ”Vi har inte sett slutet än”.....	10:31
- Vi är bra!.....	2:30
Lundin L., Twilight.....	2:29
Nelde, L., Bibliotek får inte använda begreppet e-tjänster!.....	10:23
Nilsson, S., Om länsbiblioteken inte fanns – skulle vi uppfinna dem då?.....	6:32
Rabe, A., Sömlösa nätter på biblioteket?.....	1:32
Samuelsson, M., Statistik – en del av bibliotekens strategi och utveckling.....	2:24
Ydrefelt, L., Radikalisera barn och ungdomsverksamheten!.....	5:31
Zorn, H., Biblioteksdesign – en resa.....	5:20
- Biblioteksplan för Stockholmsregionen.....	5:35
- Bokbussen i Haninge invigd.....	7:32
- Förtydligande och rättelse BBL nr 8/2009 s. 21.....	10:37
- Ommöblering i DIK-toppen.....	10:33
- Samarbete kring humaniora.....	2:34
- Tunnelbanebiblioteket invigt.....	3:34
50 års biblioteksutveckling på bild (Falu lasarettsbibliotek).....	7:34

Bibliotek, folk- och skol-

Ekström, Å., Färre stölder i större bibliotek.....	9:28
- Krisen slår olika hårt.....	10:5
- Nedsläpp på månadens bibliotek.....	7:34
- Obemannat i Danderyd.....	7:34
- Personallöst i Veberöd.....	4:34
- Uppsägningar hotar underbemannat bibliotek.....	9:8
- ”Varför blir man bibliotekarie om man hatar böcker?”.....	7:5
- 9 av 10 måste skära ner.....	10:4
- & Zorn, H., Ingen tillbyggnad av Stockholms stadsbibliotek.....	8:21
Lindberg, N., Kärnan i folkbibliotekens verksamhet.....	1:4
Nilsson, S., Lommas märkliga resa.....	4:16
Zorn, H., Positiv atmosfär ett framgångsrecept – även i spartider.....	9:12

Bibliotek, särskilda

Ekström, Å., Allt går – om man vill	6:36
- Biblioteket för Männen med Makt	9:4
- Bus på lek och allvar	8:16
- Museum stänger bibliotek	1:38
- Textilbibliotek i Borås	5:34
Rättelse BBL nr 6 (Allt går – om man vill)	7:36
Samuelsson, M., Högskolan i Kalmar och Växjö universitet.	
När två blir... Linné!	7:14
- Högskolebiblioteket som slopade disken	3:12

Bibliotek, universitets- och forsknings-

Ekström, Å., Gunnar Sahlin om KB:s omorganisation	2:18
- Kryptisk information	3:25
- Ny biblioteksstatistik – på säkrare grund?	5:21
Herder, M., & Gunnarsson, I., Universitetsbiblioteken en outnyttjad resurs för svensk forskning	6:33
Samuelsson, M., I väntan på ... e-plikten	10:14
- Samordning behövs men också en politik!	8:8
- Varför är det tomt på Carolina?	4:19
Skoog, B & Öhman, M, E-boken – en pigg och snabbväxande 10-åring	3:4
- Stort sug efter e-böcker på Sveriges universitetsbibliotek	3:8

Bibliotekslag

Zorn, H., Inger Eide-Jensen utreder Bibliotekslagen	7:13
- Tretton förslag till en starkare bibliotekslag	10:16
- Utvärderingen av bibliotekslagen – flera handfasta slutsatser	10:18

Boktipset

Atlestam, I., BiS 40 år – ett smakprov ur jubileumsboken	6:52
Kjersén Edman, L., Fagerholm, M., Glitterscenen	9:31
Zorn, H., Cardoso, L., Överste Santiagos slutliga död	4:39
- Diaz, J., Oscar Waos korta förunderliga liv	2:35
- Erkelius, P., Hotell Galicja	10:38
- För små och stora barn	7:37
- Kullenberg, A., Jag var självlockig, moderlös, gripande och ett mönster av förljugenhet	5:37
- Mannheimer S., Reglerna	1:39
- Müller, H., Idag hade jag helst inte velat träffa mig själv	8:34

Debatt och kommentar

Corneliusson, C., Lär av Tamer-institutet!	8:14
Hansson, J., Inte trendkänsliga men med fokus på aktuella behov	3:28
Herder, M., & Gunnarsson, I., Universitetsbiblioteken en outnyttjad resurs för svensk forskning	6:33
Jensen, M., Den sanna bilden av biblioteket?	4:29
Kjersén Edman, L., Folkbiblioteken inför ett vägsval	10:22
- Kulturskandalerna i Skåne	6:34
Lindberg, N., Svar direkt: till Johanna Hansson	3:28
Lundberg Rodin, M., Vilka ska vi anställa?	1:26
Lundin, L., Twilight	2:29
Nellde, L., Bibliotek får inte använda begreppet e-tjänster!	10:23
Nilsson, S., Om länsbiblioteken inte fanns – skulle vi uppfinna dem då?	6:32
Tank, E., Årets bibliotek i Danmark 2009 – något som saknas i Sverige	3:28
Ydrefelt, L., Radikalisera barn- och ungdomsverksamheten!	5:31

Forskning & utbildning

Ekström, Å., Konsten att locka till läsning	4:22
Lundberg Rodin, M., Vilka ska vi anställa?	1:26
Sortelius, U., Det goda livet – bro mellan vård och vardag	8:18
Zorn, H., Kommunikation – viktig kompetens i framtiden!	3:14
- Nytt masterprogram – ett samarbete mellan akademi och fält	3:16

Föreningsnytt

Axelsson, P., Betala medlemsavgiften före 8 januari – vinn IFLA-avgift!	10:39
- Beviljade resestipendier	8:35
- Dags att betala medlemsavgiften för 2010	9:33
- Gott Nytt Biblioteksår!	10:42
- Julstängt!	10:39
- Kalendarium	1:43, 2:39, 3:39, 4:43, 5:43, 6:61, 7:42, 8:38, 9:35, 10:43
- Kallelse till Årsmöte 13 maj	1:40
- Medlemserbjudande!	4:40
- Medlemsmingel!	6:56
- Resestipendier beviljade!	4:42
- Saknar du vår medlemsinformation via e-post?	8:39
- Sista motionsdag 18 mars	2:38
- Sommarstängt!	5:42
- Sök bidrag för IFLA-deltagande 2010	10:39
- Sök resestipendier!	2:36, 6:55
- Tre motioner till föreningens årsmöte	3:36
- Vi söker ledamöter till föreningens nya utvecklingsråd!	9:34
- Välkomna på Medlemsmingel!	8:35, 9:33
- Årsmöte 13 maj	4:40
- Är adressen rätt i medlemsregistret?	6:54

Internationellt

Andersson, S., World Digital Library – strävar efter det exklusiva	5:17
Elf, G., Inte bibliotek – utan mediatek!	8:4
Lönn, T., Utblick	1:28, 2:26, 3:29, 4:28, 6:44, 7:30, 8:26, 9:24, 10:34
Rättelse 2 (BBL nr 10/2008)	1:27
Schmitz, G., ”På IFLA hittar man svaret på allt!”	7:20
Tank, E., New York Library möter framtiden - och krisen	7:10
- Årets Bibliotek i Danmark 2009 – något som saknas i Sverige	3:28
Wamby, J., Alla möten – den stora behållningen	7:21
Zorn, H., Bakgrund Google Book	10:25
- Biblioteksaktivist och Pirat	9:30
- Finsk biblioteksstrategi	9:30
- Google backar i reviderat avtal	10:24
- Infomackar	5:19

IT

Ekström, Å., Musikbibliotek på nätet	7:33
- Nationell samling på webben	1:33
- Väger lämna ut personuppgifter	4:32
Zorn, H., Bästa boksajten 2009	10:35
- Databas för jämställdhet	10:35
- Lerums nya virtuella biblioteksfilial	7:35
- Ny portal om kvinnor och fred	3:19

Kulturpolitik

Ekström, Å., Kulturchefer säger kulturpolitiken	5:15
Zorn, H., De kulturpolitiska målen	2:13
- Kulturpolitik enligt (V)	2:31
- Kulturpolitik på entreprenad	2:11

Kulturutredning

Axelsson, P., Remissvar inlämnat	5:38
Ekström, Å., Förning om Kulturutredningen	1:37
- Gunnar Sahlin om Kulturutredningens förslag	2:15
Lindberg, N., Kommentrar Kulturutredningen	2:38
Ristarp, J., Mer kreativt tänkande! Och mer pengar...	3:27
Zorn, H., Kulturutredningen: Många vill se en samordning på biblioteksområdet – men inte alla	5:10
- Nytt avhopp i Kulturutredningen	1:37

Kurs & konferens

Axelsson, P., Biblioteksdagarna 2009	5:40
- Biblioteksscenen	6:58
- Bilder från Bok & Biblioteksmässan 24–27 september	7:41
- Bok- och Biblioteksmässan 2009 : Våra seminarier	6:56
- Därför ska du åka till IFLA i Göteborg 2010!	9:33
- En eftermiddag om nationell överblick!	8:35
- Forskning och lärande vid årets Biblioteks dagar	3:35
- Fullsatt när nationell bibliotekspolitik diskuterades	10:41
- IFLA till Göteborg 2010!	6:54
- Inför Bok & Biblioteksmässan	5:42
- Inga Biblioteks dagar 2010	6:62
- Påminnelse! Scenprogram under Bok & Biblioteksmässan	4:41
- Rummet och rymden – temat för Biblioteks dagarna i Uppsala	1:42
- Scenprogram under Bok & Biblioteksmässan	2:36, 3:36
- See you in Gothenburg!	7:40
- Upplev Uppsalas unika biblioteksutbud under Biblioteks dagarna	2:37
- Var med och visa upp svenskt biblioteksväsende under IFLA-konferensen i Göteborg!	8:36
- Vill du vara VOLONTÄR under IFLA i Göteborg?	7:41
- Våra konferenser	1:40, 2:36, 3:35, 6:55, 7:40, 8:39, 10:42
Ekström, Å., Användarnas behov lägst prioriterat!	5:19
- Färre bibliotekarier på Bok & Bibliotek	7:16
- Nedslag i seminariefloran	7:17
- När IFLA kom till Stockholm 1990	8:22
- Vad gör en axiolog?	5:20
- Övervägande positivt om Biblioteks dagarna i Uppsala	5:26
Lundén, I., IFLA i Göteborg 2010 – så öppet som bara möjligt	7:18
- Ordföranden har ordet: IFLA – ett kollegialt möte mellan människor och idéer	10:40
Ydrefelt, L., Artiga applåder – men inga verbala stryptag	5:23
Zorn, H., Biblioteksrelaterade seminarier och miniseminarier	6:38
- Bokmässan smått och gott – ett personligt urval	6:39
- Rummet och rymden – och allt däremellan	5:18
- Rummet och rymden – på riktigt	5:21
- Skolbibliotek – en solskenshistoria?	5:22
- Årets... Bok & Bibliotek 2009	7:16
- Årsmötet – referat och kommentar	5:18
- 25-årskalas och många teman	6:38

Medier och bruk

Axelsson, P., Affischutställning	1:42
- Bengt Hjelmqvists pris 2009	1:40
- Delfstudien klar!	2:36
- Delta i affischutställningen under IFLA	9:33
- Fakta om bibliotek	7:40
- Kulturutredningen och En liten bok om kärlek	2:38
- Nominera de bästa barn- och ungdomsböckerna!	1:41
- Nominera till Greta Renborgs pris!	1:41
- Nominera Årets bokbuss!	6:56

- Ny bok: Pedagogiskt arbete i teori och praktik	5:42
- Ny rapport – Användningen och attityderna	3:38
- Nya rapporter	9:32
- Nya rekommendationer	4:41
- Utvecklingsråden rapporterar	1:41
- Över 300 statistikrapporter presenterade	7:40
Corneliusson, C., Lär av Tamer-institutet!	8:14
Diaz, J., Citat ur DN 7.6.2008	2:32
Ekström, Å., Ny biblioteksstatistik – på säkrare grund?	5:21
- Bästa lättlästa bibliotek är...	4:35
- Bästa lättlästa bibliotek 2009	7:33
- De läser med stora öron!	4:35
- Gömda-debatten får konsekvenser på biblioteken	1:36
- Kritik mot lästöd	1:29
- Kritik mot Second Life-satsning	5:36
- Kritik mot sega förlag	8:30
- Malmö slutar låna ut TV-spel	4:38
- Medier på andra språk än svenska	1:36
- Nominerade till årets Augustpris	8:33
- Ny barnbok på romani	5:34
- När barnen får bestämma	5:36
- "Om Ni tillsänder mig frågorna skriftligen..."	4:24
- Ordfront köper EBFA	4:38
- Osäkert system fick stora konsekvenser	2:8
- Recensionsböcker till vägkrogsbiblioteken	8:32
- Saxat från bloggsfären	4:36
- Snabbare bokleveranser	7:33
- Stulen bok återbördad	1:38
- Årets bibliotek först ut	4:36
- Årets Booker-pris	8:31
- Ökad utlåning i skolorna	2:34
Eriksson, E., Gunnars första bibliotek	7:24
Fredén, K., Bibliotekarien som biktpräst	10:27
- Läsning som överlevnad	5:28
Källström Nilsson, I., Vilka var årets bästa barn och ungdomsböcker? ...	10:42
Lindberg, N., Läs Niclas Lindbergs blogg	2:38
Lindfelt, E., Kris – inte bara av ondo	6:47
Lundström, C., Man ska inte döma hunden efter håren	10:26
Lundström, A., BBL:s Dubbelkryss	10:28
Mortensen, S., Godnattsagor inifrån	1:21
- Ombuden som läser högt för äldre	5:4
Rabe, A., Biblioteken – inte en del av bokbranschen?	7:31
- Bokfetisismen och biblioteken	9:27
- De till intet förpliktigande "barnen"	5:33
Rättelse 1 (BBL nr 10/2008)	1:27
Samuelsson, M., Bevarande utan långsiktig ekonomi	1:24
- Sondera – populär men föga känd	9:14
Snickars, P., Artikel SvD 16.2.09	2:31
Zorn, H., ALMA 2010	8:32
- Bakgrund Google Book	10:25
- Den relativa sanningen	1:36
- Förlkningsavtalet – en överblick (Googles boksökningsprojekt)	3:21
- Gallra för ljus och luft – och för fler besökare och utlån	4:12
- Hallå där... Åse Hedemark	4:21
- Informativt om e-böcker	10:36
- Konverteringstabell – fritt tillgänglig	3:25
- Malmö i blåsväder	6:51
- Projekt för att nå unga	2:33
- Rapport om nätgenerationen, bibliotek och högre utbildning	1:10
- Snart i en tv nära dig	2:32
- Studentröster om e-boken	3:10
- Unga är de stora kulturkonsumenterna – men inte på biblioteken	5:35

- Wikipedia och lärare – en enkätundersökning.....	5:34
- Ämnen för biblioteksforskningen.....	2:20
- Ökat skydd på Myspace.....	2:30

Månadens uppsatser valda av Anna Kåring Wagman

- Böcker på gränsen – hur väljer man vad som ska få finnas på biblioteket? (Malin Almqvist, Cecilia Björk & Sofia Örnberg).....	7:28
- Creative Commons – en tredje väg? (Andreas Frick).....	5:30
- Högskolebiblioteket – en sista utväg eller en resurs för forskaren? (Per Egevad).....	8:27
- Learning Resource Centre – en bibliotekstrend? (Linda Sundberg).....	3:23
- Medicinska tidskrifter – hur används de? (Annie Davidsson).....	6:46
- Musikens ställning på biblioteken – förr och nu (Esther Thegel).....	10:32
- Skolbibliotekets roll i lärandet (Julia Karlsson & Lisa Nygren).....	9:19
- Vulkaner eller kattungar (Sara Mauritzon & Sara Wijk).....	4:26

Person

Ekström, Å., Kontorsakrobat blir bibliotekschef.....	1:20
- Nyfiken på Suzanne Mortensen... ..	5:27
- Välskänd bokprofil i Uppsala (Harald Runblom).....	4:23
Zorn, H., Barbro Borg sparar genom att sluta.....	8:33
Östring, M., & Törnfeldt, M., Im memoriam Christina Svensson.....	8:25

Pristagare

Axelsson, P., Aniara-priset till Erik Eriksson, Grisslehamn.....	6:54
- Collijnpriset till Maria Berggren, Uppsala.....	4:40
- Författare prisade!.....	7:38
- Greta Renborgs pris till Barbro Bolonassos.....	3:35
- Internationella bokbussen i Göteborg är Årets bokbuss!.....	9:32
- Library Lovers Årets kampanj.....	5:38
- Pärlor till pappa av Maud Mangold tilldelas Nils Holgersson-plaketten.....	6:55
- Åke Nygren får Bengt Hjelmqvists pris.....	3:36
Ekström, Å., ALMA-priset till Tamerinstitutet.....	4:34
- Bus-biblioteket Årets bibliotek 2009.....	8:18
- Månadens bibliotek: Strängnäs.....	3:32
- Priset samarbete i Malmö.....	9:28
- Prispengar går till fond (Barbro Bolonassos).....	5:20
- Årets Booker-pris.....	8:31
- Årets eldsjäl (Pich Proeung).....	4:37
- Årets skolbibliotek (Hagalidsskolan i Staffanstorp).....	9:29
Zorn, H., Nya Lundstedt-projektet prisbelönas.....	8:31
- Årets Informationsspecialist (A-C Karlén Gramming).....	6:50

På nytt jobb

Ekström, Å., Ny bibliotekschef i Södertälje (Anja Dahlstedt).....	4:36
- Nyfiken på Catharina Fogelström... nyttillträdd bibliotekschef på Kulturhuset i Stockholm.....	1:14
- Nyfiken på Karin Grönvall... ny bibliotekschef på Södertörns högskolebibliotek.....	3:11
Zorn, H., På nytt jobb (Lars Eriksson på CS Library 2.o).....	1:33

Svensk Biblioteksforening & BTJ

Axelsson, P., Britta Lejon avgår vid årsmötet.....	1:40
- Inga Lundén listar fyra huvudområden för sitt engagemang i Svensk Biblioteksforening.....	3:37
- Inga och Ulrika föreslås till styrelsen.....	3:37
- På årsmötet: - Debatt om Dewey-motion - Inga Lundén ny ordförande.....	5:39

- Svensk Biblioteksforening inrättar utvecklingsstöd och forskningsinitierande stöd.....	9:32
- Svensk Biblioteksforening ökar!.....	1:40
- Verksamhetsinriktning 2010–2011.....	3:38
Ekström, Å., Enig valberedning valde Inga Lundén.....	3:26
Rabe, A., Inifrån eller utifrån?.....	3:31
Zorn, H., BTJ krymper kostymen.....	6:48
- BTJ vs AdLibris.....	9:16
- BTJ vs Länsbibliotek Värmland.....	9:17
- BTJ:s vd Jonas Arvidsson: "Nu försöker vi tänka framåt".....	8:12
- Martin Petri lämnar BTJ.....	4:38
- Upptäck och utnyttja.....	10:33

Stat & kommun

Axelsson, P., Socialdemokraterna säger ja till förslaget om samlat ansvar.....	8:35
Ekström, Å., Brister i skolbiblioteksstatistiken.....	5:16
- Ephone vann i Ipredmål.....	8:32
- Fildelning förbjuden i lag.....	4:10
- Kritik mot TPB.....	2:31
- Kulturrådets nya ordförande.....	2:34
- Ny fjärrlåneutredning.....	7:36
- Prenumerationsstödet avskaffas?.....	3:32
- Rättvisare fördelning i Nacka.....	1:35
- Sollefteåpolitiker sparar – i strid med biblioteksplanen.....	9:10
- 3,5 miljoner till läsfrämjande.....	1:35
Lindberg, N., Kulturpropositionens förslag.....	7:39
Nationell strategi.....	10:15
Samuelsson, M., Autonomiutredningen sätter käppar i hjulet.....	5:13
Wallmark, H., (M) Citat ur Helsingborgs dagblad 13.11.2009.....	10:35
Zorn, H., Biblioteksersättningen höjs.....	7:36
- Biblioteksmotioner – en droppe i havet.....	8:19
- Handlingsplan för litteraturen.....	2:33
- Kulturpropositionen: KB föreslås bli nationell samordnare.....	7:26
- Läsfrämjande pilotprojekt.....	4:37
- Läsfrämjande verksamhet har ökat.....	6:49
- Mer kultur i Uppsala.....	1:32
- S vill satsa mer på kulturen.....	8:20
- Sundbyberg satsar på biblioteket.....	4:37
- Umeå och Riga blir kulturhuvudstäder 2014.....	7:23
- 25 miljoner till en jämställd högskola.....	9:29
- 41,7 miljoner till bibliotekens verksamhet.....	1:34
- 10 miljarder till kommun och landsting.....	7:34

Särskilda brukargrupper

Ekström, Å., Kultur på recept.....	9:29
- Öppet samarbete.....	3:20

Tecknad serie

Mathlein, A., Besserwisser.....	1:39, 2:35, 3:34, 4:39, 5:37, 6:52, 7:37, 8:34, 9:31, 10:38
Moberg, U., Biblioteksvärlden – några reflektioner.....	5:29
Zorn, H., Besserwisser som album.....	6:48

Tidskrifter

Axelsson, P., Svensk Biblioteksforening stödjer arkivering av Open Access tidskrifter.....	4:41
Ekström, Å., Tidskrifterna - en del av ungdomsbibliotekets hjärta.....	6:4
Samuelsson, M., Education Inquiry – ny vetenskaplig tidskrift från.....	

Umeå universitet.....	6:22
Tyllström, K., Tidskriftsdepå som sparar plats och pengar.....	3:18
Zorn, H., Bäst att bo i moderata kommuner?.....	6:28
- Grattis Karavan!.....	6:30
- Kuriosa om Tintin och recensioner.....	6:27
- Nytt nätverk för tidskrifter på biblioteken.....	6:24
- Pigg 40-åring firar med bok.....	6:27
- Stärkt varumärke genom tidning.....	6:29
- Tidskriftsstöden 2009.....	6:26

Tidskrifter – barn och unga

Ekström, Å., En ponton med unga skribenter.....	6:12
- Kamratposten – den enda i sitt slag!.....	6:6
- Underground Productions – Graffs and other streetsy stuff.....	6:14
Zorn, H., Tivoli med vänner – nytt svenskt seriemagasin för barn.....	6:8

Tidskrifter – film

Rabe, A., Play it again Sam.....	6:16
----------------------------------	------

Tidskrifter – litteratur

Fredén, K., Nobelbiblioteket och dess tidskrifter.....	6:20
--	------

Upphovsrätt

Axelsson, P., Nordisk konferens om upphovsrätt.....	10:39
Ekström, Å., Upphovsrättsexperten Lawrence Lessing i riksdagen.....	10:20

Yrkesliv

Ekström, Å., Rysk resurs på bibblan.....	2:23
- Två chefer lämnar Stockholms stadsbibliotek.....	4:32
- Yrke: Integrationsbibliotekarie.....	2:22

Recensioner

Andersen, J., Jochumsen, H, Hvengaard Rasmussen, C., (red.), At forstå biblioteket. En introduktion til teoretiske perspektiver [Hansson, J.].....	2:29
Beckman, S., & Månsson, S (red.) KulturSverige 2009: problemanalys och kulturstatistik [Furuland, G.].....	9:26
Borgman, L C., Scholarship in the Digital Age: Information, Infrastructure, and the Internet [Jonsson, K.].....	1:30
Druker, E., Modernismens bilder: den moderna bilderboken i Norden [Fredriksson, I.].....	10:30
Furuland, L., Mina dagsverken: minnen från folkhögskolor, folkbildning, universitet, och möten med arbetarförfattare [Myrstener, M.].....	4:30
Gidlund, K., Bokförläggaren: tillbakablickar på ett yrke [Furuland, G.].....	2:27
Gram, M., Ellen Key om böcker och läsning: en studie [Furuland, G.].....	2:28
Guldbrandsson, L., Så fungerar Wikipedia [Spetz, E.].....	3:30
Hansson, B., & Lyngfelt, A., (red.) Pedagogiskt arbete i teori och praktik: om bibliotekens roll för studenters och doktoranders lärande [Torhell, C.].....	10:30
Hedemark, Å., Det föreställda folkbiblioteket. En diskursanalytisk studie av biblioteksdebatter i svenska medier 1970–2006 [Hansson, J.].....	5:32
Häkli, E., (red.) Ingen dag utan papper: om papper och dess roll som kulturbärare [Hoff, J.].....	4:30

Kneale, R., You Don't Look Like a Librarian! Shattering Stereotypes and Creating Positive New Images in the Internet Age [Lindfelt, E.].....	7:27
Mortensen, A., (red.) Litteraturens värden [Furuland, G.].....	8:29
Nilsson, S., Var finns kreativiteten? Exemplet Skåne [Westas, B.].....	1:31
Sassoon, D., The Culture of the Europeans: From 1800 to the Present [Undorf, W.].....	1:30
Skans Nilsson, K., & Pettersson, T., (red.) Litteratur som livskunskap: tvärvetenskapliga perspektiv på personlighetsutvecklande läsning [Hoff, J.].....	8:29
Snickars, P., & Vonderau, P., (eds.) The YouTube Reader [Pearman, J.].....	9:26
Stenström, E., Konstiga företag [Furuland, G.].....	6:41
Sundström, K., Bemötande på bibliotek: både service management och solidaritet [Gille, M.].....	3:30
Torras Carme, M., & Pemmer Saetre, T., Information Literacy Education: A Process Approach: Professionalising the Pedagogical Role of Academic Libraries [Limberg, L.].....	6:41
Ögland, M. (red.), Från medieplanering till verksamhetsutveckling: bibliotekets roll i barns och ungdomars kunskapssökande [Borg-Sunabacka, M.].....	5:31

Tema

Forskning och Utbildning nr 3
Tidskrifter nr 6

Henriette Zorn, Chefredaktör
Biblioteksbladet
Box 70380
107 24 STOCKHOLM
Telnr 08-545 132 41
Fax 08-545 132 31
Mobil 070-644 81 88
e-post: hz@bbl.biblioteksforeningen.org
Hemsida: <http://www.biblioteksforeningen.org>

ledare och så håller man till på allmänna neutrala platser, menar Birgitta Hellman Magnusson.

– Ett gemensamt nationellt uppdrag tillsammans med studieförbunden kommer att kosta men det är ingenting i jämförelse med vad det kan komma att kosta samhället om man avstår.

Birgitta Hellman Magnusson anser att det hela handlar om en attitydfråga bland bibliotekarier. Kanske det krävs ett ITK-lyft för bibliotekarier för att matcha det digitala samhället.

– Bibliotekets uppdrag är inte att vara ett antikvariat, säger hon.

Det krävs att man hoppar på e-tåget och kommer med politiska initiativ för att kunna få igenom en ordentlig statlig e-förvaltning med e-upphandlingar, e-fakturor etc, menade Almi-representanten som gärna ville ha det ansvaret.

Vad tyckte då de politiska företrädarna? Oppositionen beklagade hempc-reformens avskaffande medan alliansens företrädare efterlyste initiativ från den så kallade marknaden. Visst efterlystes IT-lyft liknande kunskapslyftet, digital allemansrätt och nationell bredbandsstrategi. En mentometerfråga som ställdes till de hundratals medverkande, både på plats och via webben, var vem som är mest

lämpad att hålla i ett svenskt genomförande av e-kompetens. 29 procent svarade samarbete, 22 procent en ny e-delegation med samordningsansvar, 19 procent regeringen och dess myndigheter, 11 procent biblioteken och 7 procent svarade skolorna följt av marknaden, komvux, arbetsförmedlingen. Innan konferensen avslutades ställdes frågan om en nationell IT-strategi behövs och om det är en viktig valfråga. 58 procent av de tillfrågade i publiken svarade att det är en viktigt men inte högprioriterad fråga. Vård, skola och omsorg ansågs viktigare även i dessa sammanhang. ■

FOTO: ASA EKSTRÖM

Om samhället avstår från att göra något åt de digitala klyftorna kommer man få stå med rumpen bar...

Glapp mellan teori och praktik

För första gången finns nu en sammanställning över såväl nationell som internationell forskning om elevers kunskapsarbete i skolbiblioteket.

AV ÅSA EKSTRÖM

DET ÄR BIBLIOTEKARIEN Jenny Henning Ingmarsson som på Nationella skolbiblioteksgruppens uppdrag sammanställt det mesta av forskningen som gjorts om skolbiblioteket som pedagogisk resurs. Översikten visar att det fortfarande haltar mellan pedagogik och teori eftersom lärarstudenterna får lära sig det mesta om informationssökning och källkritik med utgångspunkt i egna skoluppgifter. Nästan ingenting lärs ut om hur denna kunskap ska tillämpas i elevernas litteratur- och mediemiljöer. Fokus i undervisningen bör istället flyttas från sök teknik till hur elever använder och förstår information. Källkritik utgår dessutom ofta från tryckta medier. Det gäller att stimulera och träna elevers förmåga att läsa, tolka och kritiskt förhålla sig till fack- och skönlitteratur och digitala medier. Något som exempelvis stöds av Louise Limbergs forskning om källkritik. Skolbiblioteket är fortfarande svensklärarnas hjärtefråga medan matematiklärarna inte alls använder sig av biblioteket som en pedagogisk resurs.

– Att det nu finns ett samlat underlag är oerhört bra för oss rent praktiskt, konstaterar Elin Lucassi, skolbibliotekarie på Farsta Gymnasium och Jonas Aghed, skolbibliotekarie på Brännkyrka Gymnasium.

Elin Lucassi har också erfarenhet av att ha arbetat som lärare.

– Som utbildad lärare har jag förståelse för båda läger. Det krävs mer tankekraft och aktivt arbete för att få till ett bra samarbete där det av tradition saknats. Möten är oftast det bästa sättet att bryta vanans makt på.

Själv tar hon det ansvaret och marknadsför biblioteket. Kort och prestigelöst säljer hon in biblioteket på ämneskonferenserna.

– Jag mejlar idrottslärarna och talar om att

bibblan finns till för dem. Har man väl fått till ett samarbete inser lärarna oftast att det underlättar för dem i deras arbete. Men innan man har kommit dithän ser de det ofta som ytterligare ett betungande arbetsmoment.

En bra hjälp för Elin Lucassi är den 15-sidiga verksamhetsrapport hon skriver varje år. Mål och utvärdering står tydligt uppställda men även bibliotekets alla möjligheter.

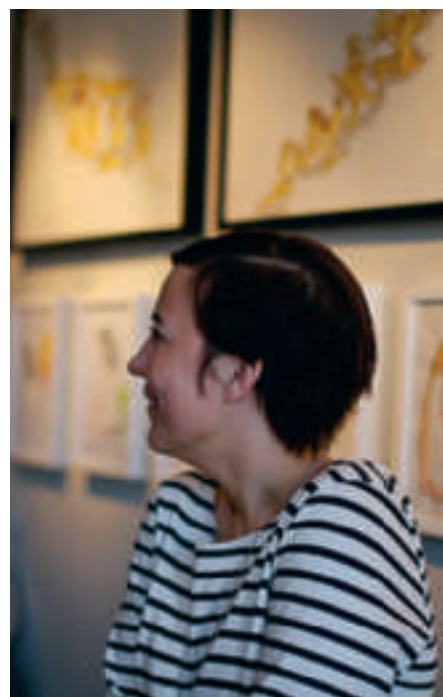
– Jag tar aktivt det steget eftersom jag vet att lärarna har fullt upp med sitt. Med facit i hand tror jag att det har lyckats. Utlånen ökar.

Jonas Aghed menar att det finns en poäng med biblioteket som fysiskt rum.

– Oasens betydelse är kanske viktigare än någonsin. Även BRÅ (Brottsförebyggande rådet) framhåller vikten av trygga rum. Här finns tid till eftertanke och reflektion. I biblioteket kan ungdomarna få slippa bli bedömda av lärare eller föräldrar.

Det pedagogiska och nyttofokuserade är ständigt i fokus i skolan, men i biblioteket kan eleverna hämta kraft menar de bägge skolbibliotekarierna.

Forskningen visar att elevernas möjligheter att under skolåren utveckla en läsrepertoar är begränsad. Svenska skolbarns läsförmåga har försämrats, enligt såväl PIRLS- som PISA-studier. Vid en internationell jämförelse läser de svenska skoleleverna bra men andelen starka läsare har minskat under en tioårsperiod. Eleverna läser helt enkelt för lite och för ensidigt. Samtidigt ska man vara medveten om att läsningen fått konkurrens av "annan" läsning exempelvis den som sker på internet. Samtidigt intar skönlitteraturen en särställning i den svenska skolan enligt PIRLS 2001. Eleverna använder sig av skolbiblioteket och skönlitteraturen har man kontakt med minst en gång i veckan. Däremot visar undersökningen att användningen av faktaböcker har minskat. Jonas Aghed menar att det kanske är logiskt med tanke på att det mesta som eleverna läser

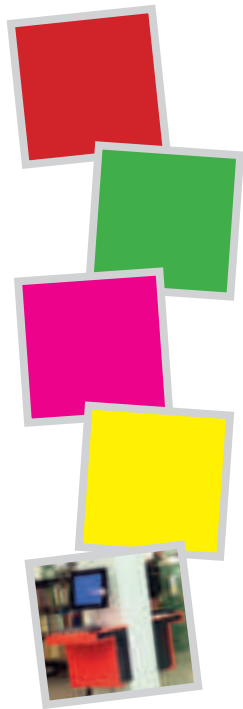

– Att det nu finns ett samlat underlag är oerhört bra för oss rent praktiskt, konstaterar Elin Lucassi, skolbibliotekarie i Farsta Gymnasium.

är läromedel. Varken han eller Elin Lucassi har heller haft bokprat om faktaböcker.

– Det är viktigt med fler böcker. Avhandlar man t ex islamofobi är det tvärvärdigt perspektivet viktigt. Ju fler infallsvinklar desto bättre.

Nationella skolbiblioteksgruppen ska nu utveckla dialogsamtal med olika utbildningar och med bibliotekssfären. Allt med hopp om att få till framtida forskningsprojekt som kan resultera i bättre samarbete mellan skolbibliotek och lärare. Jonas Aghed och Elin Lucassi är överens om att tid är vad som behövs i den resultatenriktade skolvärlden. De efterlyser själva mer tid för att läsa och förkovra sig som skolbibliotekarier. ■

Välj färg till ditt bibliotek!

Vill du ha färgtillpassade bokvagnar, sökstationer eller hyllor till ditt bibliotek? Du vet väl om att många av våra möbler går att få i olika kulörer?

Vi hjälper dig gärna med dina önskemål. Kontakta oss så berättar vi mer!

Vi ger dig råd!

Biblioteksvaruhuset
Eurobib[®]
direct

Lammhults Biblioteksdesign AB | Åkergränden 7
221 00 Lund | Tel. 046 31 18 00 | www.eurobib.com

PART OF LAMMHULTS DESIGN GROUP

ÄR DU I BEHOV AV INREDNINGSHJÄLP?

Vi erbjuder kvalificerad inredningshjälp med lyhörda, kompetenta och kunniga medarbetare.

Inget uppdrag är för litet eller för stort för oss. Det kan handla om att skapa en mer spännande entré, göra en ommöblering för att möta nya behov, att attrahera en ny publik eller behov av ett komplett inredningsförslag.

Inget bibliotek är det andra likt. Går du runt och bär på idéer om hur ditt bibliotek skulle kunna bli bättre och behöver hjälp att förverkliga dessa drömmar, kontakta oss idag!

Vi ger dig råd!

En glad akademikers karriär

Första steget in i biblioteksvärlden togs för nästan 40 år sedan. Efter 25 år i toppositioner i biblioteks- och arkivbranschen slutar nu Tomas Lidman som riksarkivarie.

AV **MARIELOUISE SAMUELSSON**

KB VAR lättare att placera på kartan, Riksarkivet är inte lika medialt. Det konstaterar avgående riksarkivarien och före riksbibliotekarien Tomas Lidman. Nu lämnar han ämbetsbyggnaden i Marieberg, tjänsterummet med utsikt över Västerbron och Riddarfjärden och den verksamhet som har rötter i Axel Oxenstiernas kansliordning från 1618, om ett "riksens archivum".

Tomas Lidman beklagar att omvärldens intresse inte är större.

– Det som finns i Riksarkivet är en skatt, här finns Sveriges historia. När man uppmärksammar 1809, minnet av Finlands självständighet och freden i Fredrikshamn, så finns själva fredstraktaten här.

Han avstod visserligen från idén att Riksarkivet skulle visa upp sig i en monter på Stureplan, men helt klart är att han vill markera arkivens aktualitet för att Riksarkivet inte ses som en depå och ett museum för arkivhandlingar.

På väg bort från Riksarkivet, som under hans tid kommit att omfatta också Landsarkiven, kan Tomas Lidman summera en lång karriär i kulturarvssektorn. Sedan slutet av 1970-talet har han rört sig i den politisknära myndighetssfärens toppskikt och biblioteksvärldens styrelser.

Han har ansvarat för omfattande och inte alltid populära reformer och omorganiseringar på Stockholms universitetsbibliotek och Kungliga biblioteket och misslyckats med ett moderniseringsförsök av biblioteket på Nordiska museet.

– Riksarkivet blir mitt sista chefsjobb. Jag har haft funktionen högste chef sedan 1985, det är inte någon utmaning längre. Jag har gjort mitt på området och vill slippa årsredovisningar och löneförhandlingar.

Till Riksarkivet kom alltså Tomas Lidman efter att ha varit riksbibliotekarie åren 1995–2003. Han säger att Riksarkivet jämfört med KB var en välfungerande myndighet att till-

träda. Välfungerande bland annat i bemärkelsen ekonomiska resurser.

– Riksarkivet har bra med resurser. När vi får en leverans får vi också pengar, säger Tomas Lidman som på Riksarkivet verkat som myndighetschef underställd Kulturdepartementet.

Han har med åren hunnit skaffa sig en bestämd uppfattning om ett antal ministrar där Leif Pagrotsky får sämst betyg, som "helt ointresserad av kulturarvsfrågor". Lidman framhåller att det inte är partipolitik utan engagemanget som avgör. Sittande kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth har visat aktivt intresse och besökt Riksarkivet. Han passar också på att berömma Lena Adelsohn Liljeroth för att hon inte lyssnat för mycket på Kulturutredningen. Tomas Lidman medverkade som expert i den utredningen men kom likt flera andra att hoppa av uppdraget. Han är fortfarande ytterst skeptisk till portföljmodellen och vad slopandet av begreppet "kvalitet" kan komma att innebära.

Lidman har själv ett departementsförflutet, som byrådirektör i dåvarande Utbildnings- och kulturdepartementet åren 1979–1984, under folkpartisten Jan-Erik Wikströms och socialdemokraten Bengt Göranssonssons ministerperioder.

Backar man bandet ytterligare var Lidmans drivkraft böcker: boken som produkt, ett intresse som handlade mer om antikvariat och samlande än om biblioteksbesök. Tomas Lidman läste litteraturhistoria och konstvetenskap i Stockholm. När hans jämnåriga ockuperade Kårhuset på Holländargatan gick han hellre till Auktionsverket på Norrtullsgatan. Som student skaffade han sig jobb på Harald Hults antikvariat på Drottninggatan i Stockholm – då en legendarisk mötesplats för bok- och musikintresserade. Ett ställe och ett jobb mer passande för så kallade eldsjälarna men knappast något man kunde försörja sig på.

Första steget in i biblioteksvärlden skedde 1971 och med dagens mått mätt högst informellt.

– Jag beställde tid hos Thomas Tottie och presenterade mig som glad akademiker. Sam-

ma dag fick jag träffa Folke Sandgren som då var KB:s personalchef och som sade att "yrket är trevligt, men det dröjer innan man tjänar några pengar".

Redan samma eftermiddag skickades Tomas Lidman ut till Stockholms universitet och det relativt nyöppnade universitetsbiblioteket för att omedelbart börja i låneexpedition och vaktmästeri.

– Jag skötte fjärrlån, sedan blev det mer biblioteksarbete.

Därefter skrev han sin trebetygsuppsats och disputerade i historia 1979, *Adlig partipolitik vid 1800-talets mitt*.

Han hann med att gå en internkurs på KB innan han blev byrådirektör på den nybildade myndigheten: Delegationen för Vetenskaplig och Teknisk Informationsförsörjning (DFTI), definierat som ett samordnings- och utvecklingsorgan för biblioteken med hela 20 miljoner att fördela till olika projekt.

– Vi på DFTI etablerade begreppet "informationsförsörjning". Vi var ett dåtida ABM-centrum och fick en fantastisk skolning i ny teknik. Även om själva tekniken inte fanns tillgänglig var idéerna otroligt framsynta. Det var bra läroår, säger Tomas Lidman som dock tröttnade på att handlägga.

Han lämnade DFTI för att bli bibliotekschef på Nordiska museet vilket han beskriver som ett slags kulturchock.

– Det var trevliga medarbetare och intressanta diskussioner men biblioteket var inte prioriterat. Man kan säga att jag flydde efter ett år.

Vid det här laget hade han dock skapat sig ett namn och handplockades av Elin Ekman, legendarisk chef vid Statens Psykologisk-pedagogiska bibliotek, (SPPB), som själv ville och fick utse sin efterträdare.

– Verksamheten var en bra start som myndighetschef. Det gick nämligen inte att göra så mycket fel, det var redan ett jättebra bibliotek.

– Forskarna var lyckliga över att SPPB var privilegierat med resurser, vi hade råd med en informationsdatabas, blev medlemmar i internationella databaser och kunde därmed

– Jag skulle nog bli rätt besviken om ingen längre skulle efterfråga mina erfarenheter. Sannolikt kommer jag också att sakna makten som chef, säger Tomas Lidman som slutade som riksarkivarie sista april.

sprida svensk forskning internationellt.

Men efter sex år bestämde sig Tomas Lidman för att sluta.

– Jag ville inte bli som Elin, som satt som chef på samma ställe i 35 år, säger han.

Han återvände till SUB men nu som chef.

– Universitetet har alltid legat mig nära, det var som att komma hem. Dessutom var det ett ungt universitetsbibliotek, det satt inte så mycket i väggarna. Det pågick mycket ombyggnader och tillbyggnader, det var ett otroligt tryck. SUB hade på en dag lika många besökare som Riksarkivet idag har på en månad.

Lidmanstidsomuniversitetsbibliotekschef (1991–1995) sammanföll med etableringen av internet. Han fick vara med om att implementera ny teknik och introducera e-postsystem.

Han trivdes, men så småningom blev en än mer lockande chefspost ledig – den som riks-bibliotekarie på KB.

– Det finns nog de som tycker att jag är en

streber men jag drivs av utmaningar. Jag frågar mig själv var gränsen går för min kompetens och vid den tiden tänkte jag att om man är bibliotekarie så ska man sikta på att bli riks-bibliotekarie.

Under KB-tiden (1995–2003) med stora omorganisationer, arbetade han nära och med mycket uppmuntran av dåvarande utbildningsministern Carl Tham och den synnerligen aktive och ofta kontroversiella statssekreteraren Göran Löfdahl. Ett politiskt team som Lidman gärna talar väl om som exempel på aktivt intresserade politiker. Förordnandet på KB förlängdes men inför ytterligare tre år tvekade han.

– Jag ville inte riskera att trampa runt i spårren av vad jag själv ställt till med, säger han och tillägger att det aldrig är bra att vara för länge på samma ställe.

Han signalerade till utbildningsdepartementet att han ville byta jobb men hade själv inte tänkt på Riksarkivet som en möjlighet.

– Jag blev väldigt smickrad men kände mig ändå föranledd att fråga personalen på Riksarkivet vad de tyckte om att få en bibliotekarie som chef, en bibliotekarie som för övrigt inte har formell biblioteksutbildning.

Tomas Lidman säger att han är bra på att delegera.

– En chef ska vara intelligent men lite lat och även om jag pratar mycket är jag faktiskt bra på att lyssna.

Han har viss förtröstan att han kommer att erbjudas andra arbetsuppgifter efter RA. Han har blivit van vid att vara efterfrågad, van vid att ministrar och statssekreterare hör av sig med olika uppdrag. Man kan säga att sådant sker lika informellt som den där gången på 1970-talet när han som "glad akademiker" fick jobb på SUB:s låneexpedition.

– Jag skulle nog bli rätt besviken om ingen längre skulle efterfråga mina erfarenheter. Sannolikt kommer jag också att sakna makten som chef. ■

Im memoriam

Jutta Kübler Boström

Jutta Kübler Boström, 65 år och nyligen pensionerad universitetsbibliotekarie i Karlstad, har avlidit efter två års heroisk kamp mot en inoperabel lungcancer. Hennes närmaste är maken, professor emeritus Hans-Olof Boström, Hammarö, och syskonen Lütz och Sabine med familjer.

JUTTA FÖDDES i Dresden den 19 november 1944 som äldsta barn till Annemarie och Karl Heinz Kübler. Mirakulöst överlevde familjen terrorbombningen i februari 1945. Därpå följde en strapatsrik vandring till Juttas morföräldrar i Nossen. Här tillbringade Jutta sina första år, innan familjen kunde återvända till det sönderbombade Dresden.

Den ryska ockupationen gjorde inte livet lättare, men sedan Östtyskland blivit egen stat 1949, avancerade Juttas far snabbt till professor och chef för Institutet för mätteknik i Dresden. Därmed fick familjen en privilegierad ställning i DDR. Jutta och hennes syskon hade en harmonisk uppväxt i en stor förortsvilla. Karl Heinz Kübler kritiserade DDR-regimen öppet och Jutta visste tidigt att "Nur der verdient sich Freiheit wie das Leben, der täglich sie erobern muss". Hon konfirmerade sig men deltog ej i pionjärerna, DDR:s ungdomsorganisation.

1960 lyckades familjen fly till Sverige, efter varningar om att Stasi planerade ett tillslag. Juttas far fick genast tjänst på AB Bulten i Hallstahammar, ett företag han länge samarbetat med. För Jutta, som avslutat första ring på helklassiskt gymnasium, blev kulturkrocken total när hon placerades i grundskolans nionde klass. Följden blev ensamma ungdomsår, livlinan de stora tyska författarna. Först på konstskola i Västerås lättade trycket. Tidiga målningar visar hur Juttas konstnärliga begåvning nu börjat blomma.

Härifrån tog Jutta steget till Uppsala uni-

versitet och kom som inkarnationen av en grekisk kore till konstvetenskapliga institutionen. Hans-Olof Boström, lärare i antikens konst, hänfördes. 1976 stod bröllopet. Efter en fil kand gick Jutta Bibliotekshögskolan och fick bibliotekarietjänst i Norrköping, där hon stannade i åtta år. Under dessa år var gemensamt boende för dem en lyx.

Först 1994 hade båda fått tjänst vid Karlstads högskola – Hans-Olof som lektor i konstvetenskap – Jutta som bibliotekarie med ansvar främst för konstillitteraturen. Härigenom byggde de tillsammans upp det konstvetenskapliga studiet i Karlstad. Högskolan blev universitet, Hans-Olof professor och Jutta ingick i den kommitté som med Statens Konstråd valde konst till det nya universitetet. Tack vare dem donerades professor Rudolf Zeitlers konstabibliotek till Karlstad. Jutta katalogiserade och införlivade detta värdefulla bokbestånd i universitetsbiblioteket och försåg varje bok med ett vackert Zeitlerexlibris. Donatorns födelsedag högtidlighålls årligen med en speciell föreläsning. Juttas och Hans-Olofs villa på Hammarö med Vänern och betande hästar i blickfånget blev en gästfri tillflykt för gamla och nya vänner. Här fröjdades vi över den öppna, humoristiska dialogen mellan två frihetsälskande och sanningskära personligheter, som med stor integritet levde

i ett underfundigt, kreativt samspel. Så förvandlade Juttas djupa förtrogenhet med den tyska kulturen Hans-Olof till en europeisk intellektuell, vilket främjade hans forskning. Och Juttas totala brist på husmorsambitioner animerade Hans-Olof att ständigt överträffa sig själv som gourmetkock. Med Hans-Olof som bollplank finslipade Jutta under tolv år sin uppskattade konstkritik i Värmlands Folkblad till pärlor av gott omdöme, skarp iakttagelseförmåga och säker stilkänsla. Med beundran har vi, deras vänner, bevittnat hur väl de förmådde förvalta sin sista, utmätta tid efter det tragiska cancerbeskedet. Endast med avbrott för kortare sjukhusvistelser kunde de bo hemma. Försomrarna förlades som alltid till deras älskade Holmhäddar på Gotland, och två långa konstresor till Tyskland och Schweiz kunde de genomföra. Att Hans-Olof, alltmera ansvarig för Juttas välbefinnande, hösten 2009 fullbordade "Helgade Rum", ett fullödigt översiktsverk över kyrkorna i Karlstads stift, dedicerat "Till Jutta", är en kärleksgärning av rang. Vi sörjer Jutta, vår modiga, klarsynta, humoristiska vän med de vida vyerna och de oväntade referensramarna, och våra tankar går till Hans-Olof, som förlorat sin underbaraste vän och älskade maka.

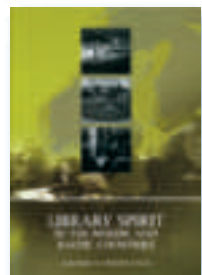
För konstvännerna

CECILIA HEDBOR

Martin Dyrbye et al (eds.)

Library Spirit in the Nordic and Baltic Countries: Historical Perspectives

HIBOLIRE, 2009

Att översätta uttrycket "library spirit" till nutida svenska är inte helt lätt. Kanske kan man säga biblioteksanda? Ett sådant begrepp upplevs nog idag som otidsenligt när biblioteken på flera sätt kämpar för sin överlevnad i en stenhård

medial konkurrens och försöker översätta sitt uppdrag i kommersiella termer för att hänga med. Men skälet till att man väljer att använda uttrycket som titel på en samlingsvolym bestående av 17 artiklar om bibliotekshistoria i Norden och Baltikum är mer begripligt. "Library spirit" är en väl vald titel och utgör ett sammanhållande perspektiv för hela uppsatssamlingen, nämligen hur de moderna offentliga folkbiblioteken växte fram som en integrerad del i ett bildningsprojekt med rötter i upplysningen.

Upphovet till boken var ett seminarium som arrangerades i Borås 2008 och utgivare är HIBOLIRE (ett nordiskt och baltiskt nätverk för forskning om böcker, bibliotek och läsning). Detta nätverk understöds av NordForsk och tryckningen av boken är finansierad av universitetet i Tammerfors. Antologin tecknar konturerna till folkbibliotekens utveckling med tonvikt på den professionella organiseringen av bokförmedling inom den folkbildningsrörelse som växte sig stark under 1900-talet. Uppsatserna ger värdefulla inblickar i det nordiska folkbiblioteksväsendet (inklusive Island, Grönland och Färöarna) samt de baltiska staterna Estland, Lettland och Litauen. De mest omfattande uppsatserna behandlar emellertid Danmark, Sverige och Finland. Det disparata materialet hålls samman av Ilkka Mäkinens introduktion om folk-

bibliotekens idéhistoriska rötter och Magnus Torstenssons avslutande komparativa analys samt en kronologisk utvecklings tidtabell för folkbibliotekens historia.

Det som särskilt kan noteras är det spännande greppet att jämföra länderna. Härvidlag utgör de baltiska länderna tidvis en egen värld under sovjetperiodens censur- och toppstyrning av bibliotekens verksamhet. I de nordiska länderna har historiskt sett kyrkans makt över folkundervisningen och det starka bondeinslaget i Norge och på Island kommit att prägla folkligt inriktade bibliotek. Dessa särdrag har format tidiga läsrörelser såsom läsesällskap, sockenbibliotek och folkbildningsprojekt ovanifrån.

Idéhistoriskt har bildningsbegreppet sina rötter i Tyskland. Ilkka Mäkinen påpekar redan i inledningsartikeln den gradvisa förskjutningen från folkupplysning mot folkbildning – det handlar om hur ett toppstyrt folkupplysningsuppdrag omvandlas till ett självbildande projekt med delaktighet som nyckel. Mäkinen konstaterar att en unik kombination av folkupplysning och folkbildning kan förklara just folkbibliotekens starka ställning i Norden och även i Baltikum. Detta bildar kärnan i den nordiska biblioteksandan.

Lis Byberg ger ett skarpt porträtt av den norska bibliotekshistorien, som kan ståta med det Deichmanska biblioteket i Oslo som i början av 1900-talet ansågs vara det modernaste biblioteket i Europa. Biblioteken expanderade också på den norska landsbygden och 1901 fanns 650 folkbibliotek spridda över Norge. Det norska kulturundret har sina historiska förklaringar.

I Sverige kom utvecklingen igång något senare. Magnus Torstensson sätter in processen i ett större perspektiv genom att diskutera begreppet "public library". Bibliotekspionjären Valfrid Palmgren, som imponerades av de amerikanska offentliga biblioteken på sin resa 1907, föredrog dock att kalla folkbiblioteken för allmänna offentliga bibliotek. En egenart i den svenska bibliotekshistorien är den starka ställning som studiecirkelbiblioteken i folkrörelseregi fick. Vid andra världskrigets utbrott fanns det så många som 5 500, drivna

framförallt av ABF och nykterhetsrörelsen. Men dessa boksamlingar kom successivt att integreras i de framväxande kommunala biblioteken. Under perioden 1947–63 fick 75 procent av de svenska kommunerna nya biblioteksbyggnader.

De danska bibliotekariernas professionisering skärskådas i en artikel och en annan speglar hur folkbiblioteket i Nyborg från 1939 kombinerade både modernitet och tradition i sin arkitektoniska utformning. Finland har nuförtiden flest lån per invånare trots att landet inte har mer resurser än övriga nordiska länder. Kan det väl utbyggda systemet med bokbussar ha haft betydelse för spridningen av böcker?

Magnus Torstensson summerar ett antal faktorer verksamma i antologins analyser. Sociala, politiska, ekonomiska och idémässiga faktorer lade grunden till framväxten av lagar, förordningar, myndigheter, föreningar, tidskrifter, utbildningsmöjligheter och yrkeskategorier inom biblioteksområdet. Men uppställningen toppas med det sammanhållande konceptet "Library Spirit".

Antologin är sammantaget en nyttig orientering i det aktuella forskningsläget kring folkbibliotek och bevisar att forskarna behöver mötas och utbyta erfarenheter. Att som i detta fall vidga frågan till att gälla skapandet av den moderna staten är ett fruktbart grepp, som förklarar varför folkbiblioteken blev så viktiga samhällsinstitutioner. Hur de har förändrats i ett helt nytt samhällsklimat på 2000-talet – det är en fråga för framtida forskning.

GUNNEL FURULAND

Bibliotekarie och fil. dr i litteraturvetenskap

Vi skräddarsyr Din biblioteks-inredning – till standardpriser!

www.innorent.se
Arkitekter Design Inredningar
Tel. 046-524 41

Det är dags att vi börjar ta Wikipedia på allvar

ALLT SEDAN starten 2001 har Wikipedia varit en så att säga ickenormativ encyklopedi och stått i opposition mot de traditionella, privata, vinstdrivande encyklopedierna. Wikipedia har tvingats förklara och specificera sitt syfte och uppsåt om och om igen: vem som skriver, vad uppslagsverket innehåller och vad det kan vara, samt vad det absolut inte är. Även internt har det varit nödvändigt att tillhandahålla regler för att öka Wikipedias trovärdighet utåt: riktlinjer för att referera, definitioner av begrepp som neutralitet och så vidare har delgivits de aktiva i projektet för att skapa en enhetlig utgångspunkt för arbetet.

Att ständigt ifrågasätta sina grunder och begrepp är sällan negativt: vilken annan encyklopedi vågar påstå att det inte finns någon objektiv sanning, bara åsikter? Vilken annan encyklopedi är tydlig med att ämnen är omdebatterade och att det finns risk för vinklat innehåll eller undermåliga referat? Istället för att bygga innehållet på auktoriteters god-

tyckliga urval måste de aktiva wikipedianerna istället anonymt avgöra vilka referenser som tillsammans speglar de betydande riktningarna i ett ämne, via innehåll, genom diskussion och argumentation.

Det är också anmärkningsvärt att Wikipedia anklagas för att illa spegla verkligheten i och med vilka som i huvudsak deltar, det vill säga relativt unga, ofta välutbildade vita män. I traditionella uppslagsverk får vi ofta inte ens reda på vem som är författaren; än mindre ifrågasätts den nästan absurda homogenitet som representerar expertisen. Vem skriver fram vetenskapen där och utifrån vilken världsbild? Dessutom: utöver den engelskspråkiga utgåvan har wikipediaartiklar som skrivs på nästintill utdöda språk eller minoritetsspråk ett egenvärde i sig, trots förmodad undermålig kvalitet. Artiklarna och därmed språket arkiveras, sprids och befasts. Andra känner sig manade att delta.

Det är på tiden att de som är odelat kritiska till Wikipedia tänker om. Wikipedia är ett ut-

märkt tillfälle att diskutera de fundamenta begrepp på vilka hela bibliotekssektorn bygger, som kunskap, sanning och information samt dess spridning och organisation. Wikipedia innebär inte bara ett nytt sätt att bygga kunskap utan också en möjlighet för alla som inte är unga välutbildade män att göra mer än att bara klaga: vi kan omformulera, ifrågasätta, bredda och nyansera.

Avslutningsvis: Wikipedia är tillgängligt för alla med internetuppkoppling, något som slår an till bibliotekens demokratiska uppdrag på ett sätt som inte går av för hackor. Utan reklam och utan inblandning av enskilda privata intressen byggs Alexandria upp på nytt, och det vore minst sagt tråkigt att avstå ett besök.

MALENE JENSEN

Student på biblioteks- och informationsvetenskapliga programmet vid Linnéuniversitetet

filmbiblioteket.se
- En hemsida för Sveriges bibliotek!

**Du har väl fått årets
stora SOMMARKAMPANJ
laddad med över 460
titlar till oslagbara priser!?**

Om inte, hör av dig så skickar vi en till dig eller gå in och läs den direkt på filmbiblioteket.se.

Där kan du även göra din beställning direkt via hemsidan!

BONVER ENTERTAINMENT KUNDTJÄNST, C/O BONVER LOGISTICS
BOX 807, 194 28 Upplands Väsby
Tel: 033-22 52 30 • Fax: 08-766 79 80 • filmbiblioteket@bonver.com

Rädslan för att göra fel får inte förlama

Elsebeth Tank kommenterar den debatt som i förra numret initierades av Lina Ydrefelt.

VÅREN ÄR ÖVER OSS. Av flera skäl kändes det så i mitten av april. Utöver solen och Gamla kyrkogårdens spirande undervegetation av fräscha vårblommor, gav det vårkänslor att läsa Arbetarbladets kulturredaktör Bodil Juggas krönika (<http://arbetarbladet.se/kultur/kronikor>) där hon bl.a skrev att: "...det är alldeles för lätt att ironisera över desperata bibliotekschefer som försöker locka ungdomar med klätterväggar och Mangaskolor... Jag är biblioteksoptimist. Och jag kräver kaffe med Kafkan...".

Kanske är det frågan om ett trendbrott och en nyantering av de dominerande rösterna i pressen som hittills i skarpa ordalag och med en viss tendens till förlöjligande, tagit kritiskt avstånd från försöken till biblioteksutveckling. Detta genom att kategorisera initiativen som ytliga, kommersialiserade och inte sällan som tämligen naiva.

I Malmö har vi gjort denna erfarenhet – the hard way – i samband med biblioteksdebatten hösten 2009. Efter att debatten har lagt sig, dröjer sig en seglivad stereotyp kvar, i synnerhet utanför Malmö. Det är en stereotyp som reducerar vår lokala biblioteksstrategi till en önskan om att inreda café och kasta ut böcker. Detta är en förenkling som förnekar verkligheten och säger något om det kommunikationsklimat man som aktör på denna arena har att agera på.

I en viktig artikel i Biblioteksbladet nr 3/2010 problematiserar Lina Ydrefelt det sätt varpå jag och andra ansvariga i Malmö har marknadsfört våra idéer: "Genom att inte ta sin utgångspunkt i diskussioner om folkbibliotekens grundprinciper låter man publika bilder av brinnande böcker representera förändringen i disponeringen av biblioteksrummet samt medieservicen till allmänheten", skriver Ydrefelt.

Det är inte mycket som tyder på att vi som biblioteksmänniskor kan styra den offentliga debatten, varken den i Malmö eller någon annanstans. Åsa Hedemarks doktorsavhandling, "Den offentliga bilden av folkbibliotek och dess användare", har behandlats på ett liknande sätt. Den start debatten fick i Malmö var på intet vis önskad från bibliotekets sida. Vi blev tagna på sängen i semestertid och

lägsåsong av en skrupellös journalistvikarie som då och då kommit med information om biblioteket vilken behandlades i värsta boulevardpresstil och där Sydsvenskan beredvilligt ställde förstasidan och rikligt med spaltutrymme till förfogande.

Inledningsvis lades en nödvändig gallring i bibliotekets magasin ut som bokbränning med hiskeliga undertoner. En omfattande strategi som försöker dra upp konturerna av en modern version av folkets bibliotek (baserad just på principerna om allas fria och lika tillgång till kunskap och kultur – men i en mer nutida upplaga som bygger på användarinteraktion, multimedia och digitala lösningar) reducerades till café och nermalning av böcker.

Efter cirka tre veckors sensationsjournalistisk beskjutning flyttade biblioteksdebatten från den lokala Malmöredaktionen till kulturredaktionen och gav efterhand möjligheter till en plattform för djupare diskussion om framtidens bibliotek.

Jag vill inte påstå, att debatten i Malmö inte kunde ha hanterats bättre än vad vi förmådde. Och klart står att vi har fått ny och värdefull kunskap med oss i bagaget. Vi är bl.a medvetna om kommunikationsaspekten i vårt arbete. Omvänt menar jag att vi kan vara mycket nöjda med det lokala resultat vi har uppnått. Det omfattar en klar politisk uppbackning av strategin, positiva reaktioner från "Malmöpanelen" rörande strategins 10–12 konkreta delar och ett rekordstort besöksantal 2009, både fysiskt och digitalt. Till på köpet har "bibliotek" blivit riktigt bra pressvara. Vilket kan vara till nytta för många.

Efter många rådvilla är på defensiven står folkbiblioteken inför en möjlig och kraftfull renässans. Det kräver radikalt nytänkande, även kallat innovation! Framtidens förändringsprocesser ställer krav på mod och lust att experimentera, söka och pröva, göra fel och försöka igen. Vi måste lära oss att behärska en helt annan arbetsmetodik än den mer överskådliga, logiska och lineära som hitintills har varit bas för biblioteksdriften. Vi måste ställa in oss på att inte kunna planera och förutsäga allt på förhand. Vi måste lära oss att respektfullt ta avsked från några gamla traditioner och tänkesätt. Och vi skall fokusera på att utveckla ny kapacitet – både genom kompetensutveckling av nuvarande medarbetare och genom att dra till oss ultimata alternativ

kompetens.

De förestående genomgripande förändringsprocesserna kommer ohjälpligt att leda till såväl intern som offentlig debatt och väl är väl det. Därför skall vi utvecklas som duktiga och modiga kommunikatörer som trivs i kommunikationsprocesser som inte kan planeras minutiöst men som ofta måste ske genom improvisationer.

I dessa nyskapande sammanhang är det en enorm fördel om vi förmår att möta varandra och varandras utspel med öppenhet och ömsesidig generositet, inte bara i Malmö utan i hela Bibliotekssverige. Genom att skapa en trygg och rymlig yrkesmässig utvecklingsmiljö kan vi kanske undgå att rädslan för att begå fel blir så stor att ingen vågar röra sig över huvudtaget.

ELSEBETH TANK

Bibliotekschef, Malmö stadsbibliotek

WWWBOKKAMPAJN!

4790:-
ORD. PRIS 5995:-

MEDIATORN A4
Art.nr 690096

BIKETJANST

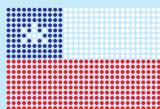
www.biketjanst.se

GÄLLER T.O.M. 25 JUNI 2010. GÅR EJ ATT KOMBINERA MED EV. ÅTERFÖRSÄLJARRABATTER!

AV TOTTIE LÖNN

CHILE

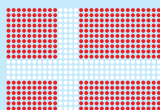

Efter jordbävningen

Hur gick det för biblioteken under jordbävningen och tsunamin för ett par månader sedan? Åtminstone sex bibliotek förstördes helt, antingen av jordbävningen eller av tsunamin och 90 bibliotek skadades och måste byggas upp igen eller repareras, enligt Chiles styrelse för bibliotek, arkiv och museum. Snabbt efter katastrofen kunde ändå 133 bibliotek trots skador ha öppett och hjälpa besökare att få kontakt med anhöriga via internet. Detta kunde ske tack vare att biblioteken i Chile redan år 2001 fick 2 000 datorer, internet och utbildning av bibliotekspersonalen i landet genom bidrag från Bill and Melinda Gates Foundation. Vid återuppbygandet kommer dock knappast landets bibliotek att prioriteras. Först måste skolor, sjukhus och hem byggas upp igen.

(www.ala.org)

DANMARK

Folkbiblioteken i kunskapssamhället

Danskarna ska få ett Danskernes Digitale Bibliotek (DDB) där nuvarande och framtida digitala bibliotek ska samlas under en gemensam portal för förmedling av litteratur, film, musik och spel. Det är huvudnyheten i rapporten "Folkebibliotekerne i vidensamfundet". Rapporten är resultatet av den utredning som den tidigare kulturministern Carina Christensen tillsatte men som nu tagits emot av den nya kulturministern Per Stig Möller. I Søndag Aften kallades han "vikarie 2" eftersom det är folketingsval senast i november 2011 och han lär därför inte hinna uträtta så mycket tills dess.

Biblioteken har ändrats under de senaste tio åren framför allt genom den digitala utvecklingen men också genom att biblioteken inte längre är en plats där man bara lånar media. Förutom DDB ges i huvudsak förslag inom områden som redan är under utveckling på många bibliotek.

"Öppna bibliotek" innebär bla att söka alternativ till traditionella bibliotek.

I kunskapssamhället ska alla medborgare få inspiration till ökat lärande och personlig utveckling efter sina egna behov. Framför allt ska icke-användare prioriteras.

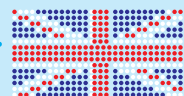
Biblioteken ska systematiskt söka partnerskap med andra officiella institutioner, med näringsliv och med civilsamhället, och de ska samarbeta mer med forsknings- och utbildningsbibliotek.

Personalen ska kompetensutvecklas framför allt inom it och digitala medier men också inom marknadsföring och pedagogik. Varje bibliotek ska upprätta en utbildningsplan.

Rapporten finns inte i tryck utan kan tidsenligt nog laddas ner som pdf-fil från Styrelsen för bibliotek og medier. Bibliotekarförbundet och Bibliotekscheffforeningen planerar att arrangera ett två dagars möte i juni då man ska diskutera rapportens förslag och hur innehållet ska kunna förverkligas.

(www.bibliotekogmedier.dk, Søndag Aften 2010: mars och april, Bibliotekspressen 2010:6 m.fl.).

STORBRITANNIEN

Manifest för bibliotek

Inför det brittiska valet i maj vässar Chartered Institute of Library and Information Professionals (CILIP) sina argument för att politikerna ska satsa på en stark framtida biblioteksverksamhet som grund för ett framgångsrikt samhälle. I ett manifest tar CILIP upp de sex viktigaste politiska uppgifterna som den nya regeringen måste ta sig an för att möta framtidens utmaningar:

1. Lagstifta om skolbibliotek.
2. Främja och skydda användarnas rättigheter inom upphovsrätten.
3. Bygga upp ett framgångsrikt kunskaps-system.
4. Bevara Storbritanniens digitala kulturarv.
5. Finansiera och möjliggöra en effektiv samordning av hälsoinformation.
6. Utveckla ett antal biblioteks rättigheter för biblioteksanvändare.

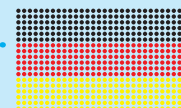
CILIP Manifesto kan laddas ner från föreningens webbplats.

CILIP planerar också ett mer långsiktigt arbete med hjälp av konsultfirman Research by Design Ltd. Avsikten är att definiera framtidens kunskaps- och informationsyrken och att säkerställa en hållbar framtid för CILIP.

Ett mer närliggande bekymmer är de budgetnedsänkningar som man fruktar efter valet. Under diskussion är också nya modeller för ledning och skötsel av allmänna bibliotek. Hittills har bara två av de 151 bibliotekssystemen i England överförs till stiftelser och ett har privatiserats. Växande ekonomiska bekymmer i kommunerna gör att man kan vänta sig att fler allmänna bibliotek kommer att få någon form av alternativ skötsel.

(www.cilip.org.uk)

TYSKLAND

Dataspel för anställda

Dataspel, och då de så kallade "serious games", har länge använts av många militära och medicinska organisationer för träning och inläring. Vore detta något för bibliotekarier? Ja, det menar Ann Christine Marr i en artikel i den tyska bibliotekstidskriften BuB Forum Bibliothek und Information 2010:4. Dataspelens möjlighet att ge kunskap och information med hjälp av interaktion, kommunikation och rollspel borde användas mer. Med en intressant bakgrundshistoria kan man lättare vänja sig vid att söka i olika källor med olika metoder och sökstrategier. Dataspel kan leda brukaren till att använda tidningar, tidskrifter, databaser, webbsidor etc i sin sökning. Det gäller också framför allt studenter och skolelever. En väl sammansatt dataspelssamling av "seriösa" dataspel för kunskapsförmedling i olika ämnen kan även göra biblioteket intressantare för allmänheten, menar artikelförfattaren som också skrivit en bok i ämnet.

Dataspel för information och forskning finns bla vid några amerikanska universitet, tex "Information Literacy Game" i North Carolinas universitet.

USA

Teaparty på bibliotek

Den högerpopulistiska rörelsen Tea Party utgörs av en heterogen samling människor med gemensamt mål att få bort den nuvarande "kommunistiska" regeringen i Vita huset, sänka skatterna och minska statens roll och inblandning. Namnet kommer från Boston Tea Party 1773 då amerikanska kolonister protesterade mot moderlandets beskattning genom att slänga telaster från engelska fartyg i Bostons hamn. Flera protestgrupper gör anspråk på namnet. Den tidigare vice presidentkandidaten Sarah Palin är en populär frontfigur men har ingen officiell funktion. Det framgår av en artikel av Jonathan Raban i *New York Review of Books* (2010:5) att Tea Party-rörelsen är mycket splittrad och ovan vid politiskt arbete. På ett möte vid National Tea Party Convention i Nashville gavs bl.a. råd om hur man lämpligen skulle starta lokala grupper och sprida sitt budskap. Biblioteken framhålls som lämpliga neutrala möteslokaler, till skillnad från någon kyrka som kanske kunde skrämja bort olik-tänkande. Dessutom gavs råd om hur man gör flygblad och smyger in dem mellan sidorna i biblioteksböcker som sedan sätts tillbaka på bibliotekshyllorna.

Young Readers Center

Library of Congress har nu ett bibliotek för unga läsare, "for the first time in its history". Det nya biblioteket, kallas "Young Readers Center" och finns i Thomas Jefferson Building. Vid invigningen för några månader sedan satt chefen för Library of Congress, James Billington, och hans fru på "barnvänliga stolar" och läste högt för utvalda barn och deras föräldrar ur Tove Jansons *Moomin Troll*. Biblioteket är en del av satsningen på barn och unga från Center For the Books som också samarbetar med Children's Book Council (CBC) och andra organisationer. Man har en ny webbplats Read.gov och man utser också en National Ambassador for Young People's Literature. Under 2010 och 2011 är författaren Katherine

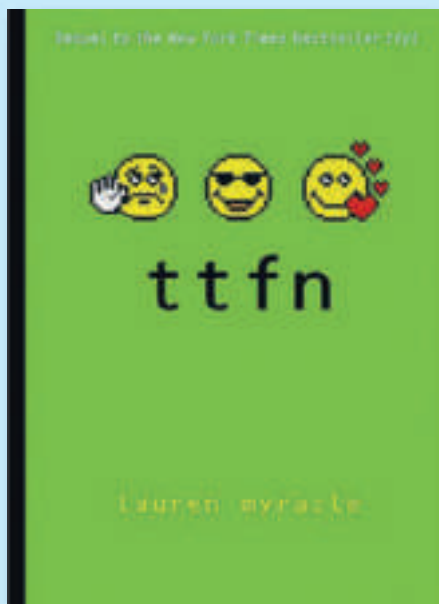
Paterson ambassadör. Allt för att öka intresset för barns och ungas läsning.

(www.loc.gov/m.fl)

Farliga böcker

Under 2009 fick ALA Office for Intellectual Freedom (OIF) ta emot 460 rapporter om protester mot biblioteks och skolors bokurval. Den årliga listan "Top Ten list of Most Frequently Challenged Books" behandlas under "Banned books week" i höst. Men sammanställningen är redan klar. Listan toppas i år av Lauren Myracles ungdomsserie med kryptiska titlar. Romanerna är de första som skrivits i sms-stil och har blivit bästsäljare.

Listan redovisas i ordning efter antalet protester och de bakomliggande skälen till protesterna:

1. *t t t*, *t t f n*, *l8r*, *g8r* (serie), av Lauren Myracle, "nakenhet, sexuell frispråkighet, stötande språk, olämplig för åldersgrupp, droger".

2. *And Tango Makes Three* av Peter Parnell och Justin Richardson, "homosexualitet".

3. *The Perks of Being A Wallflower*, av Stephen Chbosky, "homosexualitet, sexuell frispråkighet, familjefientlig, anstötligt språk, religiös ståndpunkt, olämplig för åldersgrupp, droger, självmord".

4. *To Kill A Mockingbird*, av Harper Lee, "rasism, anstötligt språk, olämplig för åldersgrupp".

5. *Twilight* (serie) av Stephanie Meyer, "sexuell frispråkighet, religiös ståndpunkt, olämplig för åldersgrupp".

6. *Catcher in the Rye*, av J D Salinger, "sexuell frispråkighet, anstötligt språk, olämplig för åldersgrupp".

7. *My Sister's Keeper*, av Jodi Picoult, "könsdiskriminering, homosexualitet, sexuell frispråkighet, anstötligt språk, religiösa skäl, olämplig för åldersgrupp, droger, självmord, våld".

8. *The Earth, My Butt, and Other Big, Round Things*, av Carolyn Mackler, "sexuell frispråkighet, anstötligt språk, olämplig för åldersgrupp".

9. *The Color Purple*, av Alice Walker, "sexuell frispråkighet, anstötligt språk, olämplig för åldersgrupp".

10. *The Chocolate War*, av Robert Cormier, "nakenhet, sexuell frispråkighet, anstötligt språk, olämplig för åldersgrupp".

Liksom tidigare år är det ofta böcker med "sexuellt innehåll" som föräldrar och andra vuxna försöker få bort från bibliotekens hyllor. Märkligt nog finns inte böcker om ockultism och satanism med längre på topplistan och inte heller böcker med "fel" religiöst tema, som t ex Philip Pullmans prisbelönta fantasyserie *His Dark Materials*. Likaså toppar inte längre Harry Potter-böckerna årslistan, men de ligger däremot högst på listan över "100 Most Frequently Challenged Books of the Decade (2000–2009)".

OIF anser att de rapporter de får in från allmänna bibliotek, skolor och skolbibliotek bara är toppen på isberget. Uppskattningsvis avspeglar statistiken bara 20–25 procent av de protesterna. I sitt arbete har OIF som mål att "undervisa bibliotekarier och allmänheten" om vikten av intellektuell frihet i biblioteken.

Från läsestuga till stadsbibliotek – Sandvikens biblioteksprojekt

August Strindberg avfärdade, från tågönstret, Sandviken som en plats där "folket var rysligt fult". Hade författaren, som gjorde den stygga noteringen 1890, intresserat sig mera för bruksorten i Bergslagen hade han upptäckt platsen för ett ovanligt folkbildnings- och biblioteksprojekt.

AV **MARIELOUISE SAMUELSSON**

I SIN UPPSATS "Böcker på bruket – Sandvikens bibliotekshistoria 1865–1945" utforskar Stefan Petrini den lokala biblioteksverksamhetens väg mot kommunalisering. Han beskriver också hur biblioteket kan vara del av ett företags strategier för "patriarkal kontroll".

Själva Sandvikens historia domineras av ett enda företag, järnverket, med rötter i 1600-talet och de anläggningar som då uppfördes för att förädla det som bröts i Bergslagen. Under 1800-talets industrialisering får Sandviken sin identitet som brukssamhälle och företaget sitt namn, Sandvikens Jernverks Aktiebolag (SJA B).

1865 grundas ett bruksbibliotek. Sju år senare uppför järnverksbolaget ett skolhus och tar fram till 1909 också ansvar för skolan. Två av lärarna i bolagets skola, Johan Reinhold Tysklind och F W Samuelsson är bägge aktiva i tillkomsten och utvecklingen av ortens bibliotek. Tysklind, som också var en av brukets klensmeder, hade ett genuint intresse för folkbildning. Redan före etableringen av bruksbiblioteket arrangerade han studiecirkel där han också lånade ut sina egna böcker till cirkeldeltagare. Hans boksamling blev en liten institution, den utvidgades till en andelsförening och kom att kallas "Bruks Biblioteket".

Så småningom övertogs den av Föreningen för nytta och nöje som grundades 1873 och

som drevs under järnverksledningens överinseende. Syftet med föreningen var att "bereda tillfälle för innevanarna vid Sandvikens Bruk att åtnjuta såväl förädlande som angenäma tidsfördrif". Biblioteksverksamheten finansierades till stor del genom intäkter från konserter och danser som Föreningen för nytta och nöje anordnade.

Stefan Petrini konstaterar att det knappast är unikt för den som skriver magisteruppsats att välja utvecklingen vid hemortens bibliotek. Samtidigt är exemplet Sandviken, om än inte unikt, så ovanligt genom att ortens biblioteksväsende både grundas och länge styrs av ett privat företag.

1905 fick bruksbiblioteket för första gången ett kommunalt bidrag. 1910 flyttades den stadigt utökade boksamlingen till en "läsestuga" där verksamheten var tänkt att finansieras med hjälp av avgifter för boklån. Men dessa intäkter räckte inte, det hjälpte inte heller med det kommunala bidraget. Återigen är det järnverksbolaget som får gå in och ge ekonomiska förutsättningar för biblioteket.

Uppsatsen beskriver järnverksbolagets bevekelsegrunder för att från början engagera sig i biblioteksfrågan som en "kulturell metod" för att skapa en känsla av gemenskap mellan arbetare och företag. Den "kulturella metoden" är en del av "patriarkalism och social kontroll". Gällande begreppet "patriarkalism" stödjer sig Petrini bland annat på en artikel av ekonomihistorikern Lars Magnusson.

"Sveriges ekonomiska historia" av samme

Magnusson, liksom Eva Vikströms "Bruksandan och modernismen" är andra källor som Petrini använder när han beskriver den samhällsutveckling och tidsanda i vilken biblioteket i Sandviken växte fram.

När det gäller själva bibliotekshistoriken använder Stefan Petrini standardverk som Magnus Thorstenssons avhandling *Att analysera genombrottet för de moderna folkbiblioteken. Exemplet Sverige och några jämförelser med USA* samt Knut Tynells *Folkbiblioteken i Sverige*.

Här refereras och analyseras också de personliga erfarenheterna i Sigurd Möhlenbrocks memoarer *Folkbildning och bibliotek*. De har ett särskilt intresse för Petrinis historik eftersom Möhlenbrock inledde sin bibliotekariebana genom att organisera sammanslagningen av de boksamlingar som utgjorde Sandvikens första folkbibliotek. Han var också bibliotekets första bibliotekarie. Det var 1937 som beslutet togs att slå samman fem av ortens små bibliotek, de största var Sandvikens lånebibliotek (bruksbiblioteket) och ABF-biblioteket. ABF (Arbetarrörelsens bildningsförbund) var en betydelsefull aktör för framväxten av bibliotek i Sandviken och på andra industriorter. Att ABF hade bildat ett eget bibliotek påskynade, enligt Stefan Petrini, biblioteksväsendets kommunalisering i Sandviken. ABF kom också att behålla sitt inflytande över det kommunala biblioteket.

Arbetarrörelsen använde – i likhet med företagen – kultur och bibliotek för att skapa lojaliteter. I arbetarrörelsens intresse låg att försvaga banden mellan anställda och brukets ledning till förmån för solidaritet med det framväxande socialdemokratiska partiet som skulle få en dominerande ställning i Sandvikens kommunalpolitik.

"Det patriarkaliskt kontrollskapande projektet kunde alltså utmanas av en motkultur, i form av ett bibliotek sprunget ur arbetarrörelsen", skriver Petrini.

I takt med att det från början så drivande

Erik Lindfelt

Sluta huka i den digitala blåsten!

SJAB verkade tappa sitt engagemang i biblioteket flyttade arbetarrörelsens folkbildningskrafter fram sina positioner.

Men det räckte inte med en stark utmanare för att rubba och förändra makten över institutioner som bibliotek. Det krävdes också det som statsvetaren Bo Rothstein definierat som "ett formativt moment", ett tillfälle för möjlig förändring.

För biblioteksutvecklingen i Sandviken inträffade, enligt Stefan Petrini's analys, ett avgörande "formativt moment" genom sammanslagningen av de bibliotek som 1937 fanns i Sandviken.

Formellt var det tänkt som samarbete mellan organisationer men det var alltså ABF som var pådrivande och samgåendet innebar att biblioteket alltmer kom att integreras i kommunens förvaltning. 1941 togs beslutet om kommunalisering av biblioteksverksamheten och när Sandviken fick statsrättigheter 1943 ändrades namnet till Sandvikens stadsbibliotek.

I en liten historik över åren mellan "läsestuga" och järnverksbibliotekets uppgående i folkbiblioteksverksamheten skrev Sigrid Göransson, filantrop i den familj som ägde SJAB, att tiden "hade förflutit utan större händelser".

Stefan Petrini's uppsats och perspektiv över flera decennier visar att det ändå hände en del: En rejäl omvandling och utveckling, från klensmedens privata låneverksamhet till kommunalisering och stadsbibliotek. Inte minst visar Stefan Petrini att ett bibliotek aldrig är en isolerad verksamhet utan i hög grad del av samhällsutvecklingen. ■

Stefan Petrini: "Böcker på bruket – Sandvikens bibliotekshistoria 1865 – 1945. Magisteruppsats i biblioteks- och informationsvetenskap vid institutionen biblioteks- och informationsvetenskap/Bibliotekshögskolan 2009.

OM DE stackars läsplattna har det raljerats mycket denna vår. Aftonbladets kultursida fångade elakt kritiken med "den största återvändsgränd som den skrivna texten befunnit sig i sen den sista gotländska runstenen ristades någon gång på 1600-talet". Skattade gott.

Självfallet har ett (stort?) antal trendkänsliga biblioteksprojekt startats med just läsplattna i centrum (se BBL nr 3/2010). Nåväl, ingen större katastrof. Tekniken kan ju prövas. Även om den minner om runstenar. För kanske kan några teknikkåta tonårsskillar lockas till litteraturens värld på detta sätt. Gott så. När projektpengarna är slut kan ju läsplattna doneras till lämpligt teknikmuseum.

Men ändå. Den vanligaste frågan som jag under min tid som bibliotekschef fick från forna journalistkolleger var: när försvinner pappersboken? Frågan brukade också dyka upp på Rotarymöten dit jag varit inbjuden. Någon förnumstig man (alltid man) reste sig upp och undrade detsamma, gärna med hänvisning till hur mycket av högskolebibliotekens mediebudgetar (ja, själva ordet kunde de kanske inte) går till e-medier nuförtiden.

"Ryktet om den tryckta bokens snara död tror jag är något överdrivet" har jag brukat svara. Och sagt något uppskattande om Gutenberg. Och kanske kineserna. För faktum är att boktryckarkonsten har stått sig hyfsat väl genom århundradena, för att uttrycka det försiktigt. Samma sak kan sägas om flera andra uppfinningar. Men frågan när hjulet försvinner har jag ännu inte fått. Inte heller när tåget eller cykeln går hädan.

Just som jag skriver detta dimper Publicistklubbens årsbok ner på hallmattan. Välmatad som vanligt. Årets fyndiga titel: *Press under press*.

Visst är det så att dagspressen haft tuffa år bakom sig. I USA har det varit riktigt illa – flera stora tidningar går på kryckor, några har helt

upphört. Varför betala för något som finns gratis på nätet? har de som bara läser rubriker undrat. Och sagt upp prenumerationen.

Men – visar medieekonomen Stefan Melesko vid Jönköpings internationella handelshögskola i årsboken – den svenska tidningsbranschen har klarat sig hyfsat väl. Om domedagsprofetierna undrar han: "är denna nattsvarta inställning, denna brist på självförtroende och stolthet över det egna mediet verkligen motiverad? Mitt svar är faktiskt nej!" Svåra frågor som pockar på lösningar finns där förvisso – inte minst hur storstadspressen skall kunna ta betalt för kvalificerad journalistik utöver de snabba nyheterna. Alltså den journalistik som sällan återfinns via internet.

"Brist på självförtroende och stolthet ..." kunde gälla delar av biblioteksvärlden också; de delar av den som hela tiden nojar över efterkälkar och missade tåg. Tittade i årsberättelsen för fjolåret från mitt eget gamla bibliotek. Antalet e-bokslån i Jönköpings kommun har visserligen ökat med några hundra – till 2 525 stycken. Dessa utgjorde därmed 2,6 promille av den totala utlåningen (som för övrigt gick upp med nästan 10 000), eller låg runt hälften av vad den allra minsta filialen i kommunen lånade ut förra året.

Gamle Johann G snurrar nog knappast av oro i sin grav. Elektroniska medier – om än kanske inte i läsplattnas form – lär vara här för att stanna. Vilket bara är att glädja sig åt. Ändå vågar jag sätta en blytyp på att e-medier inte kommer att kasta tryckta böcker eller tidningar ur sadeln. Särskilt om det slutas att huka i den digitala blåsten.

Pedagogisk OrienteringsKARTA

WAGNER

www.wagnerform.se

Årets Eldsjäl

KALLE GÜETTLER har tilldelats Barnboksakademiens Eldsjälspris 2010. Han får priset för sitt långvariga och starka engagemang för skolbibliotek.

Motiveringen lyder:

Författaren Kalle Güettler är aktiv i Nationella Skolbiblioteksgruppen, där han tidigare varit ordförande i flera år. En mycket aktiv och engagerad ordförande, som fortfarande är en drivande kraft i arbetet med att få skolorna att satsa mer på väl fungerande skolbibliotek. I bruksorten Hallstavik arbetade han med sk lässvaga elever och lyckades få skolan att rusta upp det förfallna skolbiblioteket och få lärarna att inse betydelsen av ett skolbibliotek. Som bibliotekspedagog arbetar han sedan flera år en dag i veckan på biblioteket med "forsknings"-hjälp åt eleverna, lästips, frivillig läxhjälp, skrivarkurser, med mera. Hans engagemang och arbetsinsats imponerar. Efter som skolan för många barn är den enda plats där läsintresset kan väckas är Kalle Güettlers arbete för fungerande skolbibliotek väl värt Barnboksakademiens Eldsjälspris.

Priset består av 10 000 kronor, en hattstuga framställd av Sven Nordqvist och ett diplom av Gunna Grähs. Priset delades ut vid en ceremoni på Skärholmens bibliotek 11 maj.

ÅE

Rödgrön kulturpolitisk offensiv

ÅTERINFÖR fri entré på statens museer och öka skyddet för nedläggningshotade bibliotek. Miljöpartiet, socialdemokraterna och vänsterpartiet tar nu gemensamma krafttag kring en gemensam kulturpolitisk valplattform.

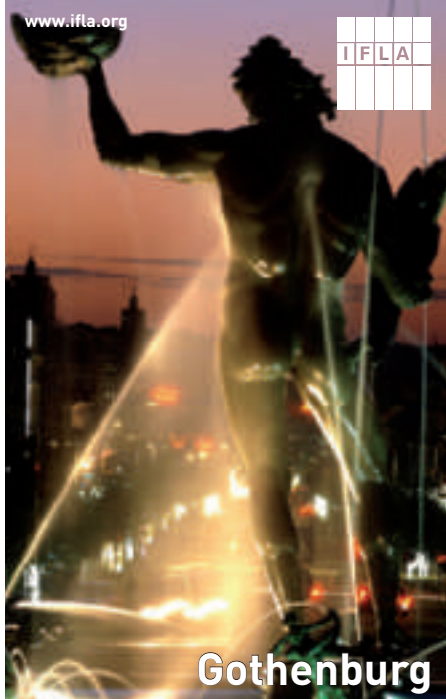
Det övergripande målet med initiativet är att öka möjligheterna för folk att både skapa och ta del av kultur. Både ekonomiska och geografiska hinder ska åtgärdas. Vinner den rödgröna alliansen valet kommer de att återinföra fri entré på statliga museer och dessutom "öka skyddet för nedläggningshotade bibliotek". På frågan om hur det ska gå till rent konkret får Siv Holma (V) bläddra lite i minnet från pressträffen innan hon svarar:

– Det måste väl vara genom att stärka kommunernas ekonomi.

Livstidsgarantierna för konstnärer kan även komma att återinföras. Avgifterna i kommunala musikskolan är även en viktig tillgänglighetsfråga, enligt de rödgröna som anser att det kanske kan åtgärdas genom ett slags nationell maxtaxa liknande den som finns inom barnomsorgen. En arbetsgrupp har bildats som består av miljöpartiets Esabelle Dingizian, socialdemokraternas Leif Pagrotsky och vänsterpartiets Siv Holma. Arbetsgruppen för en rödgrön kulturpolitisk valplattform ska komma med konkreta förslag inför riksdagsvalet i september. Men hur man ska komma tillrätta rent konkret med det faktum att klyftorna ökar när det gäller bokläsandet och biblioteksbesöken talas det desto tystare om.

ÅE

www.ifla.org

Gothenburg

World Library and Information Congress:
76th IFLA General Conference and
Assembly, 10-15 August, Sweden

Open access to knowledge
ensuring sustainable progress

Annonsera i Biblioteksbladet!

Bo Eriksson
tel. 08-717 43 55 eller
070-714 90 55
bo.erikssonmedia@telia.com

ProQuest Entrepreneurship

www.proquest.com

ProQuest Entrepreneurship erbjuder studenter, MBA program och Sveriges framtida företagare en unik samling av entreprenör titlar:

- Videoklipp med konkreta tips från framgångsrika Entreprenörer.
- Stort samlat material för att starta eget företag såsom: Uppsatser, affärsplaner, marknadsrapporter, business cases och mycket mer.
- Vi erbjuder även senaste forskningen från tusentals vetenskapliga resurser inklusive titlar som Emerald, Palgrave och SSRN (Social Science Research Network).
- Data och marknadsundersökningar för att utvärdera nya produkter och idéer som *Snapshots Industry Reports* och *Hoover's Company Profiles*.

**FINNS DET EN FRAMTIDA
KAMPRAD, KREUGER ELLER
STENBECK I DITT BIBLIOTEK?**

**Om Ni vill veta mer eller prova
kostnadsfritt i 30 dagar, Kontakta:
martin.blomkvist@proquest.co.uk
och ange koden AD 625 10.**

TPB kan bli Årets Guldlänk

TALBOKS- OCH Punktskriftsbiblioteket och dess digitala bibliotek är en av tio nominerade som kan vinna det prestigefyllda priset Årets Guldlänk. Utmärkelsen delas ut till landets mest innovativa offentliga e-tjänst. Juryn har behandlat alla intresseanmälningar och bland de tävlande återfinns bl a: Ansökan om trygghetstelefon – Järfälla kommun/ÖST-projektet, ippi och ippi-centralen – Sigtuna kommun, InView AB, Kringla – Riksantikvarieämbetet, Ledningskollen – Post- och telestyrelsen, Lektionsbanken och ungkonsum.se som Konsumentverket driver.

Vinnaren offentliggörs på konferensen Offentliga Rummet den 26 maj. Vinnova, E-delegationen, SKL samt konferensen Offentliga Rummet står bakom utmärkelsen. Utöver ära och uppmärksamhet får vinnaren möjlighet att presentera sin tjänst i offentliga sammanhang.

ÅE

Invigning istället för bröllopsmiddag

LUDVIKAS kommunalråd Maria Pettersson (S) väljer att inviga det nya huvudbiblioteket istället för att närvara vid en middagsmottagning i Stockholms stadshus i samband med det kungliga bröllopet i juni.

– Det är en medveten prioritering jag gör när jag väljer att invigningstala i samband med att det nybyggda huvudbiblioteket öppnas dagen innan prinsessbröllopet i Stockholm. Det nya biblioteket är en stor investering som betyder oerhört mycket mer för Ludvika än en middag i huvudstaden, konstaterar kommunalrådet Maria Pettersson.

Landets alla kommunstyrelse- och kommunfullmäktigeordföranden är inbjudna till en stor ceremoni i Stockholms stadshus dagen innan det kungliga bröllopet. Kungen, drottningen, kronprinsessan Victoria och Daniel Westling kommer att vara närvarande vid middagen med 700 gäster. Mottagningen är en del i regeringens present till brudparet.

Huvudbiblioteket i Ludvika flyttar från sina nuvarande lokaler i fem våningsplan i Folkets Hus. Under maj månad stänger biblioteket för att flytta ungefär 75 000 volymer till det helt nybyggda och nymöblerade huvudbiblioteket som ligger strategiskt till i en affärsgalleria. De tio biblioteksmedarbetarna ser redan fram emot invigningen av det nya biblioteket den 18 juni.

Väl använda skattemedel som troligen kommer få en större betydelse för flera människor än vilket kungabröllop som helst i världen.

ÅE

Årets informationsspecialist

LARSELID har utsetts till Årets Informations-specialist av SFIS. Utmärkelsen är ett sätt att uppmärksamma de kompetenser som gör informationsspecialister till en viktig beståndsdel i en organisations verksamhet. Till vardags arbetar Lars Iselid som webbsamordnare vid Umeå Universitetsbibliotek.

Juryns motivering: SFIS tilldelar Lars Iselid utmärkelsen Årets informationsspecialist 2010 för hans stora och långvariga engagemang inom informationshantering, internetanvändning och webbutveckling samt för hans omfattande ideella engagemang i SFIS verksamhet. På sin arbetsplats, Umeå UB, har Lars visat både stort kunnande och pedagogisk skicklighet, något som också har kommit bibliotekarieutbildningen i Umeå till del. Han har gjort stora insatser för SFIS, bl.a. som föredragshållare och i utvecklingen av SFIS webb. Lars är dessutom en av personerna bakom den uppmärksammade bloggen Internetbrus. Förutom äran består priset av konferensavgiften till SFIS höstkonferens 2010. En längre intervju med pristagaren kommer även att publiceras i föreningens tidning INFOTrend.

ÅE

Omslagsbilden i BBL nr 3/2010

... FÖRESTÄLLER Arcimboldos tavla Bibliotekarien. Tavlans framgång inte någonstans i förra numret av BBL, finns på Skoklosters slott och dessutom i slottets bibliotek.

Enligt Elisabeth Westin Berg, Intendent/bibliotekarie på Skoklosters slott, har tavlan varit utlånad till flera utställningar på museer runt om i Europa under de senaste åren och har fått mycket uppmärksamhet.

– Jag upptäckte nyligen att den till och med finns på Bibliothèque Nationales hemsida men precis som i BBL saknades där uppgifter om tavlans "hem", skriver Elisabeth Westin Berg.

HZ

www.ifla.org

Gothenburg

World Library and Information Congress:
76th IFLA General Conference and
Assembly, 10-15 August, Sweden

boktipset

IFÖRINTELSELÄGRET AUSCHWITZ-BIRKENAU utfördes, under ledning av läkaren och SS-mannen Joseph Mengele, grymma medicinska experiment på människor. Skådeplatsen för dessa experiment, är huvudsakligen miljön i Christina Bergils nya roman. Anna, deporterad ungersk judinna hamnar på grund av sina medicinska kunskaper på läkarstationen i förintelselägret. Det är en frist: "Min värld ska utplånas och det är bara för att hjälpa er med det som jag ännu är vid liv".

I denna tröstlöshet där det förflutna successivt upplöses som hade den aldrig existerat, kretsar många av Annas av nödvändighet introverta iakttagelser kring en av läkarna på stationen. I en annan tid skötte han hennes sjuka mor, ömsint och med respekt. I den värld som är nu går han och hans SS-kollegor förintelseapparatusens ärenden, dagtingar med sina samveten och läkaretiken – för att de vill eller för att de inte ser några andra möjligheter, det kan gynna karriären.

Romanens andra huvudperson är Helga. Hon framträder i vartannat avsnitt. Kriget är slut, några år har gått. Bakom fördragna fönsterluckor, någonstans i Argentina, inser Helga att det förflutna trots flykten från Europa inte kommer att lämna henne någon ro och hennes familj någon säkerhet.

Christina Bergils prosa är lägmäld, fylld av precisa iakttagelser som aktualiserar vad som händer när frågor som berör samvete, moral och civillkurage ställs på sin spets. Avsnitten med Anna är berättade i jag-form, fångar skeenden i det nu de uppstår för att sedan

bearbetas inom henne. Avsnitten med Helga däremot är berättade i tredje person, utifrån en position där tillbakablickar är möjliga men där nuet, precis som i fallet med Anna, gestaltas som något inkapslat och stumt utan förbindelse med världen utanför.

Av någon anledning matas Helgas berättelse fram på genomgående kursiv stil, en typografisk onödighet som inte tillför något.

Anna och Helga – historien ska komma att upprätta ett samband mellan dessa kvinnor som blir synligt efterhand i romanen men som inte ska avslöjas här. *Den jag var innan*, romanens titel, blir något som båda kvinnorna på olika sätt tvingas förhålla sig till. Läsaren får i sin tur på nytt förhålla sig till de svåra och tunga frågor som aktualiseras genom situationer som kan sätta den moraliska och inre kompassen på prov.

HENRIETTE ZORN

Christina Bergil

Den jag var innan

Wahlström & Widstrand

DET FÅR VARA TYP BRA NU!

Som kommunanställd borde jag vid det här laget vara i det närmaste perfekt. Av välbetalda föreläsare och konsulter har jag drillats i allt från "Gör ditt liv till ett mästerverk" genom coachningens alla tips och trix till "Konsten att vara snäll". I väntan på uppföljaren "Konsten att bli vis" erbjuds jag nu en workshop för att lära mig **DLE**.

Men hallå, gmb! Min kvot är faktiskt fylld nu. En kurs till och jag blir defekt. Jag går redan på både lsd och ghb. Lol. Flera av kollegorna är såväl wcp som dwc och fil.mag. Våra ungdomliga kunder får dagliga anfall av foel med påföljande rofl. Vad cheferna lider av har jag atm inga ord för men ni kan säkert läsa btl. Alltså, jag säger bara imo: det får vara typ bra nu. Icmw. Så, alla guldtäljare i konsult- och talarbranschen, lyd mitt råd: gal!

För er som missade senaste förkortningskursen bifogas ordlista.

JENNY RESCH

Förkortningsordlista

atm	at the moment
btl	between the lines
dle	det lilla extra
dwc	divorced with children
fil.mag.	filosofie magister
foel	falling of chair laughing
gal	get a life
gmb	give me a break
icmw	I can manage withoutcha
imo	in my opinion
lol	laughing out loud
rofl	rolling on floor laughing
wcp	warcraft players

Föreningsnytt

MATERIAL TILL FÖRENINGSNYTT MAILAS TILL:
pax@biblioteksforeningen.org

Välkommen till Göteborg och Svensk Biblioteksförenings årsmöte

I ÅR ARRANGERAS Svensk Biblioteksförenings årsmöte i anslutning till IFLA-konferensen i Göteborg. Årsmötet går av stapeln lördagen den 14 augusti kl 10.00 i hörsalen på Göteborgs stadsbibliotek.

Redan på fredagskvällen arrangerar föreningen en danskväll på Världskulturmuseet dit alla medlemmar i Svensk Biblioteksförening och alla deltagare på IFLA-konferensen är välkomna. Dansen börjar 21.00 och från 20.30 är museets utställningar öppna en timme innan dansen helt tar över kvällen.

Årsmöteshandlingarna kommer i år att få ny utformning. Den tjockare verksamhetsberättelsen byts ut mot en koncentrerad redovisning av vad som genomförts under året. Det materialet kommer att skickas ut per e-post till medlemmarna i slutet av juni. De medlemmar som inte har någon e-post registrerad i medlemsregistret kommer naturligtvis även fortsättningsvis att få årsmötesmaterialet per post.

Efter årsmötet kommer föreningen sedan årligen att ta fram en ny broschyr som presenterar föreningens pågående arbete. Det materialet kommer att användas under Bok & Biblioteksmässan, värvar-kampanjer, politikerkontakter osv osv.

Till föreningens årsmöte behöver du inte anmäla dig. Passa på att kombinera det arrangemanget med IFLA-konferensen. Du kan antingen välja att registrera dig för hela veckan eller köpa endagsbiljetter. Läs mer och anmäl dig via IFLAs hemsida <http://www.ifla.org/en/ifla76>

Välkommen!
Pax

Sista anmälningssdag 25 maj:

Visa upp ditt bibliotek!

SVENSK BIBLIOTEKSFÖRENING ERBJUDER under augusti och september landets bibliotek två tillfällen att visa upp intressanta bibliotek och biblioteksprojekt för Sverige och världen.

IFLA World Library and Information Congress arrangeras 10–15 augusti i Göteborg. Under en intensiv augustivecka samlas omkring 3500 biblioteksintresserade från hela världen för seminarier, idéutbyten, diskussioner, kulturupplevelser mm. Svensk Biblioteksförening erbjuder bibliotek i Sverige och Norden att visa upp sig under IFLA-konferensen på Swedish Library Avenue. Här kan alla intresserade presentera sitt bibliotek eller en verksamhet.

Under Bok & Biblioteksmässan i Göteborg 23–26 september är Svensk Biblioteksförening värd för Biblioteksscenen i E-hallen. Vill ni berätta om era succéer? Har ni idéer ni vill sprida vidare till andra bibliotek runt om i landet? Anmäl ert intresse för deltagande i scenprogrammet. Ett programinslag är ca 10 minuter långt och är ett bra tillfälle att presentera intressanta biblioteksprojekt och satsningar för mässans alla deltagare.

Fullständig information om de två arrangemangen finns på föreningens hemsida www.biblioteksforeningen.org eller kan fås från Julia Reuter på föreningens kansli e-post jr@biblioteksforeningen.org. Sista anmälningssdag är 25 maj.

Pax

Satellitkonferens om skolbibliotek

I ANSLUTNING TILL IFLA-konferensen i Göteborg arrangeras en rad satellitkonferenser. Nu har även skolbibliotekskonferensen den 9 augusti antagits som officiellt IFLA-arrangemang. På måndagen arrangeras *The future of school libraries in a national and international perspective*. Läs mer om den konferensen och alla andra satellitkonferenser på <http://www.ifla.org/en/ifla76/satellite-meetings>

World Library and
Information Congress:
76th IFLA General
Conference and Assembly,
10-15 August, Sweden

www.ifla.org

Gothenburg

Ubuntu i Stellenbosch och i Göteborg: Anmäl dig till IFLA!

IFLAs president Ellen Tise (t.h.) vid Presidential meeting i Stellenbosch i februari.

KOLLEGOR FRÅN VÄSTERÅS, Kramfors, Hörby, Uddevalla... Nej, den här gången var de från Mpumalanga, Windhoek, Kisumu, Maputu...

Ellen Tise, IFLA:s president, hade kallat till ett möte i februari på sin hemmainstitution, universitetsbiblioteket i Stellenbosch, Sydafrika. Temat var: Knowing is not enough: engaging in the knowledge economy. Det räcker inte med kunskap: Den måste användas till något. "Knowledge as a trigger for action", som Genevieve Hart uttryckte det. Hon använde det afrikanska uttrycket *ubuntu* för att knyta kontakter och bygga broar mellan människor.

I Sverige pratar vi ibland om biblioteket som ett samhälls vardagsrum. Här blev biblioteket ett kök. Vid det gemensamma köksbordet samlas man och engagerar sig i samtal kring världshändelser och enskilda individers öden. I köket/biblioteket möts de visa och historieberättarna, över de doftande grytorna kokas nya berättelser, ny kunskap.

Något som illustrerades av Yonah Seleti, när han berättade om bibliotekets/kökets roll för att föra lokalbefolkningens kunskap om läkande örter till affärsverksamhet, där vinsten gick tillbaka till kunskapskällan istället för till multinationella läkemedelsföretag, "From farmers to Pharmacy". Eller när Elisabeth Watson från Barbados berättade om Jackie Opel, den verkliga upphovsmannen bakom steelbandsoundet. "Uncover and recover", var hennes uppmaning.

Föreställ dig biblioteket som användarcentrerat, utvecklingsorienterat och inkluderande. Aldrig framme, alltid på väg, mot mer kunskap, som i sig inte är ett mål utan en process, där kunskap växer genom att delas. "Install a dire hunger for learning", uppmanade Steyn Heckroodt. "When everything is under control, you move too slow", citerade han Mario Andretti, racerföraren.

– Bibliotekarieyrket är inget passivt yrke, sa Paul Sturges. Istället för att sitta hemma och klaga, analysera vad samhället bäst behöver. Här kan det vara hälsoinformation. Gör biblioteket till en fokuspunkt i det lokala samhället, därifrån söker du dig ut, fysiskt och på nätet, och skapar allianser och samarbeten där människor kan dela med sig av kunskap och öka sin informationskompetens. Se Kenyas kamelbibliotek eller mobiltelefonen som ett vitt spritt lokalbibliotek.

– Där människor saknar tillgång till information och kunskap, där växer fattigdom och försakelse; där försvinner hoppet, sa Ellen Tise. Människor behöver förstå hur man använder information. Hur man sorterar i bruset och hur man tolkar det. Människor behöver sammanhang.

I år behöver du inte resa till Afrika för att inspireras och se sammanhangen. Det räcker med Göteborg: Världen kommer till dig!

Inga Lundén

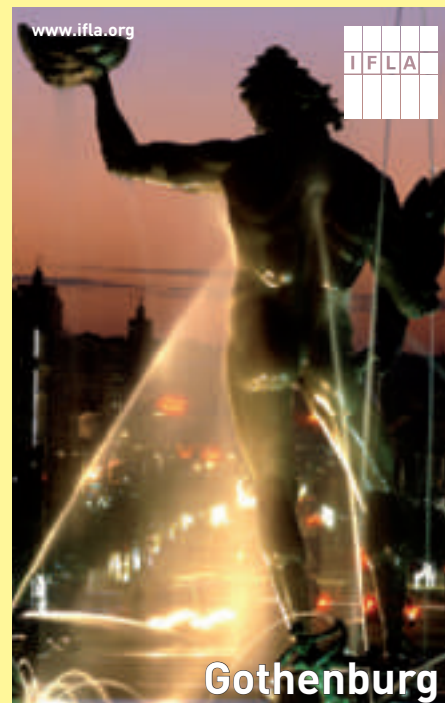
Ordförande, Svensk Biblioteksförning

Våra konferenser

Den 13:e årliga medicinska bibliotekskonferensen 26-27 augusti, Umeå

Konferensen fokuserar på våra användares behov i en nära och mer avlägsen framtid – och hur vi på biblioteken möter dessa behov. Sheldon Kotzin från National Library of Medicine i USA kommer att informera om NLM:s planer för framtiden och PubMed. Konferensen arrangeras av Medicinska biblioteket, Umeå universitetsbibliotek och Svensk Biblioteksförning.

Program och anmälan på vår hemsida www.biblioteksforeningen.org

Göteborg

World Library and Information Congress:
76th IFLA General Conference and
Assembly, 10-15 August, Sweden

Kalendarium

MAILA INFO TILL KALENDARIET: pax@biblioteksforeningen.org
FÖR VIDARE INFO SE [HTTP: //www.biblioteksforeningen.org](http://www.biblioteksforeningen.org)

19 maj, Sundsvall

Allas rätt till information, nyheter och litteratur 2010

Välkommen till en dag om tillgänglig information, nyheter och litteratur. År 2010 är både ett tillgänglighetsår och ett valår. Vi behöver alla information som är åtkomlig och begriplig. Därför riktar sig denna konferens till alla inom offentlig förvaltning - informatörer, förvaltningschefer, politiker och personal inom omsorg och bibliotek. Eftermiddagens program är särskilt anpassat till bibliotek.

ARR: Centrum för lättläst i samarbete med Handisam m fl.

MER INFO: www.lattlast.se/lattlast-dagarna

25-26 maj, Umeå

Hur står det till med tillgängligheten?

Välkommen till en konferens om värderingar, attityder och bemötande.

ARR: Länsbiblioteket i Västerbotten

26 maj, Veberöds bibliotek och Mossagården

Vårutflykt till Veberöds meröppna bibliotek

Årets Vårutflykt går till Veberöds bibliotek, som i oktober 2009 blev Sveriges första obemannade bibliotek på kvällstid. Därefter beger vi oss till Mossagården - ekoutik i Veberöd, där vi får veta mer om företagets leverans av ekologiska grönsaker.

ARR: Svensk Biblioteksforening Regionforening Skåne och SFIS Syd

MER INFO: www.biblioteksforeningen.org

8 augusti, Köpenhamn

RDA in Europe: making it happen!

Välkomna till en seminariedag om RDA den 8 augusti 2010 på Det Kongelige Bibliotek i Köpenhamn. RDA är den nya katalogiseringsstandard som ersätter Anglo-American Cataloguing Rules, 2nd edition, under 2011.

ARR: EURIG (European RDA Interest Group) och JSC (Joint Steering Committee for Development of RDA)
MER INFO: www.slahte.org.uk/eurig/meetings.htm

10-15 augusti, Göteborg

IFLA 2010

IFLA World Library and Information Congress

(WLIC) arrangeras i Göteborg 10-15 Augusti

ARR: IFLA, Svensk Biblioteksforening, KB,

Biblioteken i Göteborgsregionen m fl

MER INFO: www.ifla.org/en/ifla76

14 augusti, Göteborg

Årsmöte Svensk Biblioteksforening 2010

Årsmötet 2010 hålls lördagen den 14 augusti kl 10.00 på Göteborgs stadsbibliotek. Sista motionsdag är lördagen den 19 juni. Vi uppskattar om medlemmar skickar in eventuella motioner betydligt tidigare.

ARR: Svensk Biblioteksforening

26-27 augusti, Umeå

Den 13:e årliga medicinska biblioteks-konferensen!

Konferensen anordnas i år av Medicinska biblioteket vid Umeå UB i samarbete med Svensk Biblioteksforening och sträcker sig från lunch den 26/8 till lunch den 27/8 med gemensam middag i Umeå rådhus. Vi fokuserar på våra användares behov i en nära och mer avlägsen framtid - och hur vi på biblioteken möter dessa behov. Sheldon Kotzin från National Library of Medicine i USA kommer att informera om NLM:s planer för framtiden och PubMed. Färdigt program med många intressanta föreläsare kommer snart, men vi riktar redan nu de två dagarna för givande möten med kollegor i Umeå!

ARR: Medicinska biblioteket, Umeå universitetsbibliotek och Svensk Biblioteksforening

23-26 september, Göteborg

Bok & Bibliotek 2010

ARR: Bok & Bibliotek i Norden

MER INFO: bok-bibliotek.se/

13-14 oktober, Högskolan i Borås

Mötesplats inför framtiden

Mötesplatskonferensen i Borås har kommit att fylla en viktig funktion för erfarenhetsutbyte och kontakt mellan utbildning, forskning och alla typer av biblioteksverksamhet. 2010 firar vi 10-årsjubileum! ARR: Borås stadsbibliotek och Bibliotekshögskolan i Borås

MER INFO: tinyurl.com/apdwld

Ge oss det minsta du har.

Snart tas 50-öringen ur bruk. Fram tills årets slut kan vi tillsammans samla in varenda öre till Röda Korsets hjälparbete för barn och ungdomar i Sverige. På www.50öre.se kan du se en karta över insamlingsstationer, anmäla din skolklass i en tävling om vem som samlar in flest mynt, 50 öre i taget.

Insamlingen är ett samarbete mellan Röda Korset, ICA och SEB.

World Library and Information Congress:
76th IFLA General Conference and Assembly,
10-15 August, Sweden

www.ifla.org

Gothenburg

● Ta biblioteket – TILL JOBBET

Världspremiär för bibliotekens egen app!

Axiell Arena öppnar det virtuella biblioteket – nu även i mobilen! Var användarna än är – på väg till jobbet, hos frissan eller om de softar i trädgården – kan de nu besöka biblioteket via sin iPhone eller Android-mobil.

Genom att ladda ner appen Axiell - My Library kan de söka efter musik, film och litteratur och spara favoriter, reservera och låna om. Ett naturligt steg på vägen mot det totala mobila livet.

Kontakta oss - så berättar vi mer, till exempel att lösningen snart också stödjer Windows Phone och Symbian.

